

Tilläggsyrkande
2020-05-28

(Miljöpartiet, Vänsterpartiet)

Ärende 2.1.8

Yrkande angående ansvar för land art-verket Nuet

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen hemställer till Park- och naturnämnden att överta ansvaret för skötsel, drift, tillsyn och ansökan om förlängt bygglov för konstverket Nuet i Hökälla.
2. Finansiering för skötsel, drift och tillsyn från år 2021 och framåt hanteras i partiernas förslag till budget 2021.

Yrkandet

Inför stadens 400-årsjubileum har sju land art-verk uppförts på olika platser i Göteborg. Ett av dessa verk är utkikstornet Nuet i naturområdet Hökälla. Verket uppfördes 2017 och har blivit ett populärt besöksmål. Utkikstornet har ett tillfälligt bygglov som går ut 1 juli. Tillsyn av verket har tidigare skett i samarbete med Svenska kyrkans gröna rehab i området. Denna verksamhet är dock nedlagd och sedan årsskiftet har stadsdelsnämnden ansvarat för tillsynen. Kostnaden för skötsel och tillsyn uppskattas vara mycket låg, dock har Park- och naturnämnden en mycket begränsad budget för skötsel och har därför tackat nej till att överta ansvaret.

Att riva ett nyligen uppfört verk som har blivit ett populärt besöksmål ett halvår innan stadens 400-årsjubileum anser vi rödgrönrosa är ett stort resursslöseri, både med pengar och ur ett miljöhänseende. Någon förvaltning behöver överta ansvaret för ansvaret för verket, utifrån de olika förvaltningarnas profession är Park- och naturförvaltningen det naturliga valet.

De borgerliga partierna och Socialdemokraterna har lagt ett yrkande om att 3 mnkr ska tillföras Park- och naturnämnden för ökat underhåll under år 2020. Tillsyn och underhåll av Nuet ryms gott och väl i detta tillskott.

Yttrande
2020-06-02

(M, L, C, KD, S)

Ärende nr 2.1.8

Yttrande angående – yrkande från V, Mp om Förebyggande insatser och aktiviteter till äldre

Som påtalas i kommunfullmäktiges budget är det viktigt att stadsdelarna har fokus på att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, som motarbetar ensamhet och stärker äldres hälsa. Stadsdelsnämnderna har även fått ett tydligt uppdrag att utvärdera utbudet och kännedomen om socialt innehåll för äldre samt ta fram förslag på hur det sociala innehållet kan förstärkas. Arbete pågår och har även lyfts och anpassats ytterligare med anledning av pandemin. Stadsdelar har exempelvis leasat teknisk utrustning som möjliggör att äldre kan ha bättre kontakt med anhöriga och vänner. Som påpekas i Vänsterpartiet och Miljöpartiets yrkande arbetar redan nu många av stadsdelarnas träffpunkter och enheter för förebyggande med att erbjuda digitala aktiviteter. Senior Göteborg har lanserat en rad satsningar däribland ”Kultur till kvarteret” där äldre på trygghetsboenden kan ta del av livemusik från balkongen och det erbjuds livesänd underhållning via Facebook. Staden har också i samarbete med Röda korset utvecklat en volentärverksamhet där äldre kan få hjälp med allt från att köpa mat eller gå ut med hunden. Det finns även möjlighet att ringa Röda korsets stödtelefon vid upplevelse av stress och oro.

Alliansen och Socialdemokraterna har i ett första led avsatt 200 miljoner kommuncentralt som möjliggör för nämnder att ianspråka en större del av det egna kapitalet till Coronarelaterade insatser. Därutöver kommer 300 miljoner ytterligare avsättas direkt till stadsdelsnämnderna, såväl äldreomsorgen, funktionshinderverksamheten och individ- och familjeomsorg kommer att få ta del av dessa pengar.

Även om mycket har gjorts och är planerat finns det ingen motsättning mot att utveckla och anpassa verksamheten ytterligare. Vår bedömning är dock att dessa insatser kan finansieras inom ramen för de redan avsatta medlen.

Yrkande

(Vänsterpartiet, Miljöpartiet)

2020-05-29

Ärende nr 2.1.8

Yrkande angående –Förebyggande insatser och aktiviteter till äldre

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Stadsdelsnämnderna ges i uppdrag att säkerställa att det förebyggande arbetet med sociala insatser till äldre utvecklas och förstärks.
2. Stadsdelsnämnderna ges i uppdrag att förstärka arbetet med att erbjuda stöd till anhöriga som vårdar närstående i hemmet.
3. Stadsdelsnämnderna ges i uppdrag att ta fram insatser för att förebygga psykisk ohälsa till följd av social isolering hos äldre.
4. Stadsdelsnämnderna får i uppdrag att utöka utbudet av digitala samt möjliga fysiska aktiviteter för att främja hälsa hos äldre.
5. Uppdragen finansieras genom att 10 miljoner avsätts kommuncentralt från generella statsbidrag.
6. Återrapportering med utvärdering av uppdragen sker till kommunstyrelsen i december 2020.

Yrkandet

Flera månader har nu gått sedan pandemin tog fart. Den har fått stora konsekvenser för väldigt många människor. Sedan i mars har gruppen äldre (70+) haft restriktioner som kraftigt påverkar dem och deras vardag. Många äldre är vana att leva ett aktivt liv och träffa många människor, delta i föreningsliv, eller i stadens olika träffpunktsverksamheter för äldre. Dessutom är det många som nu inte heller kan träffa sina barn, barnbarn eller andra släktingar som betyder mycket för välbefinnandet. För den här gruppen kan välbefinnandet bli kraftigt påverkat.

Många av stadsdelarnas träffpunkter och enheter för förebyggande arbete arbetar redan med att erbjuda digitala aktiviteter vilket är bra. Nyligen gick folkhälsomyndigheten ut med ny information att de tuffa restriktionerna för äldre kommer fortsätta gälla. När pandemin kom blev det många snabba stängningar av olika verksamheter för äldre där de tidigare kunnat träffas, göra utflykter tillsammans med mera. Då pandemin inte kommer vara överspelad till vare sig sommar eller höst är det viktigt att ett mer långsiktigt arbete som fungerar över tid tar fart. Vi rödgrönrosa ser det som oerhört viktigt att stadsdelarna redan nu till sommaren kan ta fram nya former för umgänge och undersöka vilka aktiviteter i form av fysisk närvaro som går att genomföra i förhållande till de rekommendationer som finns för äldre.

Arbetet med digitala aktiviteter kan utvecklas, från att handla om till stor del envägskommunikation via till exempel allsång och liknande på Facebook, till att kunna erbjuda olika former av studiecirklar, möten och liknande via olika digitala plattformar.

Mycket görs och erbjuds till personer som bor på äldreboende men det är oerhört viktigt att vi inte glömmer bort den stora grupp äldre som inte finns i äldreomsorgen, risken är annars stor att de när pandemin är över gör det.

Vi ser också att det finns risk att det psykiska måendet under en långdragen pandemi också försämras för gruppen anhöriga och anhängvårdare. Den som vårdar en närstående i hemmet, kanske tidigare fått avlastning i form av att den närstående delvis vistas på s.k växelvårdsplats, eller på dagverksamhet för demenssjuka. Risken finns att den anhöriga nu kommer få dra ett större lass än innan.

Här tror vi att samarbetet mellan till exempel biståndshandläggare, hemtjänst och anhängkonsulenter spelar en viktig roll. Det gäller att ha kontinuerlig kontakt med den anhöriga för att kunna fånga upp signaler om mående, eller om det går att erbjuda annan hjälp för avlastning. Det kan också handla om ökad kontakt med anhängkonsulent för samtalsstöd och så vidare. Som för andra grupper så kan ökad isolering och hemmavarande öka risken för våld i nära relationer eller andra missförhållanden. Att stärka anhängstödet ytterligare under sommaren och hösten är därför viktigt.

Yrkande (M, L, C, S)
Särskilt yttrande (KD)
2020-05-29 2.1.8

Yrkande angående – ökat behov av städ, skötsel och underhåll av utemiljöer till följd av Covid-19.

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Park- och naturnämnden får i uppdrag att anpassa städ, skötsel och underhåll av de utemiljöer, särskilt runt stadens badplatser och grönområden, som nyttjas mer till följd av att fler invånare rör sig i staden.
2. 3 miljoner tilldelas Park- och naturnämnden för ändamålet. Engångsutökning av ram 2020 sker genom nytt statsbidrag.

Yrkandet

Corona-pandemin gör att fler göteborgare befinner sig på hemmaplan. För det stora antal invånare som saknar tillgång till fritidshus och sommarstugor kommer semesterveckorna att i hög utsträckning tillbringas på stadens gemensamma utomhusytor. Det ställer krav på ökad skötsel och städ för att staden ska upplevas som ren och snygg. Därför föreslås ett extra tillskott på 3 miljoner till Park- och naturnämnden för att öka underhållet på de ytor som nyttjas mer. Utöver dessa medel har nämnden möjlighet att vid behov ianspråka eget kapital om fler åtgärder behövs till följd av Corona. Genom att tillföra mer medel för underhåll och städ under 2020 möjliggörs trygga, välkomnande grönområden som kan nyttjas av alla göteborgare.

Göteborg erbjuder fantastiska möjligheter att röra sig ute, utan att riskera ökad trängsel. Närheten till kust, sjöar, skogsområden och naturreservat ger fantastiska möjligheter för göteborgarna att vistas utomhus. En välskött stad är en förutsättning för en aktiv fritid speciellt nu när många andra platser inte är tillgängliga. Frekvensen på tömning av soptunnor, papperskorgar och containrar kommer med största sannolikhet att behöva öka under sommarmånaderna. Lika så kan behovet av städ av stadens naturnära offentliga toaletter att behöva intensifieras. Badplatser, vid alla olika sorters vattendrag, kommer att användas i högre utsträckning och kan behöva ökade skötselinsatser.

Alliansen och Socialdemokraterna har sedan tidigare stärkt upp de ekonomiska förutsättningarna för Social resursnämnd, stadsdelarna, skolan och Idrott- och föreningsnämnden. Dessutom har alla nämnder möjlighet att ianspråka mer eget kapital för att täcka kostnader kopplade till pandemin. Nu förstärks även satsningen på städ och underhåll i våra grönområden för att säkra en trygg närmiljö för alla göteborgare.

Tilläggsyrkande

2020-05-27

Ärende nr 2.1.8

Tilläggsyrkande angående - Delårsrapport mars 2020 - Staden

Väsentliga personalförhållanden, skolpersonal i Göteborgs stad

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Grundskolenämnden beviljar de medarbetare som tillhör riskgrupper ledighet med bibehållen lön, fram tills deras arbetsplatser är fria från covid-19.

Yrkandet

Enligt Arbetsmiljölagen 3 kap. 2 § ska arbetsgivaren vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa eller olycksfall. Just nu pågår en pandemi och inom några veckor kommer covid-19 nå sin topp i Göteborg.

Enligt Arbetsmiljölagen 3 kap. 3 § ska arbetsgivaren se till att arbetstagaren får god kännedom om de förhållanden, under vilka arbetet bedrivs, och att arbetstagaren upplyses om de risker som kan vara förbundna med arbetet. Grundskolenämnden kan inte leva upp till denna del av Arbetsmiljölagen då lärare inte är en prioriterad grupp när det gäller provtagning för covid-19. Enligt Folkhälsomyndighetens hemsida så prioriterar sjukvården följande grupper för provtagning:

- Personer som är i behov av vård på sjukhus.
- Personal inom sjukvård och äldreomsorg med misstänkt covid-19.

Regeringens förbud mot allmänna sammankomster med över 50 personer omfattar inte skolorna och förskolorna. Det görs mycket i Göteborgs skolor för att minska smittspridningen, men just nu befinner sig lärare i en utsatt miljö där deras hälsa hotas och där det i praktiken är omöjligt för grundskolenämnden att följa arbetsmiljölagen.

I slutet av april avled en lärare på grund av covid-19, vid Kågeskolan i Skellefteå. Ett tiotal av personalen vid Kågeskolan hade fått covid-19. Läraren som avled var 60 år gammal och fick testas tre gånger innan covid-19 kunde bekräftas.¹

---

¹ <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasterbotten/larare-vid-kageskolan-dod-testad-positiv-for-covid-19>

Göteborg kommer befinna sig i det läge där Stockholm varit, ungefär i början på juni. Det är oförsvarligt att riskera skolpersonalens hälsa och dag in och dag ut placera de i ett utsatt läge som kan kosta dem deras liv.

Sverigedemokraterna anser att de som tillhör riskgrupperna bör skyddas. Att tillhöra en riskgrupp och arbeta i en av stadens skolor är mycket riskabelt idag. Det går inte att hålla någon på ett armlängds avstånd i ett klassrum eller i de små personalrum som finns i skolorna. Man kan inte utgå ifrån att barn alltid förstår hur lätt smittan sprider sig. Att låta skolpersonal som tillhör riskgrupperna arbeta i skolan är att sätta människors liv i fara. Det är inte förenligt med arbetsmiljölagen. Ingen har blivit lärare, vaktmästare eller skolsköterska med tanken att man en dag kunde mista sitt liv för att man gjorde sitt jobb.

Yttrande
Datum 2020-05-20

Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet, Kristdemokraterna,
Socialdemokraterna

Yttrande angående – Delårsrapport mars 2020 - Staden

Yttrande

För helåret är prognosen i årets första delårsrapport cirka 1 500 mnkr för koncernen vilket skulle innebära ett resultat i nivå med budget. Kommunens resultat bedöms uppgå till cirka 1 000 mnkr, vilket är drygt 300 mnkr högre än budget. Resultat byggs i sin helhet av reavinster och utdelning.

Årets första rapport visar på en gynnsam utveckling i förhållande till stadens budget men utgår ifrån ett underlag som omfattar årets tre första månader. Effekterna av Covid-19 kan inte utläsas i dessa siffror. Göteborgs stad har eller kommer att få ekonomisk förstärkning genom både ökade generella statsbidrag och en ökning av beloppet som ska täcka merkostnader inom hälso- och sjukvård samt omsorg i syfte att upprätthålla samhällsviktiga funktioner som vård, skola och omsorg.

Totalt kommer Göteborgs stad att erhålla ca 1180 mnkr varav 785 mnkr är direkt riktade till kärnverksamheten. Det är centralt att dessa pengar används för att stärka behoven i välfärden, minska smittspridningen och skydda riskgrupper. Alliansen och Socialdemokraterna har valt att fördela medlen på följande sätt:

- 200 mnkr förstärkt eget kapital kopplat till Coronahantering (beslutad)
- 300 mnkr förstärkning av Social resurs samt stadsdelsnämndernas ekonomiska ramar (yrkande)
- 220 mnkr förstärkning av utbildningssektorn (yrkande)
- 10 mnkr förstärkning av idrott- och föreningsnämndens ram i syfte att utöka barn- och ungdomars lovaktiviteter (yrkande)

Resterande medel om ca 500 mnkr består till största del av statlig kompensation av minskat skatteunderlag på grund av periodiseringsfonder. Totalt prognostiseras stadens skatteintäkter att minska med drygt 900 mkr. Dessutom har beslut tagits om en kapitaltäckningsgaranti på 50 mnkr avsätts till bolagskoncernen och bolagens utdelnings- och avkastningskrav har mildrats vilket kan få konsekvenser för stadens övergripande ekonomi. Möjlighet att använda ytterligare medel är begränsade, det finns dock ett handlingsutrymme om situationen skulle kräva detta. Det är väsentligt att staden agerar ansvarsfullt och fortsätter att hålla en strikt ekonomistyrning då delårsrapporten påvisar en rad olika osäkerheter kring ekonomin både innevarande period men även kommande år.

Yrkande

V, MP

Datum 2020-05-15

Yrkande angående delårsrapport mars 2020 - Staden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Grundskolenämnden tillförs 200 mkr för 2020 för att möta de ökade behoven. Utökning av ram sker genom nytt generellt statsbidrag samt vid behov av resultatet för 2020.
2. Förskolenämnden tillförs 100 mkr för 2020 för att möta de ökade behoven. Utökning av ram sker genom nytt generellt statsbidrag samt vid behov av resultatet för 2020.
3. Utbildningsnämnden tillförs 5 mkr kronor för lovskola 2020. Utökning av ram sker genom nytt generellt statsbidrag samt vid behov av resultatet för 2020.
4. Social resursnämnd och stadsdelsnämnderna tilldelas 300 mkr. Utökning av ram sker genom nytt generellt statsbidrag samt vid behov av resultatet för 2020. Fördelning av tillskjutna medel till respektive nämnd sker utifrån budgeterad ram enligt tabellen nedan.

Nämnd	Belopp, tkr
Social resursnämnd	14 500
SDN Angered	35 000
SDN Östra Göteborg	33 500
SDN Örgryte Härlanda	27 000
SDN Centrum	23 500
SDN Majorna Linné	26 500
SDN Askim-Frölunda-Högsbo	36 000
SDN Västra Göteborg	26 500
SDN Västra Hisingen	28 000
SDN Lundby	22 500
SDN Norra Hisingen	27 000

5. Kommunfullmäktige uppdrar åt stadsdelsnämnderna att erbjuda alla timanställda vikarier i äldreomsorgen visstidsanställning eller tillsvidareanställning med målet att vid utgången av 2020 ska max 3% av den arbetade tiden vara utförd av timanställda.

6. Kommunfullmäktige uppdrar åt stadsdelsnämnderna att säkerställa att det finns tillräckligt med restid och tid för kringuppgifter inplanerat i hemtjänstpersonalens scheman.
7. Kommunfullmäktige uppdrar åt Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning att initiera ett kompetensutvecklingslyft där utbildad personal inom äldreomsorgen erbjuds att studera på arbetstid. Nämnden uppdras att återkomma med en kostnadskalkyl till kommunstyrelsen snarast.
8. Kommunfullmäktige beslutar att uppdraget att införa LOV i äldreboende avbryts.

Yrkandet

Vi rödgrönrosa ser att kommunens verksamheter kämpar med uppdraget att leverera en god välfärd till göteborgarna. De borgerliga partiernas nedskärningsbudget har satt kommunen i en svår situation, som nu förvärras av coronapandemin. De som drabbas hårdast i pandemin är de mest sårbara, äldre, barn och socialt utsatta.

Resursförstärkning till grundskolan

Grundskolan behöver resurser både för att kunna behålla och nyrekrytera personal. På kort sikt handlar det om att hantera och kompensera för de svårigheter som uppstått på grund av coronakrisen med ökad frånvaro för både elever och personal. Men resurserna behövs även långsiktigt om varje elev ska ha chansen att nå sin fulla potential och om Göteborgs grundskolor ska ha en chans att leva upp till kravet om skolans kompensatoriska uppdrag. Grundskolenämnden planerar för utökat antal platser på sommarskolan för att öka andelen gymnasiebehöriga. Grundskolan har också haft en ökad sjukfrånvaro och i vissa fall ökade kostnader för vikarier. Samtidigt genomförs under 2020 nedskärningar av personal på ett antal grundskolor, varav flera ligger i socioekonomiskt svagare områden där behoven bland eleverna är som störst. Misslyckandet gällande placeringen i grundskolan inför höstterminen måste skyndsamt korrigeras, vilket kräver handpåläggning, kreativitet och resurser.

Resursförstärkning till förskola

Delårsrapporten beskriver att förskolenämnden planerar att utöka sommarförskolan för att de som permitterats kan behöva gå tillbaka i tjänst och inte kommer ha semester i lika hög grad som tidigare år. Förskolan har också haft en ökad sjukfrånvaro, och i vissa fall ökade kostnader för vikarier.

Möjliggör utbildning på sommarlovet för gymnasister

Göteborgs gymnasieelever har fått undervisning på distans under större delen av vårterminen på grund av Corona. Det är positivt att utbildningsförvaltningen lyckats ställa om undervisningen så fort, men distansundervisningen ställer högre krav på självständighet hos eleverna. För de elever som har svårare att lyckas med skolan när den bedrivs på distans måste staden sätta in resurser. En viktig insats för att alla elever ska hinna med är lovskola. Utbildningsnämnden behöver ta höjd för att undervisning under sommarlovet kan behöva bedrivas i betydligt större omfattning i år.

Ökade resurser för ett bibehållet skyddsnät

I delårsrapporten beskrivs att nämnder med ansvar för IFO ser ökad risk för mer våld i nära relationer och ett ökat antal barn som far illa. Många stadsdelar har redan sett en konstaterad ökning av orosanmälningar kring barn och unga under våren 2020 vilket vi belyser i ett särskilt yrkande. Nationellt har antalet polisanmälningar om misshandel av kvinnor i hemmet av närstående ökat med 21% under april månad. Göteborgs stad planerar nu för en speciell informationsinsats för att nå utsatta och utövare, vilket kommer leda till fler aktualiseringar.

Även ansökningar om försörjningsstöd förväntas öka kraftigt. Detta under en tid när sektorn står inför en större digitaliseringsomvandling. Samtidigt som förvaltningarna genomgår den största organisationsförändringen sedan 90-talet. Stadsdelsnämnderna behöver tillräckliga personella resurser för att kunna möta den förväntade ökningen av både ansökningar om ekonomiskt bistånd och orosanmälningar.

En värdig omsorg genom trygga anställningar

Coronakrisen visar tydligt hur stora bristerna i äldreomsorgen och funktionshinderverksamheten är till följd av de senaste decenniernas nedskärningar i välfärden. LOV i hemtjänsten innebär dessutom ännu större påfrestningar för stadsdelsnämndernas ekonomi.

Den borgerliga budget som styrts Göteborg sedan valet har inneburit ytterligare nedskärningar istället för kompensation för ökade kostnader. Detta har fått stora effekter på förmågan att skydda de äldre. En god omsorg kräver trygga arbetsvillkor och en god arbetsmiljö för de som jobbar i verksamheten. På ett tragiskt sätt har krisen visat att vi haft rätt. Nedskärningarna i äldreomsorgen har orsakat allvarliga kvalitetsproblem. Idag råder det närmast en politisk enighet om detta, vi hade önskat att den insikten kommit tidigare. De välfärdsmiljoner staten tilldelar kommunerna är välkomna för att inte ytterligare nedskärningar än de redan planerade behöver göras.

För att skydda både sköra äldre, utsatta hyresgäster och personal i verksamheterna från att smittas av covid-19 behöver staden minska antalet personer som arbetar nära dessa riskgrupper. I dag arbetar många timvikarier i äldreomsorgen och inom funktionshinder, vilket gör att många olika personer rör sig i verksamheterna från dag till dag. De har villkor som innebär att det kan vara svårt att tacka nej till arbete på grund av sjukdom och har liten anledning på grund av obefintlig anställningstrygghet att fortbilda sig och bidra till en högre kunskap om smittspridning. Genom att erbjuda tryggare anställningar till timavlönade kan smittspridningen minska. Då ökar också möjligheten att timanställda stannar hemma vid symtom eftersom man inte behöver oroa sig för inkomstbortfall. För att de tillförda medlen ska få effekt är det viktigt att tydliggöra mål om hur antalet timanställda ska minska. Tidigare mandatperiod har kommunfullmäktige fastslagit mål om att max 5% av den arbetade tiden ska utföras av timanställda. Idag har vi siffror i äldreomsorgen som är de dubbla. Att minska det till 3% borde därför inte vara en omöjlighet med ökade resurser.

Ett kompetenslyft för personalen i äldreomsorgen

Redan innan pandemin led välfärden av brist på utbildad personal, vilket också påverkat möjligheten till att begränsa smittspridningen. Vi vill därför införa ett äldreomsorgslyft där utbildad personal får möjlighet att studera på arbetstid. Det är också en långsiktig investering för att möta den enorma brist på utbildad personal i äldreomsorgen vi har idag.

Just nu är det hård press på enhetschefer i äldreomsorgen. De sliter med att dels skapa en trygg och säker arbetsmiljö för sina medarbetare och att hindra smittspridning. Samtidigt brister förutsättningarna och många chefer saknar stöd i sitt arbete. Det riskerar att få stora konsekvenser under en pandemi. Därför måste de organisatoriska förutsättningarna ses över och stöd och kompetensutveckling ges till enhetschefer så de ska kunna ta sitt arbetsmiljöansvar.

LOV, ett hot mot arbetsmiljön och ekonomin

Att transporttid och tid för personalmöten och administration inte räcker till i hemtjänsten är inte heller ett problem som uppstod i och med pandemin. Det vittnar hotet om vite på 1 miljon kronor från Arbetsmiljöverket om. För att hemtjänstens ekonomi ska gå ihop behöver utförarna ha en högre nyttjandegrad än den som är satt som riktlinje.

Verksamheterna tvingas därför lägga scheman som innebär att en undersköterska ska utföra hemtjänst 6,5 timmar av sitt arbetspass på 8 timmar. Det är en ekvation som inte gick ihop innan pandemin och som definitivt inte går ihop under en pandemi. För att säkerställa en rimlig transporttid och möjliggöra tid för kringuppgifter behöver en rimlig nivå av nyttjandegrad pekas ut. Det är tydligt att läget idag innebär att hemtjänsten går med stort underskott samtidigt som personalen inom hemtjänsten pressas hårt.

Mitt under rådande pandemitider vill de borgerliga partierna genomdriva ytterligare kostsamma privatiseringar i form av att införa LOV i äldreboenden. Redan nu ser vi att stadens ekonomi är i gungning och att driva på dyra privatiseringar är både olämpligt och oansvarigt. Genom att stoppa privatiseringen kan stadens förvaltningar fokusera på att arbeta mot smittspridning och för bättre arbetsvillkor istället. I pandemitider behöver vi om något fokusera resurserna på rätt saker.

Yrkande
Särskilt yttrande
2020-05-15

(M, L, C, S)
(KD)
Ärende nr 2.1.6

Yrkande angående utbildningspolitiska satsningar och insatser

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Förskolenämnden ges i uppdrag att säkerställa att sommarförskola och nattomsorg kan erbjudas vårdnadshavare som är i behov av det. För insatsen och andra med anledning av Covid-19 tillförs nämnden 20 mkr via generellt statsbidrag.
2. Grundskolenämndens finansiering av mellanstadiet (åk 4-6) samt insatser för elever i behov av särskilt stöd förstärks med 70 mkr via generellt statsbidrag. Nämnden ges även i uppdrag att säkerställa sommarskola för elever i behov av detta.
3. Utbildningsnämnden ges i uppdrag att förstärka det kompensatoriska uppdraget i gymnasieskolan och inom gymnasiesärskolan samt möta effekter av pandemin. Nämndens ram utökas med 30 mkr via generellt statsbidrag.
4. Stadsdelsnämnderna får i uppdrag att förbereda för att ta del av regeringens aviserade äldreomsorgslyft där personal inom äldreomsorgen får möjlighet att utbilda sig till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid, för studier på deltid eller heltid, inom yrkesvux. Samverkan ska ske med Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt Göteborgsregionens kommunalförbund.
5. 100 mkr av statsbidrag avsätts kommuncentralt för utbildningsnämnderna, kopplade till investeringsrelaterade driftskostnader för evakuering, rivning och utrantering, för avrop.

Yrkandet

Sommarförskola, nattomsorg och bemanning m.m

Förskolenämnden planerar utifrån pandemins effekter att utvidga sommarförskolan då föräldrar som är permitterade kan behöva gå tillbaka till arbete i större omfattning än normalt i juli månad, det gäller såväl ordinarie förskola samt nattomsorg. Det är viktigt att detta säkerställs och kan finansieras, samt att solskydd och annat nödvändigt material kan köpas in. Vidare har nämndens kostnader för bemanning ökat och pandemin har även inneburit ett ökat behov och användning av digitala verktyg jämfört med ordinarie verksamhet. Förskolans lekplatser är områden som nyttjas utanför ordinarie verksamhetstider. Flertalet använder gårdarna på ett bra sätt – men vissa grupper, särskilt ungdomar i tonåren, nyttjar gårdarna på kvällar och helger då man inte städar upp efter sig. Det är något som även har ökat i samband med pandemin, inte minst i mer utsatta

områden och det är inte ovanligt att det även förekommer olaglig aktivitet. För att öka tryggheten och säkerheten för barn, personal och vårdnadshavare finns åtgärder som behövs vidtas. Bland annat ökad städning av gårdarna, ökad rondering av väktare på kvällar och nätter samt andra trygghetsskapande åtgärder. Totalt tillförs nämnden 20 mkr för ovanstående insatser samt annat som har koppling till pandemin

Förstärkning av tidiga insatser i grundskolan

Tidiga insatser och extra stöd i skolan är avgörande för att elever, och i synnerhet elever från studieovana hem, ska lyckas med sin skolgång och nå kunskapsmålen i grundskolan. Vi ser behov av att stärka upp finansieringen av stadens mellanstadier (årskurserna 4-6) i skolpengen, vilket även skolenhetsutredningen pekar på. Därutöver ser vi behov av att stärka insatser för elever i behov av särskilt stöd. Därför avsätts 70 mkr av statsbidrag till grundskolenämnden. Vidare ges nämnden i uppdrag att säkerställa att sommarskola erbjuds för att öka andelen elever som uppnår gymnasiebehörighet och möta de elever som med anledning av pandemin har missat undervisning under vårterminen.

Förstärkning av det kompensatoriska uppdraget i gymnasieskolan

Gymnasieskolan möter en stor variation i elevers bakgrund och förutsättningar för lärande. Den kommunala gymnasieskolans elevsammansättning, där en högre andel elever har studieovana föräldrar, innebär dessutom ett särskilt stort behov av kompensatoriska insatser. För att lyckas med uppdraget att kompensera för detta krävs riktade insatser mot elevgrupper som på grund av sämre förutsättningar riskerar låg måluppfyllelse eller avhopp från studier. Såväl den preliminära intagningen till gymnasiet som effekterna av pandemin pekar nu på ett ökat behov av kompensatoriska åtgärder samt bättre förutsättningar för lärande. För att öka likvärdigheten, förstärka de riktade insatserna inom det kompensatoriska uppdraget och förbättra kvaliteten i undervisningen för samtliga elever behöver resurser till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan förstärkas i olika steg. Det behövs fler insatser, och inte minst för de grupper av elever som i stor utsträckning finns på introduktionsprogram och yrkesprogram. För detta avsätts 30 miljoner kronor via statsbidrag.

Möjlighet att utbilda sig till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid

Med anledning av pandemin presenterade regeringen och samarbetspartierna nyligen en statlig satsning, på ett äldreomsorgslyft. Där ges personal inom äldreomsorgen möjlighet att utbilda sig till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid, för studier på deltid eller heltid, inom yrkesvux. Sedan tidigare är detta utbildningar som genomförs i Göteborg och satsningen ligger i linje med lokala åtgärder som genomförs för att minska effekterna av pandemin. Därför får stadsdelsnämnderna i uppdrag att förbereda för ett deltagande i äldreomsorgslyftet i nära samverkan ska ske med Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning samt Göteborgsregionens kommunalförbund.

Kostnader för evakuering, rivning och utrangering

Lokalnämnden har fått i uppdrag att ta fram en ny hyresmodell för utbildningsnämnderna, en modell som skulle vara på plats till halvårsskiftet 2020. För denna period avsattes kommuncentrala medel. Kommunstyrelsen kan konstatera att det uppdraget inte kommer att vara klart till dess, vilket vi beklagar. Det pågår nu ett samordnat arbete i berörda förvaltningar och underlag kommer att ges till kommande budgetberedning.

Kommunstyrelsen vill understryka att en ny modell måste vara på plats till 2021 och att arbetet behöver intensifieras. Lokalnämnden behöver fortsatt ta fram en strategi för

kostnadskontroll då nämndens hyror utgör stora kostnader för nämnderna och kostnaderna slår direkt mot välfärdsuppdraget. Lika viktigt är att utbildningsnämnderna tillsammans med Lokalsekretariatet är goda beställare och har en god planering inför framtiden. Utbyggnaden av nya förskolor och skolor behöver fortsätta i Göteborg. Detta för att möta efterfrågan, skapa förutsättningar för att minska barngrupperna i förskolan, att skolor ska kunna ta emot fler elever. Samtidigt behöver även äldre uttjänta lokaler kunna bytas ut eller renoveras upp. Det är centralt att stadens förskolor och skolor erbjuder en modern pedagogisk miljö. Investeringsrelaterade driftskostnader för evakuering, rivning och utrangering som lokalnämnden och utbildningsnämnderna inte är överens om vem som skall bära hanteras, i väntan på en ny hyresmodell, genom att pengar avsätts kommuncentralt för utbildningsnämnderna att avropa under 2020.

Yrkande
2020-05-20
Ärende
2.1.6

Demokraterna

Yrkande ang – Stopp för nedskärningar i skolan (Delårsrapport mars 2020)

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. 200 miljoner kronor tilldelas Grundskolenämnden för att stoppa nedskärningar, möjliggöra för fler elever att få skolplats i sitt närområde, samt säkerställa resurser till elever i behov av särskilt stöd.
2. 100 miljoner kronor tilldelas Förskolenämnden för att öka personaltäthet och minska barngruppernas storlek, samt stoppa tvångsflyttning av personal.

Yrkandet

Skolan i Göteborg är underfinansierad i Alliansens budget för 2020. Detta ger flera negativa konsekvenser.

Förskolor och grundskolor tvingas till nedskärningar. Det saknas skolplatser för att elever ska kunna gå i skolan i sitt närområde. Och elever i behov av särskilt stöd ges inte tillräckliga resurser.

Alliansens snåla budget tvingar många rektorer att fokusera mer på ekonomi än på elevernas kunskapsutveckling.

I dagarna har Styrsöskolans rektor meddelat att hon anser att man inte följer skollagen och arbetsmiljölagen med de budgetförutsättningar som finns i dagsläget.

Demokraterna satsade mest av alla partier på förskolan och grundskolan i budgetförslaget för 2020, och nu vill vi söka stöd från andra partier för att förbättra skolpolitiken i Göteborg.

Vi vill stoppa nedskärningarna som nu pågår på många förskolor och grundskolor.

Genom ökade ekonomiska resurser skapas också möjlighet för tillfälliga skollokaler för att elever ska kunna gå i skolan i sitt närområde, i väntan på nybyggnad och utbyggnad av skolor.

Inom förskolan är det avgörande att tillföra mer ekonomiska resurser för att öka personaltäthet och minska barngruppernas storlek. Kompetenssäkring måste åstadkommas utan tvångsflyttningar av personal.

Yrkande (S, M, L, C)
Särskilt yttrande (KD)
Ärende 2.1.1

2020-05-05

Yrkande angående Delårsrapport mars 2020 - Staden

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. 300 miljoner kronor tilldelas till social resursnämnd och stadsdelsnämnderna för att anställa fler, öka bemanningen och möjliggöra månads-, visstids- eller tillsvidareanställning av timavlönad personal med anledning av pandemin, för att säkerställa en god välfärd och förbättra arbetsmiljön. Utökning av ram sker genom nytt generellt statsbidrag. Fördelning av tillskjutna medel till respektive social resursnämnd och stadsdelsnämnder sker procentuellt utifrån budgeterad ram:

	Tkr
Social resursnämnd	14 500
SDN Angered	35 000
SDN Östra Göteborg	33 500
SDN Örgryte Härlanda	27 000
SDN Centrum	23 500
SDN Majorna Linné	26 500
SDN Askim-Frölunda-Högsbo	36 000
SDN Västra Göteborg	26 500
SDN Västra Hisingen	28 000
SDN Lundby	22 500
SDN Norra Hisingen	27 000

2. Stadsdelsnämnderna får i uppdrag att, i samverkan med berörd facklig organisation, ombesörja att tillräcklig restid och utrymme för kringuppgifter med anledning av pandemin inplaneras i arbetstagarnas scheman inom hemtjänsten.
3. Stadsdelsnämnderna får i uppdrag att utöka de särskilda Corona-teamen i hemtjänstens uppdrag till att även omfatta nattpass alternativt inrätta särskilda team nattetid.

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att löpande sammanställa och till kommunstyrelsen rapportera hur många i berörd personal som saknar tillgång till skyddsutrustning i sin personliga arbetsutrustning.

Yrkandet

Trots goda åtgärder från regering, riksdag och myndigheter fortsätter smittspridningen öka. I såväl landet som i Göteborg utgör äldreomsorgen en av de verksamheter som har drabbats allra hårdast av pandemin. Verksamhetens huvudpersoner, de äldre, är särskilt sårbara för sjukdomen och behöver skyddas mer än andra grupper. Det har gjort att personalen behöver vara särskilt noga med att stanna hemma vid sjukdomssymptom, vilket har försvårat omsorgen.

Personalen inom äldreomsorgen, kommunal hälso- och sjukvård och funktionshinderverksamheten är stadens viktigaste resurs i pandemibekämpningen. Varje medarbetare är avgörande för att smittspridningen ska kunna minskas. Att arbeta i äldreomsorgen kan vara ett tungt arbete, både fysiskt och psykiskt, om arbetsmiljön brister. Samtidigt är äldreomsorgen en av de sektorer där arbetstagarna har svagast förankring på sitt jobb genom att relativt många arbetstagare, i förhållande till stadens övriga verksamheter, är timanställda eller vikarier. Detta skapar en viss flexibilitet för staden som arbetsgivare, men leder inte sällan till sämre personalkontinuitet och därmed till lägre kvalitet i omsorgen över tid. Arbetstagaren har även svårt att överblicka för hur lång tid han eller hon har jobb och därmed försörjning. Det är en påfrestande osäkerhet, och detta särskilt i tider av ekonomisk kris och höga sjukskrivningstal. Den osäkerheten är heller inte bra för verksamheten i stort och för dem som tar del av vården och omsorgen.

Vi gör bedömningen att gruppen timanställda är alltför stor och att detta medför allt för stora negativa konsekvenser för verksamheten, både ur ett personal- och brukarperspektiv. För att verkligen säkerställa att stadens äldreomsorg klarar både pandemin och framtidens utmaningar behöver vi ha en bemanning som motsvarar behoven. Stadsdelsnämnderna bör även under rådande omständigheter överväga och se över möjligheten att anställa serviceassistenter på äldreboenden för att hantera kringssysslor såsom städ, tvätt och kökssysslor för att på så sätt avlasta omvårdnadspersonalen så att deras kompetens och erfarenhet kan fokuseras på vård och omsorg av de äldre. För att förbättra arbetsmiljön och minska smittspridningen ska stadsdelsnämnderna, i samverkan med fackliga organisationer, ombesörja att personalen i schemalaggnings har tillräckliga förutsättningar och tid att ta sig mellan brukare och klara andra kringuppgifter såsom säker hantering av skyddsutrustning.

Med anledning av den akuta pandemin föreslår vi därför att redan påbörjat arbete inom stadsdelsnämnderna och social resursnämnd förstärks med 300 miljoner kronor för att anställa fler, säkerhetsställa tillräcklig bemanning och möjliggöra månads-, visstids- eller tillsvidareanställning av timanställd personal samt säkerställa en god välfärd och förbättra arbetsmiljön.

Även inom funktionshinderverksamheten tillhör många brukare myndigheternas identifierade riskgrupper. Verksamheten är till sin natur mycket känslig för snabba förändringar. Många brukare kräver särskilt utformad omsorg och behovet av robust personalkontinuitet är stort. Det ekonomiska stödet till stadsdelsnämnderna och social resursnämnd ska därför även användas för att stärka upp bemanning inom funktionshinderverksamheten.

I takt med att den ekonomiska krisen fördjupas kommer allt fler människor att förlora sin försörjning. Vilket får särskilt svåra konsekvenser för redan socioekonomiskt svaga familjer och redan utsatta barn. I kombination med att den hälsomässiga delen av krisen kräver ett stort mått av hemmasittande och isolering, med ökad psykisk ohälsa och ökat våld i nära relationer som stor risk, bedömer vi att behovet av socialtjänst och andra stöttande funktioner kommer att öka. Det ekonomiska stödet till stadsdelsnämnder och social resursnämnd ska därför även användas för att stärka upp bemanning inom individ- och familjeomsorg.

Skyddsutrustningsförsörjning till äldreomsorgen och funktionshindersverksamheten har högsta prioritet. Samtliga medarbetare i alla mobila enheter, inom båda ovan nämnda verksamhetsområden, ska ha tillgång till likvärdiga skyddsutrustningskit som en del i sin personliga arbetsutrustning. För att skyndsamt kunna hantera avvikelser och lokala brister ska stadsledningskontoret löpande sammanställa och till kommunstyrelsen rapportera hur många i berörd personal som saknar tillgång till en eller flera delar av skyddsutrustningen.

I dagsläget behöver enskilda arbetstagare genomgå en avstämningskedja innan godkänt kan ges för användning av viss skyddsutrustning, som kvalitetsgodkända munskydd, detta mot bakgrund av rådande brist. Avstämningskedjan leder till långa ledtider och försämrar såväl flöde som kvalitet i omsorgsarbetet. Vid misstänkt smitta ska personalen ha möjlighet att själv bedöma om personlig skyddsutrustning ska användas, under förutsättning att man har genomgått utbildning om hur skyddsutrustning ska hanteras. Vi behöver stöd och rådgivning erbjudas av närmsta chef, ansvarig sjuksköterska eller liknande.

Stadsdelsnämnderna och social resursnämnden ska fortsätta genomföra utbildning för all personal i äldreomsorg, funktionshinder och hälso- och sjukvård om hygienrutiner och hur skyddsutrustning ska hanteras på tillbörligt sätt. Detta för att säkerställa att samtliga medarbetare har fått nödvändig information om hygienrutiner och hur och när skyddsutrustning ska användas samt vilka handlingsplaner som ska tillämpas vid misstänkt eller konstaterad smitta.

Staden tog tidigt beslut om att inrätta särskilda coronateam inom hemtjänsten, försedda med fullständig skyddsutrustning, mobilt rörliga över hela staden, och med uppdrag att vårda konstaterat covid-19-smittade. Förvaltningen har själva utökat uppdraget till att vårda även misstänkt smittade, vilket vi bedömer som mycket positivt.

Stadsdelsnämnderna ska även säkerställa att tidigare fattat beslut om särskilda team inom äldreomsorgen verkställs fullt ut, så att dessa team finns tillgängliga även under nattetid. Om enskilda stadsdelar saknar möjlighet att uppfylla detta ska särskilda natteam, enligt regional eller stadenomfattande indelning, övervägas.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-05-04

Diarienummer 0261/20

Handläggare

Lena Albinsson, Magnus Andersson

Telefon: 031-368 01 07, 031-368 00 74

E-post: lena.albinsson@stadshuset.goteborg.se;

magnus.andersson@stadshuset.goteborg.se

Delårsrapport mars 2020

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Delårsrapport mars 2020 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige som ett led i uppsikten.

I kommunfullmäktige:

Delårsrapport mars 2020 godkänns.

Sammanfattning

Staden befinner sig just nu mitt i en pågående pandemi och kris som påverkar samhällets alla delar. Omvärldsförutsättningarna präglas av en betydande osäkerhet där förändringarna inträffar väldigt snabbt. De prognoser som lämnas måste värderas med stor försiktighet och snarare ses som scenario där det finns indikationer som pekar på en viss utveckling. I de prognoser om tillväxt som lämnas av olika bedömare, är det framför allt nedåtrisker i prognoserna som dominerar.

Ett stort fokus i rapporteringen ligger på pandemin Covid-19 och dess effekter på stadens verksamheter, ekonomi och personal. Rapporten belyser dels effekter som staden hittills har sett dels framtida bedömningar om utvecklingen. Texterna i rapporten har tagits fram utifrån de förutsättningar som råder i skrivande stund och sannolikt kommer vissa saker att ha förändrats när rapporten når läsaren. Beskrivningarna i rapporten baseras på läge den sista mars men stadsledningskontoret har där det varit möjligt tillfört sent inkommen information såsom till exempel den skatteprognosen som Sveriges kommuner och regioner lämnade den 29 april. Uppföljningsarbetet syftar till att både tillgodose kommunstyrelsens uppsiktsplikt och att åstadkomma en uppföljning av kommunfullmäktiges budget och dess verksamheter utifrån ett bredare perspektiv. Denna rapport har fokus på väsentlig styrinformation med fokus på avvikelser från grunduppdragen som finns i stadens verksamheter samt övergripande utveckling av ekonomi och personal.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Dimensionerna finns belyst i delårsrapporten där det är relevant.

Bilagor

Delårsrapport mars 2020

Ärendet

Enligt den fastställda uppföljningsprocessen för 2020 och som ett led i uppsiktsplikt lämnas Delårsrapport mars 2020 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. För att få en så aktuell rapport som möjligt och hinna arbeta in Sveriges kommuners och regioners senaste skatteunderlagsprognos, skickas rapporten ut tätt inpå kommunstyrelsens sammanträde den 6 maj.

Beskrivning av ärendet

Staden befinner sig just nu mitt i en pågående pandemi och kris som påverkar samhällets alla delar. Omvärldsförutsättningarna präglas av en betydande osäkerhet där förändringarna inträffar väldigt snabbt. De prognoser som lämnas måste värderas med stor försiktighet och snarare ses som scenario där det finns indikationer som pekar på en viss utveckling. I de prognoser om tillväxt som lämnas av olika bedömare, är det framför allt nedåtrisker i prognoserna som dominerar.

Ett stort fokus i rapporteringen ligger på pandemin covid-19 och dess effekter på stadens verksamheter, ekonomi och personal. Rapporten belyser dels effekter som staden hittills har sett, dels framtida bedömningar om utvecklingen. Texterna i rapporten har tagits fram utifrån de förutsättningar som råder i skrivande stund och sannolikt kommer vissa saker att ha förändrats när rapporten når läsaren. Beskrivningarna i rapporten baseras på läget den sista mars, men stadsledningskontoret har, där det varit möjligt, tillfört sent inkommen information såsom till exempel den skatteprognos som Sveriges kommuner och regioner lämnade 29 april. För att få en så aktuell rapport som möjligt skickas rapporten ut tätt inpå kommunstyrelsens sammanträde den 6 maj.

Uppföljningsarbetet syftar till att både tillgodose kommunstyrelsens uppsiktsplikt och att åstadkomma en uppföljning av kommunfullmäktiges budget och dess verksamheter utifrån ett bredare perspektiv. Som ett led i den nya uppföljningsstrukturen har strukturen för delårsrapporterna förändrats något. Denna rapport har fokus på väsentlig styrinformation med fokus på avvikelser från grunduppdragen som finns i stadens verksamheter samt övergripande utveckling av ekonomi och personal. De avvikelser som finns upptagna har rapporterats av nämnder och styrelser och är av vikt för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att få ta del av. Avvikelseerna kopplas till verksamhetens utveckling i förhållande till nämndens/styrelsens planering och beskrivs utifrån de effekter som bedöms för de verksamheten är till för, organisationen- medarbetare och chefer samt ekonomisk påverkan. Även eventuella vidtagna åtgärder beskrivs. Utöver detta lyfter stadsledningskontoret upp några ytterligare uppföljningsfrågor som är av vikt att informera om utifrån ett uppsiktsperspektiv.

Rapporten innehåller även information om hur stadens nämnder och styrelser har tagit sig an arbetet med att fastställa de lokala målvärdena för indikatorerna till de övergripande verksamhetsmål som betraktas som organisationsmål. Upplysning lämnas om de fastställda indikatorer och målvärden för de nämnd-/styrelsespecifika målen i kommunfullmäktiges budget 2020. Uppföljning av samtliga mål kommer ske i samband med delårsrapport augusti samt i stadens årsredovisning.

För staden är osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen och konsekvenser för verksamheten stora när denna rapport upprättas. Samtliga bolag och nämnder påverkas av effekterna av pandemin. Det är dock skillnad på omfattning och när i tid som påverkan

sker. De prognoser som lämnas måste därför värderas med stor försiktighet och fokus behöver hamna på den mer långsiktiga värderingen av krisens effekter.

Den kommunala koncernens resultatet per mars uppgår till knappt 700 mnkr vilket är cirka 600 mnkr bättre än budget. Både kommunen och bolagen redovisar positiva avvikelser mot budget för perioden. Resultatet är dock något lägre jämfört med motsvarande period föregående år då resultatet per mars uppgick till 731 mnkr.

För helåret beskrivs ett scenario där koncernens resultat kan uppgå till cirka 1 500 mnkr, vilket skulle innebära ett resultat i nivå med budget. Som ovan konstaterats är dock osäkerheten om utvecklingen och följdeffekterna av covid-19 på verksamheterna och på stadens skatteintäkter mycket stora, när denna rapport upprättas. Stadens bolags bedömning för helåret innebär ett resultat om cirka 900 mnkr, vilket är cirka 400 mnkr lägre än budget. Bolagen bedömer i nuläget effekten av covid-19 pandemin till cirka 300 mnkr i minskat resultat för helåret.

Den pågående pandemin tillsammans med andra ogynnsamma förhållanden och händelser innebär att bolagens nuvarande prognoser kan komma att innebära att kassaflöden från verksamheterna inte ger möjlighet att bidra till utdelning på kravställda nivåer. Finansiering av utdelning får i det fallet ske via lån vilket påverkar Stadshus AB:s soliditet och räntekostnad. Utdelningen innebär i sig en resultatförstärkning till kommunen men samtidigt innebär en finansiering av upplåning en belastning för koncernen när skulden ökar.

Utöver det råder stor osäkerhet kring marknadsförutsättningar för försäljning av kommersiella fastigheter.

Det råder även en stor osäkerhet kring på vilket sätt covid-19 kommer att påverka stadens organisation, medarbetare och chefer i ett längre perspektiv. I det korta perspektivet har situationen först och främst drabbat de kontaktnära yrkena hårdast och arbetsbelastning, såväl fysisk som psykisk, är hög. Även chefernas arbetsbelastning i dessa verksamheter är stor. Bolagen är de som i första hand påverkas gällande minskad efterfrågan och som fått permittera personal.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ledningsstaben

Stadsdirektör

Delårsrapport Mars 2020

Göteborgs Stad

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Förväntad utveckling	6
2.1	Omvärldsanalys	6
2.2	Stadens utmaningar	12
3	Verksamhetens utveckling	14
3.1	Väsentliga avvikelser i grunduppdragen	14
3.1.1	Avvikelser kopplade till covid-19 pandemin	14
3.1.2	Övriga avvikelser från nämnder och styrelser	19
3.2	Stadsledningskontorets bedömning	19
3.2.1	Uppsiktsfrågor	20
3.3	Ej verkställda beslut samt Lex Sara/Maria	22
4	Övrig uppföljning	25
4.1	Utökad samhällsorientering	25
4.2	Expansionsmedel för bostäder för funktionsnedsatta	25
4.3	Trafikutveckling	25
4.4	Tillköp Västtrafikkort	25
4.5	Åtterrapporering av bolagsstyrelsernas utvärdering	26
4.6	Solvenskvet Försäkrings AB Göta Lejon	26
4.7	Fortsatt planeringsarbete Göteborgs 400-årsjubileum	26
5	Kommunfullmäktiges mål	27
5.1	Organisationsmål för kommunkoncernen	27
5.2	Kommunfullmäktiges mål för nämnd och styrelse	28
5.3	Stadsledningskontorets bedömning	28
6	Väsentliga personalförhållanden	30
6.1	Personalvolym	30
6.2	Bemanning	30
6.3	Personalomsättning	31
6.4	Arbetsmiljö	31
6.5	Sjukfrånvaro och tillfällig föräldrapenning	32
6.6	Lönebildning	32
6.7	Stadsledningskontorets bedömning	32

7	Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning.....	33
7.1	Stora osäkerheter i ekonomin med anledning av pandemin.....	33
7.2	Ekonomisk analys kommunala koncernen	34
7.3	Ekonomisk analys kommunen	36
7.4	Stadsledningskontorets bedömning	44
8	Driftsredovisning.....	46
8.1	Nämnder.....	46
8.1.1	Nämndernas resultat mars	47
8.1.2	Nämndernas prognos helår	48
8.1.3	Stadsledningskontorets bedömning.....	49
8.2	Bolagsstyrelser	50
8.2.1	Bolagens resultat mars.....	50
8.2.2	Bolagens prognos helår	51
8.2.3	Stadsledningskontorets bedömning.....	52
8.3	Kommunalförbund	52
8.3.1	Kommunalförbundens resultat mars.....	52
9	Investeringsredovisning.....	53
9.1	Nämnder.....	53
9.1.1	Nämndernas resultat och prognos.....	54
9.1.2	Stadsledningskontorets bedömning.....	55
9.2	Bolagsstyrelser	56
9.2.1	Bolagens resultat och prognos	56
9.2.2	Stadsledningskontorets bedömning.....	57

Bilaga:

Kommuncentrala poster för särskilda ändamål

1 Inledning

Staden befinner sig just nu mitt i en pågående pandemi och kris som påverkar samhällets alla delar. Omvärldsförutsättningarna präglas av en betydande osäkerhet där förändringarna inträffar väldigt snabbt. De prognoser som lämnas måste värderas med stor försiktighet och snarare ses som scenario där det finns indikationer som pekar på en viss utveckling. I de prognoser om tillväxt som lämnas av olika bedömare, är det framför allt nedåtrisker i prognoserna som dominerar.

Ett stort fokus i rapporteringen ligger på pandemin covid-19 och dess effekter på stadens verksamheter, ekonomi och personal. Rapporten belyser dels effekter som staden hittills har sett, dels framtida bedömningar om utvecklingen. Texterna i rapporten har tagits fram utifrån de förutsättningar som råder i skrivande stund och sannolikt kommer vissa saker att ha förändrats när rapporten når läsaren. Beskrivningarna i rapporten baseras på läget den sista mars, men stadsledningskontoret har, där det varit möjligt, tillfört sent inkommen information såsom till exempel den skatteprognos som Sveriges kommuner och regioner lämnade 29 april. För att få en så aktuell rapport som möjligt skickas rapporten ut tätt inpå kommunstyrelsens sammanträde den 6 maj.

Uppföljningsarbetet syftar till att både tillgodose kommunstyrelsens uppsiktsplikt och att åstadkomma en uppföljning av kommunfullmäktiges budget och dess verksamheter utifrån ett bredare perspektiv. Som ett led i den nya uppföljningsstrukturen har strukturen för delårsrapporterna förändrats något. Denna rapport har fokus på väsentlig styrinformation med fokus på avvikelser från grunduppdragen som finns i stadens verksamheter samt övergripande utveckling av ekonomi och personal. De avvikelser som finns upptagna har rapporterats av nämnder och styrelser och är av vikt för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att få ta del av. Avvikelserna kopplas till verksamhetens utveckling i förhållande till nämndens/styrelsens planering och beskrivs utifrån de effekter som ses, eller bedöms kunna ses framöver, för de verksamheten är till för, organisationen- medarbetare och chefer samt ekonomisk påverkan. Även eventuella vidtagna åtgärder beskrivs. Utöver detta lyfter stadsledningskontoret upp några ytterligare uppföljningsfrågor som är av vikt att informera om utifrån ett uppsiktsperspektiv.

Rapporten innehåller även information om hur stadens nämnder och styrelser har tagit sig an arbetet med att fastställa de lokala målvärdena för indikatorerna till de övergripande verksamhetsmål som betraktas som organisationsmål. Samt upplysning om de fastställda indikatorer och målvärden för de nämnd-/styrelsespecifika målen i kommunfullmäktiges budget 2020.

För staden är osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen och konsekvenser för verksamheten stora när denna rapport upprättas. Samtliga bolag och nämnder påverkas av effekterna av pandemin. Det är dock skillnad på omfattning och när i tid som påverkan sker. De prognoser som lämnas måste därför värderas med stor försiktighet och samtidigt måste poängteras att det är den mer långsiktiga värderingen av krisens effekter som behöver hamna i fokus.

Den kommunala koncernens resultatet per mars uppgår till knappt 700 mnkr vilket är cirka 600 mnkr bättre än budget. Både kommunen och bolagen redovisar positiva avvikelser mot budget för perioden. Resultatet är dock något lägre jämfört med motsvarande period föregående år då resultatet per mars uppgick till 731

mnr.

För helåret beskrivs ett scenario där koncernens resultat kan uppgå till cirka 1 500 mnr, vilket skulle innebära ett resultat i nivå med budget. Som ovan konstaterats är dock osäkerheten om utvecklingen och följd effekterna av covid-19 på verksamheterna och på stadens skatteintäkter mycket stora, när denna rapport upprättas. Stadens bolags bedömning för helåret innebär ett resultat om cirka 900 mnr, vilket är cirka 400 mnr lägre än budget. Bolagen bedömer i nuläget effekten av covid-19 pandemin till cirka 300 mnr i minskat resultat för helåret.

Den pågående pandemin tillsammans med andra ogynnsamma förhållanden och händelser innebär att bolagens nuvarande prognoser kan komma att innebära att kassaflöden från verksamheterna inte ger möjlighet att bidra till utdelning på krävda nivåer. Finansiering av utdelning får i det fallet ske via lån vilket påverkar Stadshus AB:s soliditet och räntekostnad. Utöver det råder stor osäkerhet kring marknadsförutsättningar för försäljning av kommersiella fastigheter.

Det råder även en stor osäkerhet kring på vilket sätt covid-19 kommer att påverka stadens organisation, medarbetare och chefer i ett längre perspektiv. I det korta perspektivet har situationen först och främst drabbat de kontaktnära yrkena hårdast och arbetsbelastning, såväl fysisk som psykisk, är hög. Även chefernas arbetsbelastning i dessa verksamheter är stor. Bolagen är de som i första hand påverkas gällande minskad efterfrågan och som fått permittera personal.

2 Förväntad utveckling

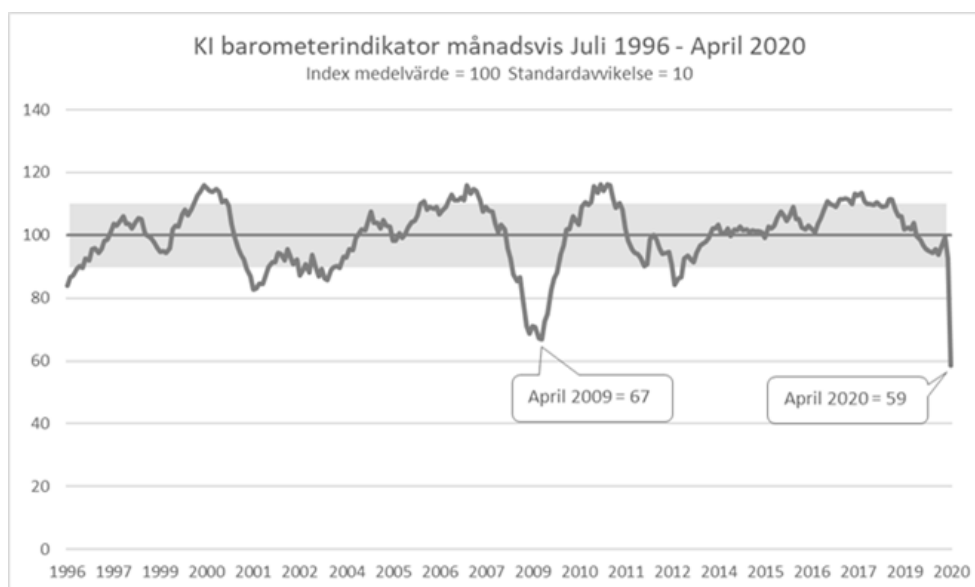
2.1 Omvärldsanalys

Omvärldsanalys i spåren av pandemin

Världsekonomin har bromsat in på grund av pandemin. Tillväxten minskar kraftigt, företag slås ut och arbetslösheten ökar. Detta kommer ytterligare försvåra kommunens framtida utmaningar i att utföra grunduppdraget, driva stadsutveckling och utveckla en socialt hållbar stad.

Kraftigaste fallet någonsin för Konjunkturinstitutets barometerindikator

Konjunkturinstitutet publicerade Barometerindikatorn 23 april. Den bygger på undersökningar där företag och hushåll får svara på frågor om nuläget och framtidsutsikterna i ekonomin.

Konjunkturinstitutet skriver: "Barometerindikatorn föll med hela 34 enheter från 92,5 i mars till 58,6 i april. Indikatorn, som sammanfattar svaren från både företag och hushåll, befinner sig nu åtta enheter lägre än den lägsta nivån under finanskrisen. Fallet under april är större än något som tidigare har observerats. Samtliga sektorer i näringslivet och hushållen har bidragit till fallet, men kraftigast föll tjänstesektorn. Där har indikatorn fallit med 37,6 enheter och befinner sig nu på rekordlåga 47,8".

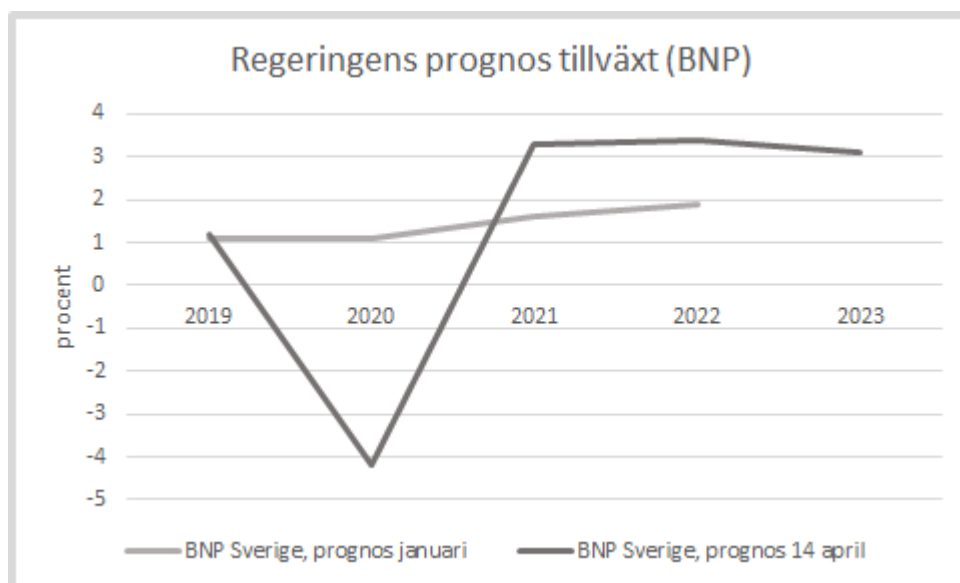
Utveckling och prognoser BNP (Finansdepartementet och IMF)

Pandemin bedöms för världsekonomin medföra kraftig påverkan på både efterfrågan och utbud av varor och tjänster. Efterfrågan har förändrats och inom många områden minskat på grund av restriktioner som införts och på grund av ändrade beteenden. Senareläggning av investeringar i ett osäkert läge drar ytterligare ner efterfrågan.

Utbudet har påverkats negativt genom stängda gränser samt ökad sjukfrånvaro, vilket lett till minskad internationell handel. Svårigheter att importera insatsvaror

har skapat flaskhalsar och minskad eller stoppad produktion.

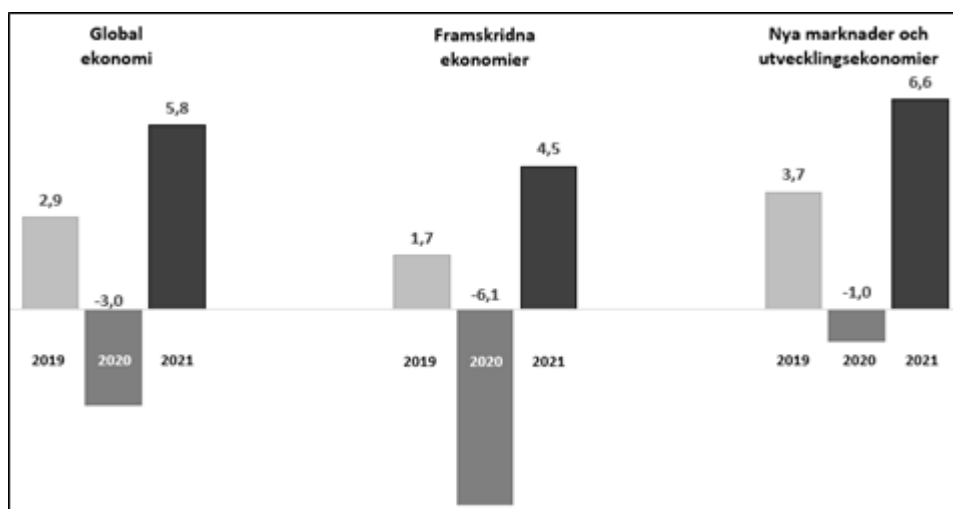
Finansdepartementets prognos 24 april redovisar ett huvudscenario där BNP minskar med 4,2 procent under 2020, jämfört med 2019, och med en förväntad återhämtning under slutet av året. För 2021 och de närmaste åren bedöms BNP öka med drygt 3 procent per år. Siffror inom parentes avser prognos från januari.

Finansdepartementet redovisar ett alternativscenario där BNP minskar med 10 procent och att återhämtningen också blir mer utdragen. En sådan utveckling bedöms inte som osannolik. Som jämförelse kan nämnas avbrottet i tillväxt under 2008 då den globala finanskrisen orsakade en djup nedgång. Sveriges BNP krympte med drygt 4 procent 2009.

29 april försämrade Konjunkturinstitutet sin prognos från 1 april med 3,9 procentenheter och de bedömer nu att BNP sjunker med 7 procent 2020. Även de presenterar ett alternativt sämre scenario på att BNP sjunker med 10 procent.

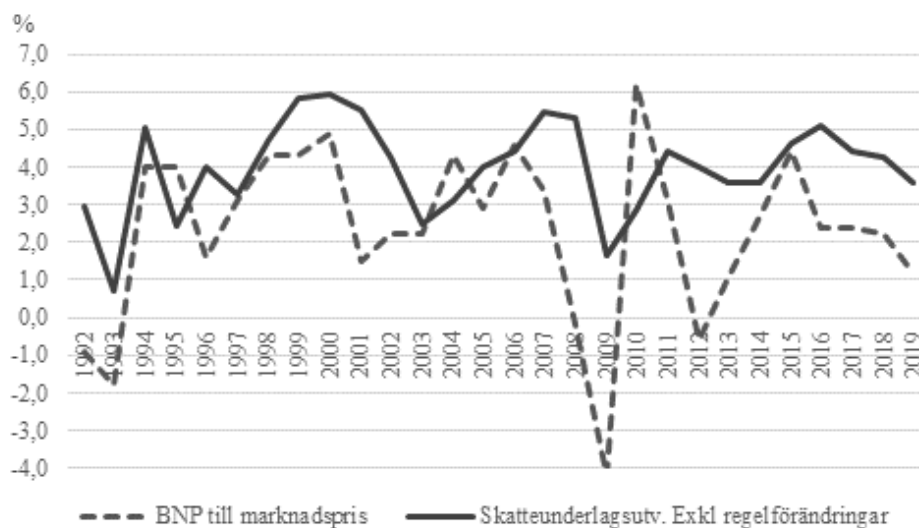
IMF redovisade i World Economic Outlook april 2020 tillväxtprognoser globalt och där anges siffror för Sverige som innebär en minskning av BNP under 2020 med -6,8 procent samt att BNP växer med 5,2 procent under 2021.

Enligt IMF:s prognos bedöms världsekonomin minska med 3 procent under 2020

och växa med 5,8 procent under 2021. En snabb återhämtning ligger till grund för antaganden.

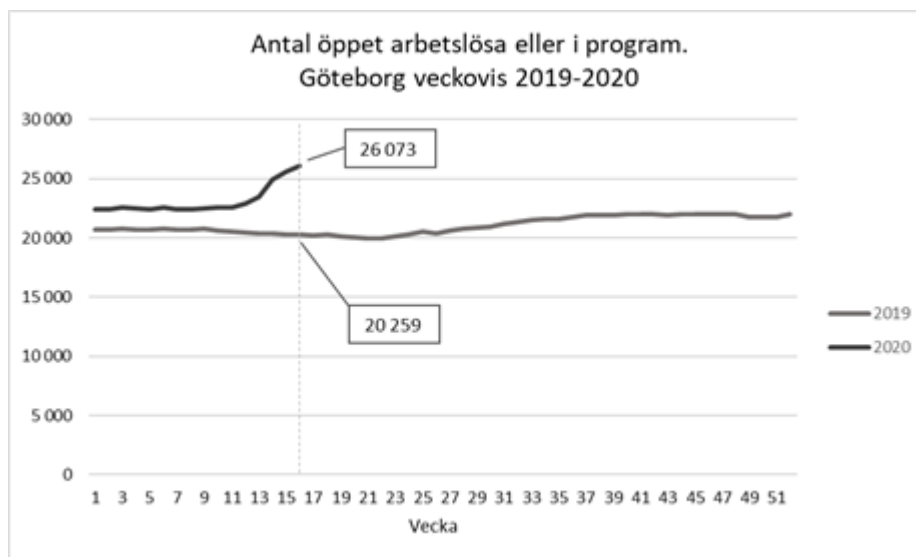
I diagram nedan återges skatteunderlagets historiska samvariation med den ekonomiska utvecklingen mätt som BNP 1992-2019 (exklusive regelförändringar). Variationerna i skatteunderlaget följer i stora drag variationerna i BNP men ibland med en viss eftersläpning. Bitvis är dock samvariationen svag.

Utveckling och prognoser arbetslöshet och varsel (SCB och Arbetsförmedlingen)

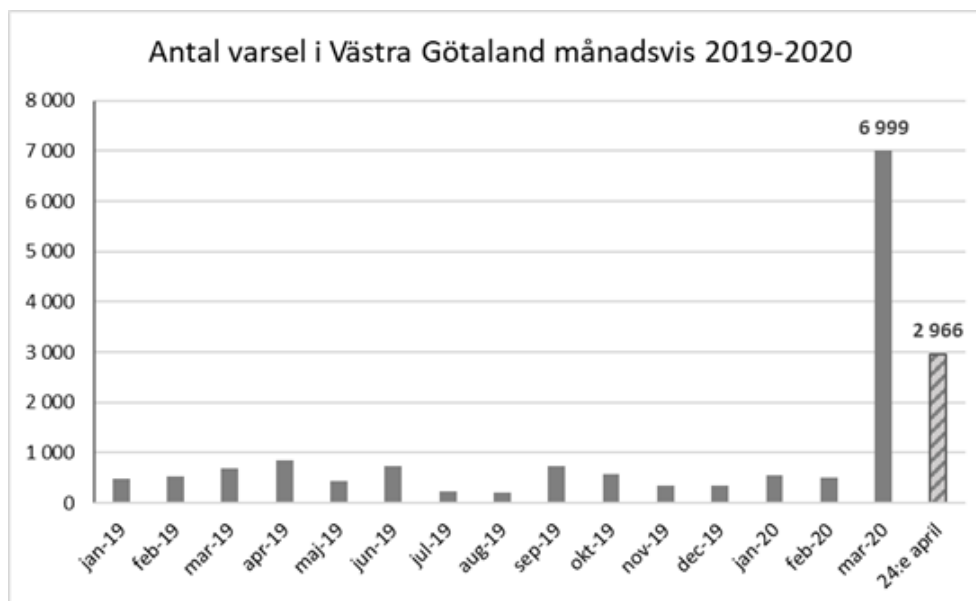
I mars uppgick arbetslösheten i Sverige till 7,1 procent motsvarande 389 000 personer enligt SCB:s officiella statistik i Arbetskraftsundersökningarna (AKU). I februari uppgick den officiella arbetslösheten till 8,2 procent och i januari till 7,2 procent. Enligt Finansdepartementets huvudscenario med en BNP-minskning under 2020 bedöms arbetslösheten uppgå till 9,0 procent under 2020 och 2021 för att därefter minska. I alternativscenariot med en BNP-minskning på 10,0 procent under 2020 bedöms arbetslösheten uppgå till 13,5 procent för 2020 och 13,0 procent under 2021.

Veckostatistiken nedan till och med vecka 16 från Arbetsförmedlingen visar en kraftig ökning av antalet arbetslösa/arbetssökande i Göteborg från mitten av mars.

Arbetsförmedlingen rapporterar (pressmeddelande 2020-04-27) att arbetslösheten fortsätter att stiga, framförallt inom tjänstesektorn, och uppgår nu till 8,1 %. Veckan, 20 – 26 april, har 2 784 personer varslats om uppsägning. Den vecka då flest varsel registrerades var mellan 23 - 29 mars då antalet personer berörda av varsel uppgick till 18 433. Totalt har 62 918 personer blivit varslade om uppsägning sedan den 1 mars och 9 965 av dessa är registrerade i Västra Götalands län.

Antal varsel i Västra Götaland, enligt statistik från Arbetsförmedlingen, framgår av nedanstående tabell.

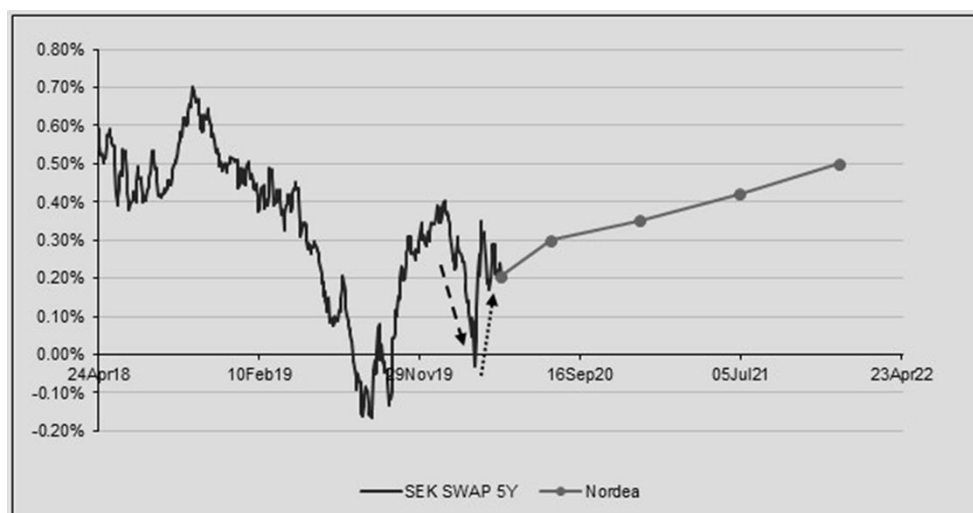
I tabell nedan visas för riket som helhet antalet personer som berörts av varsel per näringsgren under perioden 1 mars-19 april 2020.

Näringsgren	T o m 19 april 2020	Andel
Hotell- och restaurangverksamhet, personliga och kulturella tjänster	21 900	36,4
Finansiell verksamhet och företagstjänster	14 423	24
Handel	6 460	10,7
Transport	5 463	9,1
Industri	5 173	8,6
Informations- och kommunikationsverksamhet	2 769	4,6
Byggverksamhet	2 303	3,8
Utbildning, vård och omsorg; sociala tjänster	1 605	2,7
Summa	60 134	100

Källa: Arbetsförmedlingen

Utveckling och prognoser finansmarknader

När covid-19 startade i Kina reagerade räntorna med att sjunka då tillväxtutsikterna reviderades ner (nedåt-pil). När sedan krisen förvärrades och drabbade hela världen har istället räntorna reagerat med att stiga (uppåt-pil) då konkursriskerna ses som ett allt större problem. De senaste fem veckorna har kreditmarknaderna runt om i världen fungerat sämre och de företag som har lånat upp pengar har fått betala upp emot tre gånger så hög ränta som innan covid-19. För kommuner har dock prisuppgången varit betydligt beskedligare med ränteökningar på upp till 0,10 procentenheter. Riksbankens genomförda stödköp av bostadsobligationer och företagscertifikat har lugnat marknaderna och en återhämtning i prinsnivåerna har skett i främst bostadsobligationer. Riksbanken stödköpte kommunobligationer under vecka 18, och redan när detta annonserades i veckan har en liten positiv prissförändring kunnat utläsas i prissättningar av utestående kommunobligationer.

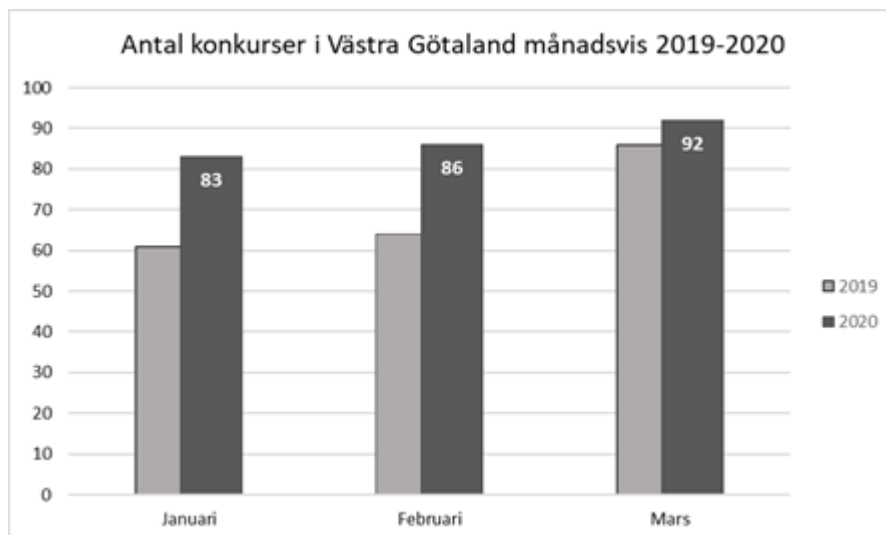

Utveckling och prognoser konkurser (UC)

I diagram nedan framgår konkurser i Västra Götalandsregionen enligt statistik från

Upplysningscentralen (UC). I pressmeddelande från 2020-04-20 rörande extra konkursstatistik för 1-14 april 2020 så spås konkurserna öka kraftigt inom redan utsatta branscher. Den nya statistiken gör gällande att UC uppskattar att konkurserna inom hotell- och restaurangbranschen kommer att öka med 197 procent i april, jämfört med april 2019. Även konkurser inom detaljhandeln spås öka med 74 procent i april, jämfört med april 2019. Totalt sett uppskattar UC att konkurserna i landet kommer att öka med 28 procent i april månad jämfört med april föregående år.

Befolkningsutveckling

Den ekonomiska lågkonjunkturen som förväntas uppstå som en följd av covid-19 kommer att påverka stadens befolkningsutveckling. Hur stor påverkan blir beror bland annat på hur djup och lång lågkonjunkturen blir.

Däremot antar SCB och andra bedömare, i dagsläget, att viruset i sig inte kommer att få några större konsekvenser för befolkningsutvecklingen. Dödligheten förväntas inte öka i så stor utsträckning att den väsentligt kommer skilja sig från ett år med en normal influensa.

Konjunkturförändringar brukar påverka flyttningar och fruktsamheten (benägenheten att skaffa barn). Att gränserna tillfälligt stängts och att internationella resor kraftigt begränsats kan ytterligare förändra befolkningsutvecklingen.

Det planerade bostadsbyggandet är idag stort i Göteborg. De befolkningsprognoser som beräknats baseras på fastighetskontorets prognoser över byggandet. Om dessa prognoser över det planerade bostadsbyggandet förändras kommer det påverka befolkningsutvecklingen.

2.2 Stadens utmaningar

Stadsledningskontoret använder en modell för att beskriva de utmaningar och framtidsförutsättningar Göteborgs Stad står inför. Modellen beskriver hur Grunduppdraget, Stadsutveckling och Social hållbarhet hänger ihop och är beroende av varandra.

Kommunala grunduppdraget

Många yrkesgrupper inom framför allt välfärdssektor är hårt ansträngda i arbetet med covid-19. Det är en utmaning för stadens organisationer att klara av en effektiv bemanningsplanering och en tillräckligt säker arbetsmiljö. På sikt finns risk för ökade sjuktal och utmattad personal och organisation.

De samhällsviktiga funktionerna och yrkena har samtidigt genom pandemin kommit i fokus och värderas nu högt. Antalet sökande till vissa utbildningar har redan ökat vilket skapar bättre möjligheter för långsiktig rekrytering.

Användningen av digitala lösningar för till exempel möten och undervisning har ökat och kan på ett positivt sätt påverka beteenden och arbetssätt på sikt. Många lägre prioriterade arbetsuppgifter går i lägre tempo under pandemin eller har pausats, vilket kan ge en effekt av arbetsanhopning när pandemin är över.

Social hållbarhet

Under pandemin har även skillnader i livsvillkor synliggjorts såsom till exempel trångboddhet och möjlighet att förstå information. Varsel och uppsägningar drabbar också i större utsträckning de med svag anknytning till och ställning på arbetsmarknaden. Det nedstängda förenings- och idrottslivet påverkar också i större utsträckning personer som är mer socialt utsatta än andra. Sammantaget riskerar pandemin driva på mot ökad polarisering.

Stadsutveckling

Arbeten inom stadsutveckling och infrastruktur påverkas av stängda gränser som begränsar tillgången av både arbetskraft och byggnadsmaterial och kan påverka tidplaner. Till exempel är en stor andel av byggarbetarna från andra länder och efter hemresa kommer de inte tillbaka till Sverige för fortsatt arbete. Byggmaterial kommer inte över gränsen eller transporteras inte. Produktion av visst material är begränsad och kan ge brister och förseningar.

Pandemin har förändrat resmönstren både inom Sverige och internationellt. Exempel på detta är att endast enstaka flygplan går från Landvetter och hotellen i Göteborg har förlorat mer än 90 procent av gästerna. Resorna inom staden

påverkas av att folk är permitterade, arbetar hemifrån och använder stadens utbud i mindre utsträckning. Detta har haft en positiv påverkan på utsläppsnivåer och miljö.

Situationen med coronapandemin kräver nya arbetssätt och prioriteringar inom såväl grunduppdraget, stadsutvecklingen som arbetet med social hållbarhet, vilket på sikt kan generera innovativa lösningar.

3 Verksamhetens utveckling

3.1 Väsentliga avvikelser i grunduppdragen

3.1.1 Avvikelser kopplade till covid-19 pandemin

Göteborgs Stad jobbar för högtryck med covid-19 pandemin. Nämnder och styrelser har vidtagit såväl långsiktiga som kortsiktiga åtgärder för att minska smittspridningen och för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan fortgå. Göteborgs Stads centrala krisledning som samordnar arbetet befinner sig i det som kallas läge 3. Det beskrivs i riktlinjen för krisberedskap som:

En mycket allvarlig störning. Kan inte på ett tillfredsställande sätt hanteras inom ramen för berörda förvaltningar/bolags egna ansvarsområden och krisledningsorganisationer. Kräver stöd, samordning och/eller samverkan på central nivå.

Läge 3 betyder i nuläget att förvaltningar och bolag klarar sina verksamheter, men att det behövs en central samordning för att kunna möta de problem som uppstår på bästa sätt. Göteborgs Stad har en gemensam inriktning för covid-19. Med denna inriktning kan staden begränsa konsekvenserna för människors liv och hälsa och för samhällets funktionalitet i Göteborgsområdet. Staden följer aktivt händelseutvecklingen och förstärker insatserna vid behov.

Nedan redovisas nämnder och styrelserns bedömningar av konsekvenser och effekter av covid-19 som redovisats i deras delårsrapporter per mars 2020.

Konsekvenser för de verksamheten är till för

Nämnderna med ansvar för äldreomsorg samt hälso- och sjukvård rapporterar att dagliga prioriteringar inom hemtjänsten utifrån brukarnas behov medför att alla brukare inte får sina beslut utförda på samma sätt som tidigare. Flera brukare har själva valt att avsäga sig eller förändra sina insatser, exempelvis valt telefontillsyn istället för fysisk tillsyn. Besöksförbud har införts på alla äldreboenden, vilket medför att brukarna inte i samma utsträckning kan träffa sina närstående. Restriktivitet avseende besök inom övriga verksamheter och stängda träffpunkter leder till minskad social samvaro.

Nämnderna med ansvar för individ- och familjeomsorg samt funktionshinder rapporterar att situationen har inneburit begränsningar i möjligheter till aktiviteter och social samvaro för målgrupperna. I vissa fall har stödet till dem verksamheten är till för begränsats eller förändrats. Risker för våld i nära relationer ökar då personer i större utsträckning befinner sig i sitt hem till följd av folkhälsomyndigheternas rekommendationer. Det befaras också kunna leda till en ökning av antalet barn som far illa. Det är sannolikt att covid-19 kommer att innebära ett ökat inflöde av nya ansökningar om ekonomiskt bistånd.

Förskolenämnden rapporterar att covid-19 framför allt påverkar förvaltningen genom att färre barn deltar i verksamhet, men också att fler medarbetare är sjukskrivna, hemma för vård av barn eller arbetar hemma utifrån att de tillhör en riskgrupp. Nämnden har inte behövt stänga några förskoleenheter, men har beredskap om så skulle bli fallet. Förskolenämnden planerar utifrån covid-19 också att utvidga sommarförskolan då tillåtna brukare kan behöva gå tillbaka till

arbete i större omfattning än normalt i juli månad.

Grundskolenämnden rapporterar att de utifrån covid-19 hittills inte behövt stänga några skolor och att undervisningen sker utifrån timplan. Förvaltningen har dock beredskap för att hantera en eventuell stängning. Utifrån Skolinspektionens beslut genomför inte grundskolan de nationella proven. Planerade resor och utbyten har ställts in. I viss mån har undervisning i fritidshem fått ställa om för att klara omsorgsbehovet. Förvaltningen planerar för att utöka antal platser för sommarskola för att öka andel elever som uppnår gymnasiebehörighet.

Utbildningsnämnden rapporterar att undervisningen för elever i gymnasieskolan och vuxenutbildningen med anledning av covid-19 från och med 18 mars sker på distans. Omställningen har för lärarna inneburit en annan typ av planering, genomförande och utvärdering av undervisningen. Nämnden rapporterar dock att starten har fungerat väl, bland annat tack vare en god beredskap på skolorna samt riktade utbildningsinsatser och digitalt stöd till skolorna genom avdelningen för digitalisering och innovation.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning rapporterar att grupper långt från arbetsmarknaden får svårigheter att upprätthålla sin planering för självförsörjning då samarbetet med arbetsförmedling och näringslivet gällande olika former av arbetsmarknadsanställningar och praktikplatser har avstannat. Nämnden rapporterar också risker med distansundervisningen. Om den anpassade undervisningen pågår under längre tid kan elevernas måluppfyllelse och progressionen påverkas negativt. Detta utifrån att studierna för vissa elevgrupper har till syfte att bryta hemmasittande och passivitet. Även utbudet av sommarjobb påverkas av pandemin.

Idrotts- och föreningsnämnden har ett stort antal inställda evenemang och en stor mängd fritidssysselsättningar har ställs in. Detta påverkar arbetstillfällena samt att tillfällena för social samvaro försvinner. Anläggningarna hålls alltså öppna men med ett stort bortfall av besökare.

Kulturnämnden rapporterar att tillgången av kulturutbud har minskat för samtliga målgrupper. Särskilt drabbade är barn och unga samt äldre. Nämnden har beslutat att stänga sex av biblioteken med anledning av hög sjukfrånvaro. Stora Teaterns gästspelscen är stängd till följd av folkhälsomyndighetens direktiv och stadens museer har infört restriktioner för antal besökare som får vistas samtidigt i lokalerna.

Lokalnämnden har påverkats av beslutet om att införa besöksbegränsning för vårdanläggningar för att skydda brukare genom att åtgärder som faller inom ramen för tillsyn, skötsel och reparation av fastigheter inte kommer att hanteras under besöksbegränsningsperioden, förutom akuta serviceanmälningar där risk för person- eller allvarlig egendomsskada eller omfattande störningar på verksamheten föreligger. Nämnden uppger däremot att förvaltningen kunnat tidigarelägga tillsyns- och skötselåtgärder vid gymnasieskolor som en följd av regeringens beslut att stänga gymnasieskolorna. Lokalnämnden rapporterar också en risk för att lokaler för skola och omsorgsplatser inte kan levereras i tid kopplat till covid-19.

Trafiknämnden rapporterar att den aktuella situationen som uppstått med coronavirus kan innebära en påverkan på framdriften av projekt Hisingsbron. Produktionen av bron pågår, men projektet ser en risk med att det för närvarande inte sker någon ståttillverkning i Spanien eftersom fabrikerna där hålls stängda. Om stilleståndet i Spanien blir längre än cirka två månader är risken mycket stor att spårstoppet för inkoppling inte kommer att kunna ske sommaren 2021 som

planerat. Det kan i sin tur leda till ett års förskjutning av färdigställandetiden samt ekonomiska konsekvenser för projektet. Samplanering sker med de projekt som pågår inom centralenområdet och eftersom förändrad tidplan inom ett projekt innebär en riskfaktor för andra projekt kommer ytterligare samordningsinsatser att krävas. Trafiknämnden rapporterar även att man sett en minskning av färdtjänstresorna för perioden januari till mars med 26 procent till följd av rekommendationerna i samband med covid-19.

Bolagen inom Göteborg Energi-koncernen har påverkan från covid-19 då kunders verksamheter minskar i aktivitet, eller stängs. Nuvarande situation förändrar inte behovet av att ställa om företaget till 2020-talets krav och förväntningar.

Lokalklustret ser till följd av coronapandemin att en betydande del av Higabs och Älvstrandens kommersiella hyresgäster har likviditetsproblem på kort sikt eller ser utmaningar på längre sikt. Bolagen prioriterar insatser för att stötta hyresgästerna samt för en aktiv dialog i syfte att kunna erbjuda individuellt anpassade åtgärder, exempelvis i form av ändrade intervall för hyresinbetalningar eller anstånd med hyra. Higab har som en konsekvens av pandemin skjutit upp avtalskrivningar med nya hyresgäster vilket även påverkar planerade lokalanpassningsprojekt. Bolaget har även på grund av rådande samhällssituation tagit beslut att flytta fram slutdatum för den öppna konceptförfrågan för verksamhet i Feskekôrka, när den återöppnar efter upprustningen, till hösten 2020.

Parkeringsbolaget har sedan mitten av mars upplevt ett kraftigt minskat antal parkerande kunder som en följd av rekommendationerna relaterade till covid-19. Styrelsen har beslutat om tillfällig halvering av priserna på ett stort antal parkeringar för perioden 20 april till och med 30 juni.

Framtidenkoncernen bedömer att pandemin får konsekvenser för koncernens möjligheter att nå målen inom framförallt målområdena nyproduktion och utvecklingsområden. Bolaget ser i nuläget risk för att målet om att färdigställa 1 000 nya bostäder under 2020 inte kommer att nås. Vidare bedömer bolaget att fullmäktiges uppdrag gällande ombildning av hyresrätter till bostadsrätter inte kommer att kunna genomföras under året. Detta på grund av pandemins påverkan på såväl samhälls- som privatekonomin och en allt större osäkerhet kring hur det på sikt kommer att kunna påverka fastighetsmarknaden.

De förvaltande bolagen kan delvis behöva ställa om sina planerade renoveringar och underhåll av fastigheterna. Till följd av pandemin har nya rutiner införts för lägenhetsvisningar, hembesök, inre lägenhetsunderhåll och för sena hyresbetalningar och inkassokrav. Styrelsen har beslutat om att inga hyresgäster ska behöva vräkas som en följd av coronakrisen. För lokalhyresgäster har beslut fattats om att kunna bevilja anstånd med hyresbetalningar i tre månader efter individuell bedömning (cirka 290 hyresgäster har ansökt om anstånd med hyran).

I *Kollektivtrafikklustret* bedrevs, under årets två första månader, verksamheten i koncernen enligt plan med ekonomi i balans och låg sjukfrånvaro. Sedan mitten av mars har fokus ägnats åt att förebygga och planera för verksamhetens genomförande i ljuset av covid-19 pandemin. Sjukfrånvaron har som mest varit uppe i totalt 19 procent vilket också påverkat produktionen.

Inom *Göteborgs Spårvägar AB* har sjuktal för förare varierat mellan 18 och 22 procent vilket påverkat produktionen med som mest 35 procent i slutet av mars. I spårvagnsverksamheten finns existerande problematik att anskaffa reservdelar som en följd av påverkan på leverantörer i andra länder. Bedömningen för GSAB är att det inte uppstår någon ekonomisk påverkan för bolaget under 2020 genom det

nyligen ingångna trafikavtalet med Västtrafik AB.

Resandet har sjunkit kraftigt och för bussverksamheten minskade det under mars med 24 procent. De två sista veckorna i mars hade resandet minskat med 50 procent. Det lägre resandet antas hålla i sig en tid framöver. För bussverksamheten kan resandeincitament i avtal med Västtrafik få stora konsekvenser för intäkterna.

I *Turism, kultur & evenemangsklustret* klustret är alla bolagen starkt påverkade av covid-19, eftersom besöksnäringen är en av de mest utsatta branscherna. Göteborg & Co har ställt om stora delar av verksamheten för att stötta utvecklingen i den regionala besöksnäringen. Liseberg har skjutit på öppning av parken tillsvidare. Got Event har ställt in alla evenemang i närtid och minimerar kostnader samt ämnar korttidspermittera delar av personalen. Stadsteatern har stängt båda scenerna för säsongen och påbörjat beslutat ombyggnadsarbete på teaterhuset vid Götaplatsen.

Business Region Göteborg rapporterar att internationella aktiviteter har ställts in från mitten av mars, detsamma gäller internationella besök i form av delegationer och företagsbesök.

Konsekvenser för organisation, medarbetare och chefer

Det råder en stor osäkerhet kring på vilket sätt covid-19 kommer att påverka stadens organisation, medarbetare och chefer i ett längre perspektiv. I det korta perspektivet har situationen först och främst drabbat de kontaktnära yrkena hårdast och arbetsbelastning, såväl fysisk som psykisk, är hög. Delar av bolagssektorn påverkas av minskad besöksnäring.

Nämnderna med ansvar för äldreomsorg samt hälso- och sjukvård rapporterar om ökad sjukfrånvaro. Hälso- och sjukvården har svårt att rekrytera personal, främst sjuksköterskor, vilket leder till ökade kostnader för köp av inhyrd personal från bemanningsföretag.

Nämnderna med ansvar för individ- och familjeomsorg samt funktionshinder rapporterar ökad sjukfrånvaro vilket leder till ökad belastning på befintlig personal. Anpassningar görs när det gäller ledningsfunktioner och arbetsuppgifter. Nämnderna arbetar för att klara bemanningen av samhällsviktig verksamhet vid stort personalbortfall. Det görs bland annat genom att skapa förutsättningar för medarbetare att omplaceras till andra verksamheter vid behov samt anställning av fler vikarier.

Liseberg och Got Event redovisar att de har fattat beslut om korttidsarbete för stora delar av sin personal och permitterar personal.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna till följd av covid-19 är högst osäkra och beroende av smittans fortsatta spridning och samhällseffekter, samt vilka åtgärder som beslutas av regering och myndigheter.

De ekonomiska riskerna inom välfärdsområdet finns bland annat avseende personalförsörjningen, kostnader för ökad sjukfrånvaro, vikarier samt övertidsersättning. Bedömningen är också att en ökad omfattning av insatser, främst kopplat till våld i nära relationer, samt ekonomiskt bistånd är att vänta.

En åtgärd inom hemtjänsten, som har beslutats av kommunfullmäktige, innebär att avgift för sent avböjda besök inte ska utgå till brukaren samt att utföraren ersätts för avböjda besök. En konsekvens kan bli minskade avgiftsintäkter samt ökade

kostnader för stadens myndighetsenheter inom äldreomsorgen Göteborgs Stads hemtjänst redovisar fortsatt underskott i samtliga stadsdelsnämnder. Arbete med personalbemanning som stämmer med brukarnas behov för att få en ekonomi i balans pågår, men det är i nuläget svårt att bedöma effekterna grund av att arbetet med covid-19 har behövt prioriteras.

Idrotts- och föreningsnämnden ser förlorade intäkter på grund av inställda evenemang. Även kulturnämnden bedömer att intäktsbortfallet kan bli väsentligt, cirka 15 mnkr för året, men att det finns en stor osäkerhet i bedömningen.

För bolagen inom Göteborg Energi-koncernen är bedömningen att effekterna i samhället kommer att medföra en väsentlig påverkan på årets resultat och för att mildra effekterna görs en översyn vad gäller att skjuta kostnader framåt i tiden alternativt att undvika aktiviteter och därmed kostnader. Väsentliga avvikelser som rapporteras utgörs av att den ovanligt varma vintern försämrar resultatet jämfört budget och föregående år samt att effekter av covid-19 pandemin ytterligare försämrar resultatet. Pandemin medför att kunders verksamheter minskar i aktivitet eller stängs, och att påverkan kommer att uppstå genom volymminskningar, ökade kundförluster och lägre aktivitet hos kunder. Förluster bedöms också uppstå kopplat till prissäkringar i elhandelsverksamheten. Även anslutningsavgifterna kan minska då vissa projekt sannolikt kan komma att skjutas på i tid.

I Kollektivtrafikklustret kan resandeincitament i avtal med Västtrafik få stora konsekvenser för intäkterna. GS Buss AB bedöms påverkas mest ekonomiskt av pandemin, av verksamheterna i koncernen. Jämfört med budgeterat resultat bedöms resultatet försämrats med cirka 20 mnkr.

Vidtagna åtgärder

Nämnder och styrelser har vidtagit såväl långsiktiga som kortsiktiga åtgärder för att minska smittspridningen och för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet kan fortgå.

Alla nämnder med ansvar för äldreomsorg samt hälso- och sjukvård arbetar med förändrade arbetssätt, omprioriteringar och omfördelning av personal. Nya arbetsuppgifter har tillkommit som till exempel samordning, införskaffande och tillverkning av skyddsutrustning samt provtagning vid misstänkt covid-19. Stadsdelarna arbetar tillsammans med att upprätta specialistteam. Ett team i respektive stadsdel ska utföra insatser hos brukare med konstaterad eller misstänkt covid-19. Planering för snabbt införande pågår.

Nämnderna med ansvar för individ- och familjeomsorg samt funktionshinder rapporterar att situationen kräver ökad ledning och styrning samt facklig samverkan. Intensifierad kommunikation och information till dem verksamheten är till för och internt i organisationen genomförs. Nämnderna arbetar med beredskapsplanering för hög eller mycket hög sjukfrånvaro och omfördelning av personal inom och mellan enheter. Förebyggande riskbedömningar genomförs för att minska smittspridning. Det är ett ökat fokus på rekrytering av vikarier. Stadenövergripande samarbete pågår kring bemanning och skyddsutrustning och arbetsgrupper kopplade till de risker som identifierats har skapats. Åtgärder har genomförts för att minska risken för social oro. Via hälsoguider och samarbete med kulturtolkare genomförs informationsinsatser riktade till målgrupper som är svåra att nå. Planering pågår för ökad vuxennärvaro i vissa områden samt för att säkerställa att det finns en variation av meningsfulla sommaraktiviteter för unga.

Business Region Göteborg rapporterar att bolaget har samordnat stadens insatser

för att underlätta för näringslivet. I ett första steg har Göteborgs Stad genomfört insatser som ger effekt på företagens likviditet, intäktssida samt underlättat myndighetskontakter. Ett omställningskontor har skapats för insatser via kompetensråd i valda branscher. Ett påbörjat analysarbete kommer att ligga till grund för nya kompetensomställningsinitiativ. Bolaget tillhandahåller även Företagslots Extra, vilket innebär en utökning av Företagslots och Företagsakuten.

3.1.2 Övriga avvikelser från nämnder och styrelser

Förskolenämnden obalans i lokalförsörjningen

Förskolenämnden lyfter i sin rapport en obalans i lokalförsörjningen som en väsentlig avvikelse, då det idag finns fler förskoleplatser än vad som behövs i förhållande till antal barn. I och med att det är långa ledtider är dagens lokalutbud ett resultat av tidigare beställningar utifrån att staden växer och förändras. Befolkningsprognosen från 2020 visar, i jämförelse med prognoserna från 2017, 2018 respektive 2019, en lägre ökningstakt för åldersgruppen 1-5 år och därmed ett minskat behov av förskolelokaler.

Förskolenämnden uppger i sin rapport att de har ett antal tillfälliga förskolebyggnader samt förskolor med stort underhållsbehov som skulle kunna avvecklas för att matcha efterfrågan. Förskoleförvaltningen behöver nu tillsammans med lokalsekretariatet och lokalförvaltningen hantera frågan utifrån sina ansvarsområden.

En försämrad lokaleffektivitet leder till att en allt högre andel av barnpengen går till lokalkostnader. Detta innebär i sin tur att en mindre andel av förskolans resurser kan gå till kompetensutvecklingsinsatser samt att anställa personer med adekvat kompetens.

3.2 Stadsledningskontorets bedömning

Ovanstående avvikelser är initierade av nämnder och styrelser och här kan stadsledningskontoret konstatera att covid-19 pandemin redan fått effekt på stadens verksamheter. Det råder fortsatt stor osäkerhet kring vilka långsiktiga effekter pandemin kommer att få på stadens förmåga att leverera på grunduppdraget, vilket kommer att fortsätta följas noggrant.

Som en konsekvens av det krisläge staden är i, kopplat till pandemin, har ett antal beslut fattats.

- Kommunstyrelsen beslutade, 2020-04-22§387, att ge Stadsledningskontoret i uppdrag att månadsvis rapportera samtliga nämnders uppföljning av driftbudgetar samt anledning till större avvikelser till kommunstyrelsen.
- Kommunfullmäktige beslutat 2020-04-16 §§15-16 om tillfälliga ändringar i Göteborgs Stads riktlinje för Styrning uppföljning och kontroll. Ändringarna innebär att samtliga nämnder har möjlighet att ianspråkta eget kapital på 1,5 procent under 2020 samt att beslut om åtgärder vid negativa resultat inte behöver fattas inom 30 kalenderdagar som nuvarande regelverk anger.
- Kommunfullmäktige beslutade 2020-04-16 §14 om ett tillfälligt generellt ägardirektiv till bolagen. som ger stadens helägda bolag mandat att vid behov frångå kraven på avkastning. Bolagens styrelse ges även mandat att göra avsteg

från uppdrag givna i kommunfullmäktiges budget med anledning av covid-19 eller om uppdraget är kostnadsdrivande. Samtliga avsteg ifrån kommunfullmäktiges budget eller ägardirektiv ska rapporteras skyndsamt till Stadshus AB och kommunstyrelsen.

Då dessa beslut togs av kommunfullmäktige/kommunstyrelse efter det att nämnder och styrelser rapporterat sina delårsrapporter för mars, har stadsledningskontoret ännu inte sett några konsekvenser ute i nämnder och styrelser som en följd av besluten.

3.2.1 Uppsiktsfrågor

Utöver de avvikelser som nämnder och styrelser rapporterat ser stadsledningskontoret att nedanstående frågor behöver informeras om till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige ur ett uppsiktsperspektiv.

Lokalnämnden

Lokalnämnden återremitterade verksamhetsplanen 2020 till lokalförvaltningen då man ville att förvaltningen skulle säkerställa att de förutsättningar som finns i budget 2020 gällande kostnader för evakuering, rivning och utrangering fortfarande ligger fast samt att beskriva konsekvenserna för de förvaltningar som påverkas av detta.

Lokalnämnden godkände den återremitterade verksamhetsplanen den 24 februari med tillägget att tillskriva kommunstyrelsen om förtydligande av finansieringsansvar för investeringsrelaterade driftskostnader.

Ett samordnat arbete som drivs av direktörerna i de berörda förvaltningarna och stadsledningskontoret har startat för att skapa gemensamma bilder och underlag för att kunna hantera och belysa de ekonomiska konsekvenserna kopplat till lokalförvaltningens kostnader för evakuering, rivning och utrangering.

Arbetet ska resultera i underlag som kan redovisas i förutsättningar för budget 2021–2023.

I budget och verksamhetsplan för 2020 tar lokalnämnden upp en intäktspost avseende investeringsrelaterade intäkter från grundskole-, förskole- samt utbildningsförvaltningen vilket motsvarar lokalnämndens kostnader för evakuering, rivning och utrangering.

I budgeten för 2020 har lokalnämnden fått i uppdrag att tillsammans med stadsledningskontoret ta fram en strategi för att säkerställa kostnadskontroll. Lokalförvaltningen tolkar uppdraget som att bristen på kostnadskontroll avser 2019 års underskottsproblematik, och menar att denna i huvudsak berodde på nya obudgeterade redovisningsprinciper. Lokalnämnden avser att förklara uppdraget avslutat utifrån deras tolkning av uppdraget.

I bokslutsberedningen för 2019 beslutade kommunstyrelsen att justera det ingående egna kapitalet för lokalnämnden till strax över den lägsta tillåtna nivån enligt regelverket, det vill säga 65 mnkr.

Lokalnämnden leder ett utvecklingsarbete för att avveckla den nuvarande hyressättningen (hyresmodellen) av stadens verksamhetslokaler och ersätta den med en självkostnadsbaserad hyressättning. Enligt projektets tidplan avser

lokalnämnden redovisa för kommunfullmäktige i början av 2021 respektive verksamhets lokalkostnader från och med 1 januari 2022. Samma underlag avser lokalnämnden i början av 2021 lämna till sina hyresgäster.

Takt, samverkan och kapacitet inom stadsutvecklingsprocessen

Göteborgs Stad har under de senaste åren kraftigt växlat upp stadsutvecklingsarbetet och har nu stora volymer pågående investerings- och exploateringsprojekt att hantera i planeringsfas och genomförandefas. Trots gemensamt utvecklingsarbete går stadens förvaltningar inte i takt vilket leder till uteblivna leveranser och ökad stress i organisationen. Flera av de berörda nämnderna har identifierat arbetsmiljöproblem som uppstått som ett resultat av bristande förutsättningar för samverkan. Som exempel svarade endast 37 procent av medarbetarna i enkäten ”konkurrensutsatt teknisk kompetens” att samverkan i staden fungerar bra.

Inom stadsutvecklingsbranschen finns resursbrist på flera håll, men takten i arbetet är också ett resultat av brister i processer inom och mellan de nämnder och styrelser som ansvarar för planering, investering och exploatering. Eftersom ansvar för stadsutveckling är fördelat på flera nämnder och styrelser är ett effektivt och rationellt arbete beroende av samverkan i gemensamma processer mot gemensamma mål. Framdrift i stadsutvecklingsprocessen är beroende av att nämnderna och styrelserna planerar sina resurser gemensamt och prioriterar projekten tillsammans.

Trots diverse insatser och gemensamt utvecklingsarbete har berörda nämnder och styrelser inte lyckats etablera den nära samverkan som krävs för en gemensam takt i arbetet. Det finns betydande skillnader i hur tillgång till resurser mäts och bedöms inom staden och i metoder för att fördela resurser på stadens investerings- och exploateringsprojekt. Det är i dagsläget inte möjligt att skapa en gemensam bild av stadens samlade kapacitet för stadsutveckling. Bristerna har blivit tydligare med ökade projektvolymer och allteftersom fler projekt närmar sig övergången från planeringsskede till genomförandeskede.

Storstadsavtal Sverigeförhandlingen-Spårväg och citybuss Norra Älvstranden centrala delen (Brunnsbo-Linnéplatsen)

Trafiknämnden ansvarar för genomförande av objekten inomorstadsavtal Sverigeförhandlingen. De 4 800 mnkr som finns avsatt till projektet i avtalet med Sverigeförhandlingen är 5 165 mnkr i 2019 års prisnivå. Enligt den successivkalkyl som projektet utfört uppskattas kostnaden till cirka 5 300-5 800 mnkr i 2019 års prisnivå beroende på val av alternativ över/under Göta Älv. Detta är en kostnadsökning på cirka 100-600 mnkr i förhållande till programmets ram. Programmet genomför för närvarande en översyn av möjliga besparingar samt att en samhällsekonomisk kalkyl påbörjas för att kunna bedöma konsekvenserna av olika besparingsförslag. Det är delprojekt Lindholmen-Linnéplatsen som står för merparten av den förväntade kostnadsökningen.

Ytterligare en fråga att hantera för Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen är de skillnader i index som påverkar finansieringen av objekten. I avtalet med Sverigeförhandlingen anges att beloppen räknas upp med konsumentprisindex (KPI). Förändringen i byggindex är för närvarande högre och för objekt Spårväg och citybuss Brunnsbo-Linnéplatsen får detta en betydande påverkan, där projektet för närvarande räknar med att skillnaderna i index kan bli cirka 600 mnkr för objektet fram till och med färdigställande år 2035. Stadsledningskontoret avser

återkomma till kommunstyrelsen avseende hantering av skillnader i index.

Kvilleleden/Gator i Backaplan

I februari beslöt Trafikkontoret i samråd och samverkan med Trafikverket att ej avropa option FAS 2 (detaljprojektering och produktion) med kontrakterad leverantör. Redan kontrakterade arbeten inom FAS 1 kommer färdigställas. Projektet påbörjar nu en omstart med målet att tillsammans med Trafikverket gemensamt se över lösningar för fortsatt detaljprojektering och produktion av ombyggnation av Lundbyleden inklusive nytt Kvillemot, Bohusbanan och en ny tågstation vid Brunnsbo samt gator vid Backaplan. Utgångspunkten i detta skede är att ombyggnaden ska genomföras såsom planerats och redovisats i detaljplan och väg- och järnvägsplan. I och med omstarten kommer projektet att förskjutas med flera år. Ny bedömd sluttid för projektet är ännu inte fastställd.

Kultur- och fritidsverksamheten

Kulturskolor och fritidsverksamheter i stadsdelarna samverkar för att trots pandemin fortsätta erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter, utifrån en gemensam riskbedömning enligt Folkhälsomyndighetens modell. Särskilt fokus riktas mot utsatta områden och verksamheter som möter unga. Planering av sommarlovsaktiviteter pågår, men utbudet kommer också påverkas av att det omfattande statsbidraget för avgiftsfria sommarlovsaktiviteter 2016-2019 upphört. Många unga riskerar att stå utan såväl sommarlovsaktiviteter som sommarjobb, vilket kan bidra till social oro.

Parkeringsbolaget

Konkurrensverket (KKV) har avskrivit tillsynsärendet kring inköp av de konsulter som omnämns i media.

KKV meddelade dessutom i mars att de skriver av ärendet från 2018 kring huruvida tillhandahållandet av bolagets mobila betallösningar för parkering inom Mölndals kommun kunnat utgöra konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. Bedömningen är att verksamheten inte har sådana negativa effekter på konkurrensen att en fortsatt utredning är motiverad.

Till följd av granskningen i de förhållanden som uppdagades efter visseblåsartips är årsredovisningen för 2019 fortsatt inte fastställd av årsstämma.

3.3 Ej verkställda beslut samt Lex Sara/Maria

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Enligt Socialtjänstlagen (SoL) 4 kap §1 och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 9 är staden skyldig att anmäla alla gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt antal dagar som förflutit sedan beslut till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Till fullmäktige ska kvartalsvis lämnas en statistikrapport över hur många gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader, vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som förflutit från dagen för respektive beslut.

Tabellerna nedan avser kvartal 1 2020.

Antal ej verkställda beslut per SDN:

	LSS FH	SoL FH	SoL IFO	SoL ÄO	Totalt	Kvinn or	Män
Angered	52	3	1	8	64	28	36
Östra Göteborg	25	8	8	18	59	34	25
Örgryte-Härlanda	8	4	0	18	30	18	12
Centrum	13	1	0	40	54	35	18
Majorna-Linné	18	1	3	22	44	28	16
Askim-Frölunda-Högsbo	17	4	0	25	46	26	20
Västra Göteborg	38	12	5	17	72	31	41
Västra Hisingen	22	1	5	10	38	21	16
Lundby	13	9	0	8	30	10	20
Norra Hisingen	19	1	0	15	35	14	21
Summa	225	44	22	181	472*	245	225

*Varav två personer som inte kan könsbestämmas binärt.

Det totala antalet ej verkställda beslut för första kvartalet 2020 är 11 fler än vid samma period år 2019 men 28 färre än vid föregående kvartal.

Antal ej verkställda beslut per insats enligt LSS och genomsnittlig tid:

	Antal ärend en	Geno msnit t tid
1. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna	112	435
2. Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	4	287
3. Personlig assistans	3	176
4. Korttidsstillsyn för skolungdom över 12 år utanför det egna hemmet	1	376
5. Daglig verksamhet	65	316
6. Biträde av kontaktperson	18	242
9. Avlösarservice i hemmet	4	405
13. Boende i familjehem eller bostad med särskild service för barn eller ungdomar	6	459
8. Ledsagarservice	12	225
Totalsumma	225	368

Totalt 112 beslut om bostad med särskild service enligt LSS är ej verkställda inom tre månader jämfört med 11 kvartal fyra 2019. Första kvartalet var 65 beslut om daglig verksamhet ej verkställda. Det är en minskning jämfört med kvartal fyra 2019, 85 ej verkställda beslut, men mer än dubbelt så många jämfört med första kvartalet 2019.

Antal ej verkställda beslut per insats enligt SoL och genomsnittlig tid:

	FH		IFO		ÄO		Totalt Antal ärenden
	Antal ärenden	Geno msnitt tid	Antal ärenden	Geno msnitt tid	Antal ärenden	Geno msnitt tid	
1. Särskild boendeform (äldreomsorg, handikappomsorg)	22	345			167	314	189
2. Korttidsboende/växelvård	1	175					1
4. Boendestöd	3	342			1	127	4
5. Dagverksamhet/sysselsättning	4	475			3	137	7
6. Kontaktperson			4	293			4
7. Kontaktfamilj			6	256			6
12. Bostad (IFO)	4	304	3	258			7
13. Familjehem			2	356			2
15. Öppenvårdsverksamhet			1	269			1
16. Annat bistånd	7	338	1	111			8
8. Ledsagning	5	108					5
Totalsumma	46	322	17	269	171	310	234

Totalt 167 beslut om särskilt boende för äldre enligt SoL är ej verkställda. 135 personer av dessa har tackat nej till erbjudande en eller flera gånger.

Anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah

Stadsledningskontoret sammanställer uppgifter om anmälningar enligt Lex Maria och Lex Sarah från stadsdelsnämnderna, social resursnämnd samt även anmälningar från enskilda och externa utförare av socialtjänst och hälso- och sjukvård på stadens uppdrag. Lex Maria avser rapportering av händelser där patient drabbats av allvarlig skada eller utsatts för risker i hälso- och sjukvården och ska anmälas till IVO. Lex Sarah omfattar all verksamhet inom socialtjänsten, inklusive LSS-verksamhet, och är en del av det systematiska kvalitetsarbetet och ska anmälas till IVO.

Rapporteringen sker kvartalsvis och avser i denna rapportering första kvartalet 2020. Två anmälningar enligt Lex Maria har rapporterats till IVO under första kvartalet 2020. En anmälan avser fördröjd vård och behandling av patient med trycksår. I det andra fallet har journalanteckningar inte skrivits i tillräcklig grad eller skrivits allt för sent vilket har lett till risk för bristande patientsäkerhet och allvarlig vårdskada. Under perioden har sex anmälningar enligt Lex Sarah rapporterats till IVO. En avser verksamhet inom äldreomsorg samt hälso- och sjukvård, fem återfinns inom individ- och familjeomsorg samt funktionsstöd. Anmälningarna avser brister i tillsyn och bristande dokumentation.

4 Övrig uppföljning

4.1 Utökad samhällsorientering

Regeringen har beslutat att höja schablonersättningen till kommunerna för mottagandet av nyanlända. Höjningen görs för att nyanlända ska erbjudas en samhällsorientering som omfattar minst 100 timmar istället för nuvarande minst 60 timmar. Samhällsorienteringen finansieras genom schablonersättningen för mottagandet av nyanlända. Därför höjdes schablonen från och med första januari 2020 med 3 500 kronor från 142 600 till 146 100 kronor per mottagen nyanländ under 65 år. Utökningen av samhällsorienteringen trädde i kraft första februari 2020.

Prognosticerade utbetalningar till staden av schablonersättning för 2020 beräknas öka från cirka 232 mnkr till cirka 238 mnkr, det vill säga preliminärt 5-6 mnkr. Göteborgs Stads samhällsorientering utförs av social resursnämnd. Nämnden prognosticerar kostnader för den utökade samhällsorienteringen till 2,5 mnkr för år 2020. På grund av situationen orsakat av covid-19 har den utökade samhällsorienteringen blivit försenad men beräknas komma igång inom kort för de personer som påbörjar samhällsorienteringen

4.2 Expansionsmedel för bostäder för funktionsnedsatta

Kommunfullmäktige har i samband med beslut om budget för 2020 bemyndigat SDN Örgryte-Härlanda att fördela 169 219 tkr avseende kompensation för expansion av bostad med särskild service. På grund av att antalet externt köpta platser ökade kraftigt 2019 bedöms att anslaget inte är tillräckligt för att finansiera expansionen med nuvarande regelverk.

Med anledning av detta har tillämpningen av regelverket ändrats så att expansionsmedel inte ges för nya köpta platser av externa utförare under 2020.

4.3 Trafikutveckling

Trafiknämnden rapporterar att Västtrafik vecka 13 hade 45-50 procent färre kunder. Biltrafiken på lederna har minskat cirka 15 procent på vardagar och cirka 25 procent på helger. För cykeltrafiken syns ingen tydlig förändring, dvs den ligger på ungefär samma nivå som förra året.

Den minskande biltrafiken förbi betalstationerna för trängselskatt, bedöms i nuläget inte få någon påverkan på trängselskattens delfinansiering av Västsvenska paketet.

4.4 Tillköp Västtrafikkort

Från 4 november 2020 och framåt råder nya förutsättningar för stadens tillköp av färdbevis eftersom Västtrafik har beslutat att under hösten 2020 införa tre zoner (A-zonen Göteborg, Mölndal, Partille, Öckerö) samt därmed även ändra taxan. Störst påverkan får förändringen på avtalet gällande utökad giltighet för skolkort

som är uppsagt och löper ut under innevarande år, eftersom Västtrafik inte längre har kvar det erbjudandet i biljettsortiment. En snarlik produkt tillkommer, *Fritid vardag 19-22*, som gäller för resor inom hela Västra Götalandsregionen. Kostnader avseende skolkort samt tilläggsbiljetten *Fritid vardag 19-22* ingår i grundskole- respektive utbildningsnämndens kommunbidragsram. Beställningen avseende skolkort samt tilläggsbiljetten *Fritid vardag 19-22* förväntas ske senast under vecka 27 vilket gör att budgetmedel för 2021 kan komma att intecknas redan under vecka 27. Stadsledningskontoret avser redogöra för ekonomin rörande tillköpen som helhet i budgetförutsättningarna.

4.5 Återrapportering av bolagsstyrelsernas utvärdering

Stadshus har enligt ägardirektiv att återrapportera till kommunstyrelsen att bolagsstyrelserna genomfört utvärdering av sitt arbete. Det sker i delårsrapport mars 2020 där Göteborgs Stadshus AB och de rapporterade bolagen i koncernen rapporterat datum för styrelsemöte där bolagsstyrelserna utvärderat sitt arbete. Protokoll från aktuellt styrelsemöte har bifogats respektive delårsrapport. Fullständigheten i rapporteringen har kontrollerats av Stadshus med en anmärkning. Liseberg bordlade frågan vid styrelsemöte 2020-02-17 till kommande möte 2020-05-18.

4.6 Solvenskvot Försäkrings AB Göta Lejon

Försäkrings AB Göta Lejon har med bakgrund av 2019 års resultat, -25 mnkr, bland annat föranlett av branden i Slottskogshallen, en i nuläget bedömd solvenskvot på 143 procent (lagkrav 100 procent).

Stadshus gör bedömningen att nuvarande solvenskvot är lägre än i andra kommunala captivebolag men att den i det korta perspektivet är godtagbar. Försäkrings AB Göta Lejon har i sin budget och treårsplan vidtagit åtgärder för att över en treårsperiod nå en solvenskvot på cirka 160 procent, vilket skapar en risknivå inom ramen för styrelsens beslutade målsättning: solvenskvot mellan 150 och 250 procent. (För bolaget motsvarar 10 procentenheter i solvenskvot cirka 10 mnkr.)

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige informeras i detta skede i syfte att skapa beredskap för att med kort varsel kunna ta ställning till ett kapitaltillskott i händelse av att ett omfattande skadefall inträffar.

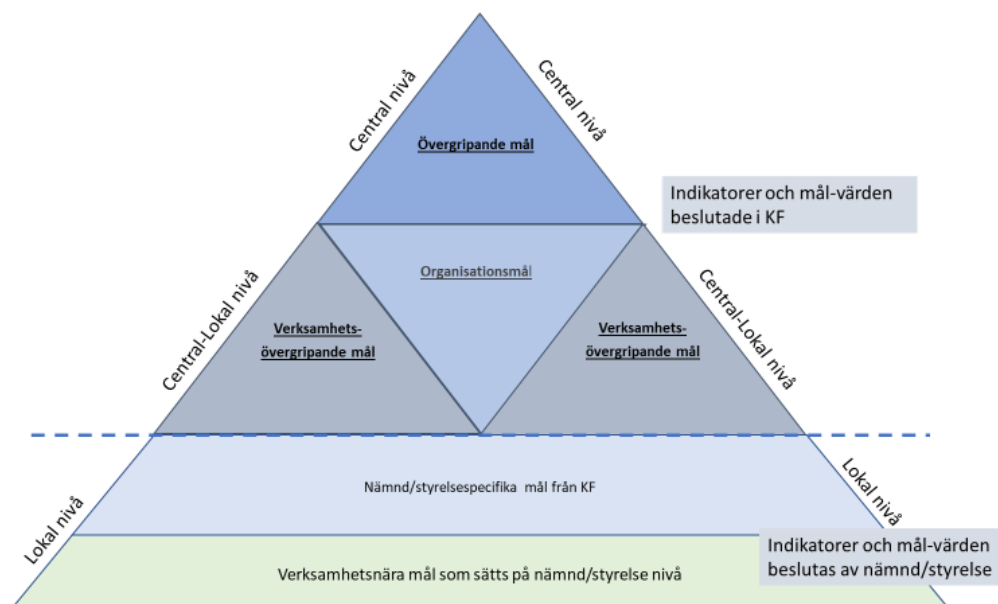
4.7 Fortsatt planeringsarbete Göteborgs 400-årsjubileum

Göteborg & Co AB informerar om att arbetet med jubileumsprocessen samt förberedelser inför jubileumsårets genomförande, inom beslutad uppbyggnads- och genomförandebudget på 100 mnkr (KF 2018-12-20 § 22 1082/11), följer den fastslagna planen.

5 Kommunfullmäktiges mål

I kommunfullmäktiges budget 2020 beslutades om en ny struktur för stadens mål och indikatorer som kan illustreras med nedanstående bild.

I delårsrapport för mars redovisas hur nämnder och styrelser tagit sig an arbetet med att fastställa lokala målvärden för indikatorer till de övergripande verksamhetsmål som kan betraktas som organisationsmål och att fastställa indikatorer och målvärden för de nämnd-/styrelsespecifika målen.

Uppföljning av utfallet för såväl de övergripande målen för kommunkoncernen som övriga mål kommer att göras i delårsrapporten för augusti och i årsrapporten.

5.1 Organisationsmål för kommunkoncernen

I kommunfullmäktiges budget 2020 är det två av de övergripande verksamhetsmålen som har karaktären av organisationsmål för kommunkoncernen. De två målen är:

- Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet.
- Göteborgs Stad är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor.

Med organisationsmål avses enligt budgethandlingen att de lokalt satta målvärdena för indikatorerna behöver kunna aggregeras för att tillse att de centralt satta målvärdena kan nås.

I delårsrapport för mars följs enbart upp om de aggregerade lokalt satta målvärdena för indikatorerna är i nivå med de centralt satta målvärdena. Däremot görs här ingen bedömning om utsikterna för att nå målvärdena och hur utvecklingen av covid-19 påverkar de möjligheterna.

För målet Göteborgarna får valuta för skatten och en välfärd med hög kvalitet är det indikatorerna "Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv" och "Kostnad äldreomsorg, kr/inv" där stadsdelsnämnderna och social resursnämnd har satt

lokala mål som med ett påslag för kommuncentralt fördelade kostnader kan aggregeras till det centralt satta målvärdet.

Det centrala målvärdet 2020 för "Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv" är 7 800 kronor per invånare och det preliminära utfallet för 2019 är 7 485 kronor per invånare. Stadsdelsnämndernas sammanviktade målvärde för 2020 är en ytterligare sänkning av kostnaden per invånare jämfört med nämndernas utfall 2019. Sammantaget innebär det att nämndernas målsättning med tillägg för kommuncentralt fördelade kostnader bedöms vara väl i nivå med det centralt satta målvärdet.

Det centrala målvärdet 2020 för "Kostnad äldreomsorg, kr/inv" är 10 500 kronor per invånare och det preliminära utfallet för 2019 är 10 632 kronor per invånare. Nämndernas sammanviktade målvärde för 2020 är i stort sett lika med nivån 2019, vilket innebär att de lokalt satta målvärdena tillsammans ger en något högre kostnadsnivå än det centralt satta målvärdet.

För organisationsmålet Göteborg är en attraktiv arbetsgivare med goda arbetsvillkor är indikatorerna ”Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen” och ”Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)”. HME är ett nationellt index som väger samman medarbetarnas uppfattning om arbetsförhållanden knutet till motivation, ledarskap och styrning. Index uttrycks genom en 0-100 skala.

Det centrala målvärdet 2020 för HME är 79 och utfallet för 2019 är 76. Utifrån hur nämnder och bolagsstyrelser har rapporterat sina målsättningar för 2020 bedöms de sammantaget vara i nivå med det centrala målvärdet för 2020.

Det centrala målvärdet 2020 för sjukfrånvaro är 8,3 procent och utfallet 2019 var 8,1 procent för förvaltningarna och mellan 2 och 5 procent för bolagssektorn. Utifrån nämndernas inrapporterade målvärden för 2020 bedöms de sammantaget vara i nivå med det centrala målvärdet.

5.2 Kommunfullmäktiges mål för nämnd och styrelse

I kommunfullmäktiges budget för 2020 har fullmäktige beslutat om ett antal specifika mål för nämnder och styrelser. Respektive nämnd och styrelse ska själva besluta om lämpliga indikatorer för att nå dessa.

Stadsdelsnämnderna har tilldelats åtta nämndspecifika mål. Sex stadsdelsnämnder har beslutat om indikatorer och målvärden för alla eller några av målen. Övriga stadsdelsnämnder har tagit sig an målen på annat sätt, till exempel genom att besluta om strategier för hur målen ska uppnås.

Arton facknämnder har tilldelats ett eller flera nämndspecifika mål. Hälften av nämnderna har beslutat om indikatorer och målvärden. Även här rapporterar flera av de övriga att de har tagit sig an målen på annat sätt, till exempel genom att de har beslutat om strategier för att nå målen eller att de uppnås genom den inriktning som nämnden har beslutat om i förhållande till grunduppdraget. Bolagsstyrelserna har tilldelats styrelsespecifika mål på klusternivå. Flertalet av styrelserna för klustermödrarna har beslutat om indikatorer och målvärden.

5.3 Stadsledningskontorets bedömning

Kommunfullmäktiges budget för 2020 innebar en tydligare inriktning vad det

gäller målstyrningen på indikatorer och målvärden för dessa. De flesta nämnder och bolagsstyrelser har implementerat detta i sina verksamhetsplaner, men förändringen har ännu inte fått fullt genomslag hos alla nämnder och styrelser. Arbetet med att ta fram lämpliga indikatorer och målvärden för dessa pågår och i kommande uppföljning bedömer stadsledningskontoret att fler nämnder och bolagsstyrelser kommer att redovisa indikatorer för de nämnd- och styrelsespecifika målen.

6 Väsentliga personalförhållanden

I nedanstående avsnitt är särskilt fokus på hur HR påverkas av rådande situation med covid-19.

6.1 Personalvolym

Personalvolymen uttryckt som ackumulerade årsarbetare minskade med 44 årsarbetare för stadens förvaltningar i mars jämfört med samma period förra året. Minskningen gäller alla verksamhetsområden utom förskola som ökade med 42 årsarbetare och skola som ökade med 22 årsarbetare. Äldreomsorg minskade mest med 61 årsarbetare. Minskningen är främst inom ordinärt boende med 54 årsarbetare. Att staden minskar årsarbetare inom denna verksamheten beror på anpassningar till uppdrag och förändrade arbetssätt i samband med införande av Lagen om valfrihet (Lov) i hemtjänsten.

Andelen av personalvolymen som utfördes av timavlönade i stadens förvaltningar var 6,1 procent. En minskning med 0,1 procentenheter jämfört med samma period förra året. Inom äldreomsorgen ökade denna med 0,7 procentenheter till 10,4 procent. Inom funktionshinder var ökningen 0,3 procentenheter till 9,7 procent. I övriga verksamhetsområden minskade andelen.

6.2 Bemanning

Inom staden råder med anledning av pandemin covid-19s utbredning en ansträngd situation med ökad personalfrånvaro samtidigt som behoven har förändrats. Brukare avstår ibland från omsorg och tjänster som inte är absolut nödvändiga. Behov av andra insatser för att undvika fysisk kontakt har uppkommit, till exempel genom distansundervisning eller telefontillsyn.

I stadsdelsförvaltningarna pågår ett intensivt arbete med beredskapsplanering för hög eller mycket hög frånvaro. Där sker även beredskap för att kunna fördela om personalen inom och mellan olika enheter och fokus på rekrytering av timvikarier har ökat. Inom dessa förvaltningar har planer för grund-, mini- och krisbemanning tagits fram och prioritering av arbetsuppgifter har tydliggjorts utifrån grunduppdraget. Även inom vissa delar av fackförvaltningarna behöver verksamheten ställa om för att säker ställa leverans inom samhällsviktig verksamhet.

Pandemins konsekvenser har stor påverkan även på besöksnäringen och näringslivet. Inom bolagssektorn har bland annat Liseberg efter förhandlingar med fackliga organisationer fattat beslut om så kallat korttidsarbete för majoriteten av sina tillsvidareanställda medarbetare och kontrakten med säsongspersonalen har senarelagts. Likaså har Got Event efter förhandlingar med fackliga organisationer fattat beslut om korttidsarbete för merparten av personalen inom bolaget. Liseberg har därtill meddelat att de kommer lägga varsel till Arbetsförmedlingen om uppsägningar av personal på grund av arbetsbrist.

En central samordningsfunktion har upprättats i staden, med uppgift att samordna behov av personal inom stadens verksamheter med anledning av covid-19. Den brist som går att identifiera rör sjuksköterskor och socialsekreterare, vilket det även i normala fall råder brist på. Nya lägesbilder sammanställs varje vecka och löpande uppdateringar ges till Kommunstyrelsen.

6.3 Personalomsättning

Såväl rekryteringar som avgångar från stadens förvaltningar minskar. För månadsavlönade (tillsvidare- och tidsbegränsat anställda) var antalet rekryterade till och med mars 2 100. En minskning med 700 jämfört med samma period förra året. Antalet avgångar för månadsavlönade var 1 300 till och med mars. En minskning med 200 jämfört med samma period förra året.

Sedan senare delen av 2019 har det funnits tecken på att konjunkturen har mattats av, vilket sannolikt är anledningen till en minskad personalomsättning. Flera förvaltningar rapporterar att de bedömer att omsättningen kommer att fortsätta minska på grund av konsekvenserna av Covid-19. Bland annat förväntas en fallande konjunktur där benägenheten att byta arbetsplats minskar. Även flera bolag förväntar sig en minskad personalomsättning under året.

6.4 Arbetsmiljö

Fokus efter utbrottet av covid-19 ligger på att planera för stor frånvaro av personal och att begränsa smittspridningen. Den stundtals höga arbetsbelastningen, både utifrån bemanningssituation och eventuell långvarig beredskap, samt risken för smittspridning i arbetet påverkar arbetsmiljön. Flera stadsdelsförvaltningar rapporterar om oro att situationen kan få konsekvenser för medarbetare och chefer på längre sikt, primärt inom stadsdelsförvaltningarnas kärnverksamhet.

Sjukfrånvaron och vård av barn rapporteras ha ökat markant inom vissa verksamhetsområden i och med de nya riktlinjerna för att förhindra smittspridning och många stadsdelsförvaltningar rapporterar om att detta leder till ökad belastning på befintlig personal. I nuläget rapporterar stadsdelarna att det finns tillgång till vikarier för att hantera frånvaron.

I organisationen finns också en stor oro för smitta, ökad arbetsbelastning vid hög frånvaro samt oro för att skyddsutrustning inte skall räcka till och i vissa fall omfördelas resurser för att tillverka skyddsutrustning. Under april har det förekommit skyddsstopp utifrån krav på skyddsutrustning, där staden som arbetsgivare följer myndigheternas rekommendationer. Riskbedömningar i syfte att säkerställa en arbetsmiljö fri från smittspridning samt hantera arbetsbelastning och oro görs löpande i förvaltningar och bolag för att säkerställa att det finns rutiner i hela verksamheten.

Flera förvaltningar och vissa bolag lyfter också fram att chefer har fått ökad belastning på grund av arbete med beredskap och planering för att säkra verksamhetens kritiska leveranser i pandemisituationen. En stor del av arbetet innefattar också att lugna och informera oroliga medarbetare, brukare, anhöriga och kunder. Det finns områden där chefer lägger mycket tid på bemanning och att stötta i rutiner kring skyddsutrustning. Inom verksamheter där medarbetare har möjlighet att arbeta hemma ställer det dessutom krav på ett förändrat sätt att leda för chefer. Bolagen rapporterar att pandemin har krävt mycket praktiskt beredskapsarbete och i vissa bolag har mer ingripande förändrade arbetssätt införts, till exempel gällande

förare inom kollektivtrafiken.

6.5 Sjukfrånvaro och tillfällig föräldrapenning

För stadens förvaltningar var sjukfrånvaron 10,2 procent till och med mars. Detta är den högsta sjukfrånvaro för mars månad som har uppmätts sedan många år tillbaka. Det är en ökning med 1,2 procentenheter jämfört med samma period förra året. Även vissa av bolagen signalerar en avsevärt högre sjukfrånvaro i mars jämfört med tidigare.

Ökningen inom förvaltningarna gäller framför allt korttidssjukfrånvaro, 14 dagar eller kortare, som har ökat med 0,9 procentenheter. Av den totala ökningen av sjukfrånvaron ligger 75 procent inom detta intervall. Sjukfrånvaron ökar inom samtliga verksamhetsområden. Högst är den inom ordinärt boende med 14,8 procent, förskola med 12,5 procent, samt särskilt boende respektive funktionshinder med 11,8 procent.

Korttidssjukfrånvaron ökar med anledning av covid-19 och staden följer utvecklingen med tätare intervall framöver. Ökningen har framför allt skett under mars månad och tidiga mätningar visar tendenser till en fortsatt ökning av korttidssjukfrånvaron även under april. Inom flera fackförvaltningar och vissa bolag finns det större möjligheter att utföra arbetet från hemmet vid mildare symptom och frånvaron bedöms därför inte påverkas till lika stor del av covid-19.

För stadens förvaltningar var uttaget av tillfällig föräldrapenning 1,15 procent i april, en ökning med 0,16 procentenheter jämfört med samma period förra året. Uttaget ökar inom samtliga verksamhetsområden och var högst inom förskola med 1,68 procent och ordinärt boende med 1,38 procent. För förskolan var det en ökning med 0,23 procentenheter och för ordinärt boende med 0,15 procentenheter.

6.6 Lönebildning

Med anledning av den nu pågående covid-19 pandemin har avtalsrörelserna på den svenska arbetsmarknaden skjutits upp och de befintliga avtalen är förlängda till 31 oktober. Förhandlingarna både om de normerande avtalen och avtalen för kommuner och regioner kommer att återupptas under hösten. Även bolagens arbetsgivarorganisationers avtalsförhandlingar har skjutits upp på liknande sätt.

För de förbund med pågående avtal som innefattar 2020 års löneöversyn pågår denna enligt plan i Göteborgs Stads förvaltningar med huvudsaklig utbetalning i juni.

Prolongerade avtal och återupptagna avtalsförhandlingar under hösten gör att ekonomiska konsekvenser är svåra att beräkna i dagsläget.

6.7 Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer att sjukfrånvaron kommer att fortsätta öka under året, men omfattningen är svårbedömd. Även personalomsättningen väntas gå ned som konsekvens av en försämrad konjunktur. I övrigt är det i dagsläget svårt att överblicka de långsiktiga konsekvenserna för stadens verksamheter ur ett HR-perspektiv med anledning av covid-19.

7 Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning

7.1 Stora osäkerheter i ekonomin med anledning av pandemin

Osäkerheten om utvecklingen är väldigt stora när denna rapport upprättas. Samtliga bolag och nämnder påverkas av effekterna av pandemin. Det är dock skillnad på omfattning och när i tid som påverkan sker. De prognoser som lämnas måste värderas med stor försiktighet och snarare ses som scenario där det finns indikationer som pekar på en viss utveckling. I de prognoser om tillväxt som lämnas av olika bedömare, till exempel regeringen, Konjunkturinstitutet och Sveriges kommuner och regioner (SKR), är det framför allt nedåtrisker i prognoserna som dominerar. Det måste därför samtidigt påpekas att det är den mer långsiktiga värderingen av krisens effekter som behöver hamna i fokus.

I omvärldsanalysen kan fångas hur olika organisationer beskriver utvecklingen och ger prognoser med negativa effekter för stadens ekonomi. Bolagen kommer att försämra resultatet när intäkterna sjunker i de bolag som är kopplade till event- och besöksnäring samt i de bolag som påverkas av nedgång i näringslivet i stort såsom till exempel de lokalägande bolagen och Göteborg Energi. I kommunen uppstår de omedelbara effekterna i nämnder som till del finansierar sin verksamhet genom taxor och avgifter kopplat till näringsliv. I det lite längre perspektivet kommer kostnaderna i verksamheter inom socialtjänsten påverkas, till exempel då fler blir i behov av försörjningsstöd.

De största och allvarligaste effekterna sett ur ett ekonomiskt perspektiv är dock hur skatteintäkterna kommer att utvecklas. I denna rapport grundar sig prognosen om skatteintäkterna på SKR:s bedömning från 29 april vilket pekar på att staden tappar 950 mnkr i skatteintäkter i år. Detta vägs enligt nuvarande bedömningar upp av tillkommande generella statsbidrag år 2020 men 2021 sänks de generella statsbidrag med cirka 400 mnkr utifrån de beslut som finns i dagsläget. Tidigare erfarenheter, till exempel från finanskrisen, visar att utvecklingen ofta underskattas. Om detta gäller även denna gång kommer vi således se ytterligare försämrad utveckling av skatteunderlaget under året vilket leder till ännu lägre skatteintäkter.

7.2 Ekonomisk analys kommunala koncernen

Årets resultat i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Scenario helår	Budget helår	Bokslut fg år
Kommunen	114	-205	≈1 000	668	1504
Bolagen	432	322	≈906	1375	1255
Koncernjusteringar*	142	0	-400	-540	-539
Koncernen totalt	688	117	≈1 500	1503	2220

*Inkluderar kommunalförbund

Resultat per mars samt scenario för koncernen 2020

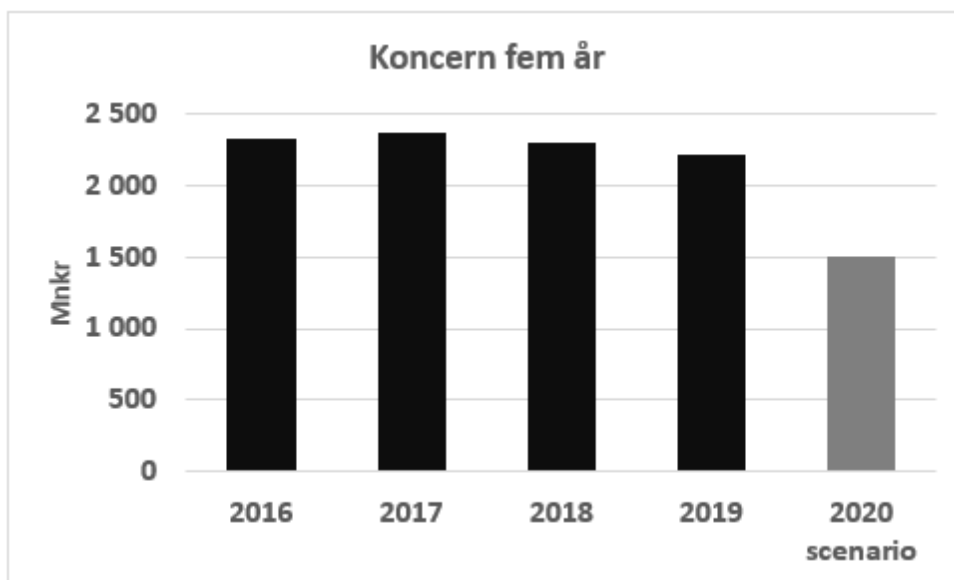
Resultatet per mars uppgår till knappt 700 mnkr vilket är cirka 600 mnkr bättre än budget. Både kommunen och bolagen redovisar positiva avvikelser mot budget för perioden. Resultatet är dock något lägre jämfört med motsvarande period föregående år då resultatet per mars uppgick till 731 mnkr.

För helåret bedöms koncernens resultat uppgå till cirka 1 500 mnkr, vilket skulle innebära ett resultat i nivå med budget. Betydande osäkerhet råder dock kring vad som väntas framöver och osäkerheterna är stora avseende både intäcks- och kostnadsutvecklingen för så väl kommunen som bolagen. Bolagens bedömning för helåret innebär ett resultat om cirka 900 mnkr, vilket är cirka 400 mnkr lägre än budget. Bolagen bedömer i nuläget effekten av covid-19 pandemin till cirka 300 mnkr i minskat resultat för helåret.

Kommunens resultat bedöms uppgå till cirka 1 000 mnkr, vilket är drygt 300 mnkr högre än budget. Resultat byggs i sin helhet av reavinster och utdelning. Osäkerheten om utvecklingen och följd effekterna av covid-19 på verksamheterna och på stadens skatteintäkter är dock mycket stora.

I kommunens prognos ingår utdelning från Stadshus AB om 540 mnkr som elimineras ur koncernens resultat. Den pågående Covid-19 krisen tillsammans med andra ogynnsamma förhållanden och händelser innebär dock att bolagens nuvarande prognoser kan komma att innebära att kassaflöden från verksamheterna inte ger möjlighet att bidra till utdelning på krävda nivåer. Finansiering av utdelning får i det fallet ske via lån vilket påverkar Stadshus AB:s soliditet och räntekostnad. Utöver det råder stor osäkerhet kring marknadsförutsättningar för försäljning av kommersiella fastigheter.

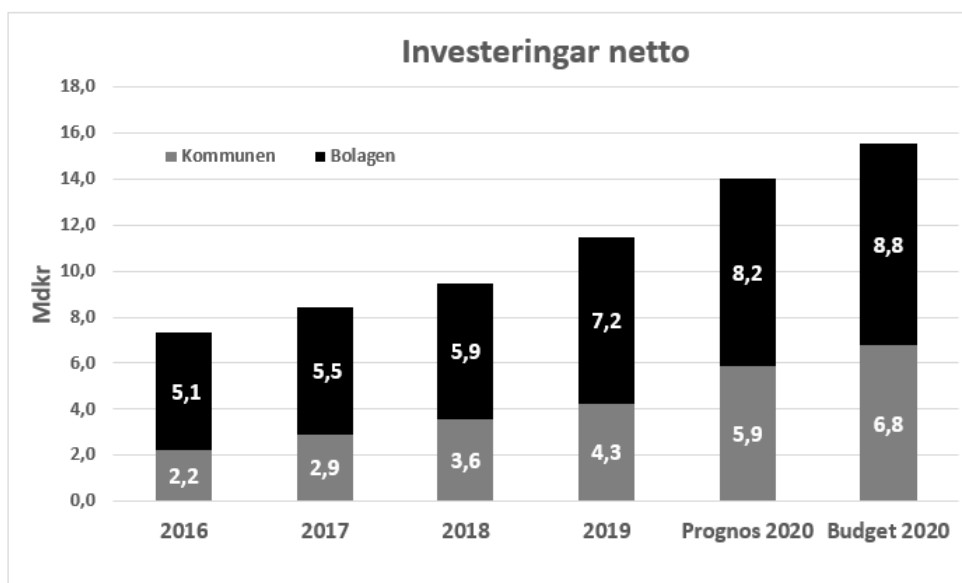

Investeringar

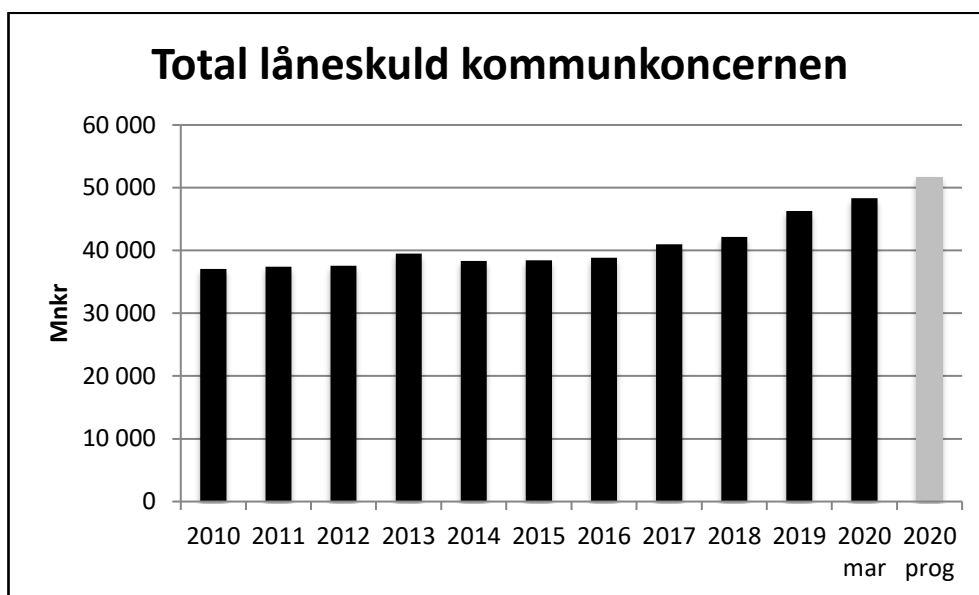
Koncernens nettoinvesteringar för januari till mars uppgick till 2,3 mdkr, vilket innebär en ökning med 0,4 mdkr i förhållande till samma period föregående år. Både nämnder och bolagsstyrelser redovisar ökade volymer. Sett till helåret beräknas koncernens investeringar uppgå till 14,1 mdkr netto, vilket skulle innebära en ökning med 2,6 mdkr jämfört med föregående år. Trots den kraftiga ökningen ligger prognostiserad volym ändå under årets budgeterade investeringsvolym för både nämnder och bolagsstyrelser. För bolagen finns avvikelser framförallt inom klustren för Energi och Lokaler. Bland nämnder finns avvikelser framför allt inom lokaler. Det kan också konstateras att det ännu är osäkert i hur stor utsträckning pandemin påverkar framdriften i investeringsverksamheten.

Trots att investeringarna inte bedöms nå budgeterade volymer kan konstateras att den ökande investeringstakten ställer krav på att staden upprätthåller resultatnivåer som gör att låneskulden inte ökar i en allt för snabb takt.

Skuldutveckling

I diagrammet nedan redovisas flerårsutvecklingen av låneskulden totalt i koncernen. Koncernens låneskuld har till och med mars ökat med närmare 2,1 mdkr till 48,4 mdkr, varav bolagen står för en ökning på 1,2 mdkr. Bolagens ökning är i linje med prognostiserad skuldökning för bolagen på 3,4 mdkr. Total låneskuld i kommunkoncernen enligt prognos är 51,7 mdkr. En stor osäkerhet råder till följd av vilka likviditetseffekter som pandemin medför. Stadsledningskontoret bedömer att skuldutvecklingen ryms inom kommunfullmäktiges lånetak för 2020 på 54 mdkr, men håller utvecklingen under uppsikt.

7.3 Ekonomisk analys kommunen

Som ovan beskrivits präglas de ekonomiska bedömningarna i denna rapport av stora osäkerheter kopplat till den pågående pandemin. Nedanstående tabell över kommunens ekonomiska utveckling är också byggd på ett lite annorlunda sätt i förhållande till tidigare uppföljningsrapporter. SKR publicerade den 29 april en uppdaterad bedömning av skatteunderlagstillväxten som innebar en betydande nedrevidering i förhållande till föregående bedömning från februari. Eftersom SKR:s uppdaterade bedömning kom sent i förhållande till denna rapportens upprättande har effekterna av den uppdaterade skattebedömningen från SKR inarbetats på separata tillkommande rader i tabellen nedan. Även de tillkommande statsbidragen som kommer behandlas av Riksdagen i vårandringsbudgeten den 17 juni har inarbetats på separata tillkommande rader liksom en del övriga mer eller mindre osäkra poster.

Den övre delen av tabellen innehåller således utfall och prognoser som bygger på Sveriges kommuner och regioners (SKR) skatteunderlagsprognos från i februari. I denna bedömning uppgår det bedömda helårsresultatet inklusive reavinster och utdelning 1 182 mnkr. Därefter har Stadsledningskontoret lagt på ett antal rader som innehåller nya sent inkomna bedömningar i förhållande till denna rapportens upprättande. Stadsledningskontoret landar heller inte i en prognos i vanlig bemärkelse utan anger ett spann inom vilket resultatet enligt nuvarande

indikationer bedöms landa.

Belopp i mnkr	Utfall perioden	Aktuell budget perioden	Scenario helår	Budget helår	Bokslut fg år
Nämnderna	-49	-249	-20	-55	84
Kommuncentrala poster	42	-31	88	-317	95
Resultat före engångsposter	-7	-280	68	-372	179
Reavinster fastigheter	101	75	500	500	785
Utdelning	20	-	560	540	540
Övriga jämförelsestörande poster	-	-	54	-	-
Resultat efter engångsposter	114	-205	1182	668	1504
Indikativa poster som ej inarbetats i ovanstående prognos. Posterna bedöms som osäkra och är inte beslutade.					
Förändrad prognos Skatteintäkter SKR 29 april			-912		
Förändringar skatteintäkter i kommande prognoser från SKR. Risk för försämringar.			Uppdateras i kommande rapporter.		
Tillkommande statsbidrag enligt vårandringsbudgeten. Behandlas i riksdagen 17 juni.			785		
Aviserad kompensation men ej beslutad. Avser minskat skatteunderlag på grund av periodiseringsfonder			295		
Ej inarbetade Lokalkostnader. Identifierade kostnader som inte är inarbetade i nämndernas prognoser.			-100		
Uppskattnings av statlig finansiering sjuklön, april – maj.			60		
Pensioner, Osäkerheter som kan påverka uppåt eller nedåt.			-		

Nyttjande av eget kapital i nämnder			-330 - 0		
Scenario inklusive indikativa poster			≈ 1 000 / 1 300		
Strukturellt resultat inklusive indikativa poster			≈ -150 / 200		
Resultat enligt balanskrav (exkl reavinst)	13	-280	≈500 / 800	168	719

Resultat per mars

Resultat före engångsposter, så kallat strukturellt resultat, uppgår per mars till -7 mnkr vilket är knappt 300 mnkr högre än budget. Resultatet är något bättre än för motsvarande period föregående år då resultat före engångsposter uppgick till -49 mnkr. Reavinsterna uppgår för perioden till 101 mnkr. Därutöver har Renova AB återbetalat ett villkorat aktieägartillskott om 20 mnkr under första kvartalet vilket sammantaget ger ett totalt resultat om 114 mnkr för perioden januari till mars.

Nämnderna redovisar till och med mars ett resultat som är 200 mnkr högre än det budgeterade resultatet för perioden. Den för flera nämnder mycket svåra situationen i verksamheten till följd av covid-19 har till och med mars inte haft någon väsentlig påverkan på nämndernas resultat.

Stadsdelsnämnderna svarar för drygt 50 mnkr av den positiva avvikelsen. Orsaken är att nettokostnaden endast har ökat med något över en procent jämfört med samma period förra året, vilket är lägre än den kompensation som nämnderna tilldelades i budget 2020 för pris-, löne- och befolkningsutveckling. Framför allt är det utvecklingen inom individ- och familjeomsorg som förklarar den låga kostnadsutvecklingen. Nettokostnaderna för försörjningsstöd har till och med mars minskat med cirka 1,5 procent och för övrig individ- och familjeomsorg med drygt fem procent jämfört med samma period förra året.

Grundskolenämnden redovisar en positiv avvikelse för perioden med 54 mnkr som till största delen förklaras av obudgeterade engångsintäkter och periodiseringseffekter. Lokalnämnden redovisar en positiv avvikelse på 30 mnkr vilket förklaras av bland annat lägre uppvärmningskostnader på grund av den milda vintern och framskjutna underhållsåtgärder.

Kommuncentralt redovisas en positiv avvikelse om drygt 70 mnkr mot budget. Avvikelsen beror i huvudsak på dels lägre pensionskostnader, dels lägre räntekostnader än budgeterat. Skatteintäkter och generella statsbidrag ligger för perioden i nivå med budget. Utfallet avseende skatteintäkter och statsbidrag baseras på SKR:s bedömning från februari.

Översiktlig beskrivning av scenario för året

Eftersom osäkerheterna är så stora i samband med denna rapportens upprättande landar inte stadsledningskontoret i en prognos i vanlig bemärkelse utan snarare i ett scenario där det finns indikationer som pekar på en viss utveckling. Enligt nuvarande bedömningar ser resultat för helåret ut att landa i intervallet minus 150 mnkr till plus 200 mnkr före engångsposter vilket trots allt skulle innebära ett något starkare resultat än budgeterat. Det finns dock stora osäkerheterna kring hur framför allt skatteintäkterna kommer att utvecklas. SKR publicerade den 29 april en uppdaterad bedömning av skatteunderlagstillväxten som innebar en kraftig

nedrevidering i förhållande till tidigare bedömning. I förhållande till SKR:s bedömning från februari tappar staden drygt 900 mnkr i skatteintäkter. SKR konstaterar dock att det råder betydande osäkerheter och att ”den beräkning som ligger till grund för skatteunderlaget 2020 - 2023 är ett scenario”. Vidare konstaterar SKR att ”någon klar bild över hur stora tapp det rör sig om kommer vi inte ha förrän längre fram”.

Cirka 300 mnkr av de minskade skatteintäkterna förklaras av möjligheten för enskilda näringsidkare och handelsbolag att avsätta 100 procent av vinsten upp till en miljon kronor till en periodiseringsfond när de deklarerar för 2019. Åtgärden syftar till att förbättra små företags likviditet, men får samtidigt påverkan på kommunernas skatteintäkter. Skatteintäkterna blir lägre 2020, och högre de påföljande sex åren då beloppen successivt skall återföras till beskattning. SKR konstaterar att det i propositionen framgår att ”Regeringen avser att justera för dessa effekter”. SKR skriver att de fått information om att kompensation för detta planeras att behandlas i samband med höständringsbudgeten.

Sedan tidigare har det aviserats tillskott avseende de generella statsbidragen som kommer behandlas av riksdagen i vårändringsbudgeten. Dessa uppgår till totalt 785 mnkr. Effekterna av den uppdaterade skattebedömningen från SKR, de tillkommande generella statsbidragen som kommer behandlas i vårändringsbudgeten samt kompensation för minskat skatteunderlag på grund av periodiseringsfonder har inarbetats på separata tillkommande rader i tabellen ovan.

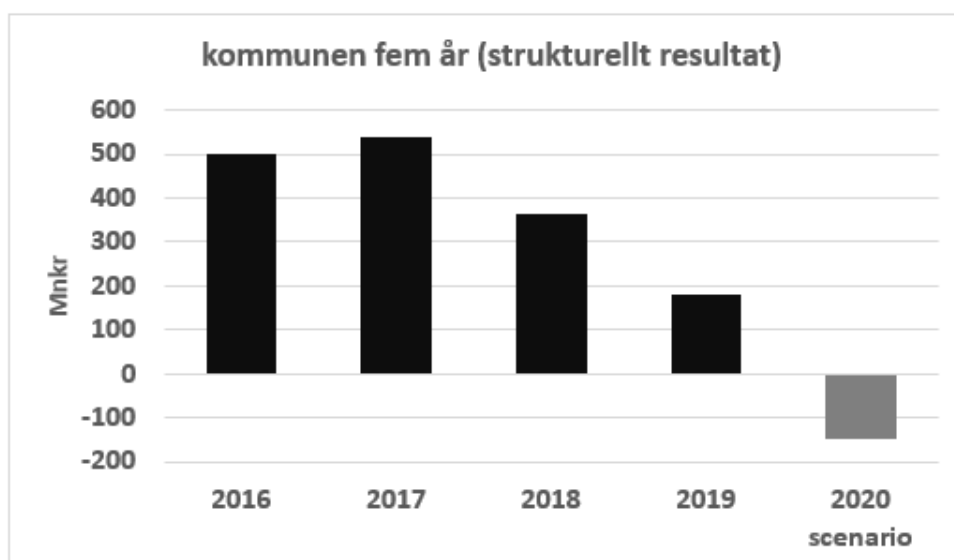
Ytterligare fyra osäkra poster finns under rubriken indikativa poster. Raden lokalkostnader avser de investeringsrelaterade driftskostnaderna för evakuering, rivning och utrantering på drygt 100 mnkr som lokalnämnden och utbildningsnämnderna inte är överens om vem som skall bära. Eftersom kostnaderna inte är inarbetade i nämndernas prognoser inarbetas de på en egen rad i tabellen ovan.

Raden statlig finansiering innehåller en bedömning av effekten av att staten tillfälligt tar hela kostnaden för alla sjuklöner under april och maj.

Raden pensionskostnader finns med då prognosen över pensionskostnaderna innehåller flera osäkerheter. Bland annat görs en översyn av livslängdsantagandena i pensionsskultsberäkningen som i så fall skulle öka pensionsskulden. Samtidigt har andra justeringar aviserats som får motsatt effekt på skulden.

Raden nyttjande av eget kapital i nämnder innehåller nämndernas återstående rätt att nyttja eget kapital. Totalt har nämnderna rätt att nyttja eget kapital om 350 mnkr 2020. Nämndernas prognos per mars innebär ett nyttjande om 20 mnkr vilket innebär att det återstår 330 mnkr.

I nedanstående diagram över det strukturella (resultat före engångsposter) resultatets utveckling har samtliga ”indikativa” poster i tabellen ovan inarbetats. Resultatet före engångsposter uppgår då enligt ovanstående scenario till minus 150 mnkr.

Bedömning helår nämnder

Nämndernas samlade prognos för året är -20 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot det budgeterade resultatet som är -55 mnkr. Osäkerheten om utvecklingen och följd effekterna av covid-19 på verksamheterna är mycket stora och flertalet nämnder har därför inte kunnat göra någon bedömning av de ekonomiska effekterna i sina prognoser utöver vad som var känt vid prognostillfället. En sådan effekt är att försörjningsstödet förväntas öka, men osäkert hur mycket och med vilken takt det kommer ske i år.

Den enskilt största positiva avvikelsen, 27 mnkr, svarar nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning för. Anledningen är lägre priser för vuxenutbildningen i höstens avtal.

I nämndernas prognoser ingår inte vissa investeringsrelaterade driftskostnader för evakuering, rivning och utrangering på drygt 100 mnkr då lokalnämnden och utbildningsnämnderna inte är överens om vem som ska bära dessa kostnader.

En mer utförlig redovisning av nämndernas utfall och prognos återfinns i kapitel 8 Driftsredovisning.

Bedömning helår kommuncentrala poster

De största avvikelserna återfinns inom ramen för de kommuncentrala posterna. Totalt uppgår prognosen för de kommuncentrala posterna till 87 mnkr innan hänsyn tagits till SKR:s uppdaterade prognos 29 april. Prognosen innebär en positiv avvikelse mot budget om cirka 400 mnkr. Avvikelsen mot budget utgörs av framför allt tre poster. Pensionskostnader bedöms bli cirka 180 mnkr lägre än budget. Stadsledningskontorets prognoser avseende pensionskostnaderna baseras på bedömningar från KPA. Framför allt är det kostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen som enligt prognosen kommer bli betydligt lägre än budgeterat. Det finns dock relativt stora osäkerheter i prognosen avseende pensionskostnaderna då KPA aviserat att det under året kan komma att ske beräkningstekniska justeringar avseende pensionsskuldens storlek som får resultat effekter om de genomförs.

Inom ramen för kommuncentrala poster redovisas även de kostnader och intäkter som är kopplade till stadens hantering av finansiella poster. Sammantaget bedöms

dessa poster ge en positiv avvikelse mot budget på cirka 70 mnkr. Avvikelsen beror till största delen på lägre ränteläge än vad som förutsattes i budget.

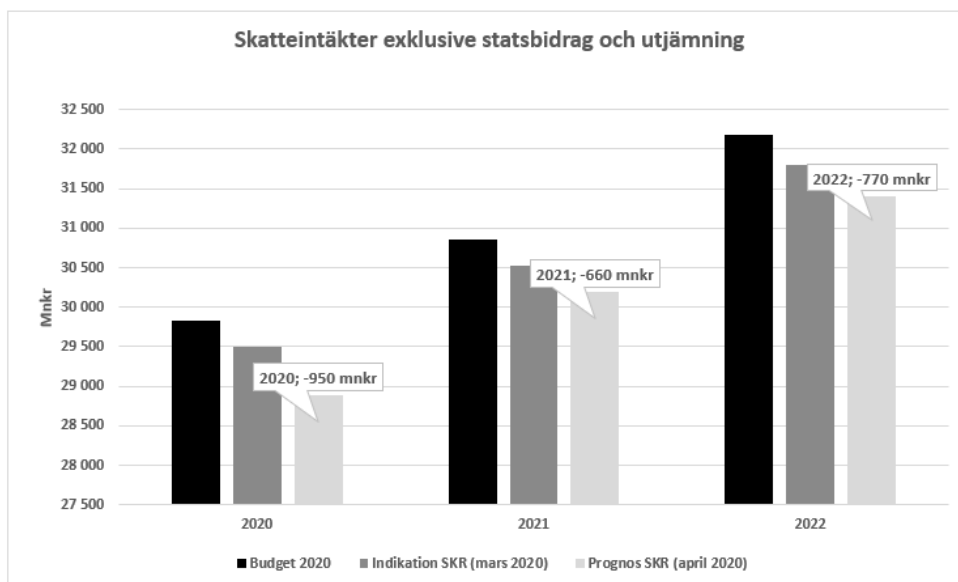
Kommuncentralt finns en budgeterad beredskapspost om 150 mnkr för nämndernas nyttjade av eget kapital. Denna post syftar till att möta eventuella underskott i nämnderna varför ett överskott uppstår kommuncentralt. I bilaga redovisas uppföljning av de kommuncentrala budgetposterna för särskilda ändamål.

Fördjupning om scenario skatteintäkter 2020–2022

Som beskrivits ovan baseras utfall och prognos på raden kommuncentrala poster i tabellen ovan på SKR:s skatteunderlagsprognos från februari. Denna bedömning innehöll väldigt små skillnader i förhållande till de bedömningar som ligger till grund för budget 2020. Efter det har bedömningen avseende skatteunderlagstillväxten kraftigt reviderats ned. Den 20 mars lämnade SKR en indikation av pandemins påverkan på skatteunderlagstillväxten.

Prognosindikationen innebar en nedrevidering av skatteunderlagstillväxten med nästan en procentenhet jämfört med den prognos som SKR publicerade i februari. Från en skatteunderlagstillväxt på 2,4 procent 2020 enligt februariprognosen bedömde SKR i mars skatteunderlagstillväxten till 1,5 procent. För Göteborg innebar nedrevidering cirka 300 mnkr i lägre skatteintäkter 2020. I den uppdaterade bedömningen från 29 april har skatteunderlagstillväxten ytterligare reviderats ned. SKR bedömer nu skatteunderlagstillväxten 2020 till 0,9 procent. Därutöver påverkas skatteunderlaget 2019 kraftigt av möjligheten för enskilda näringsidkare och handelsbolag att avsätta vinsten till en periodiseringsfond när de deklarerar för 2019. Eftersom kommunernas bokslut för 2019 är klara får detta istället effekt på resultatet 2020. Beloppet skall successivt återföras till beskattning under de påföljande sex åren.

Nedanstående diagram illustrerar effekten på stadens skatteintäkter (exklusive generella statsbidrag och utjämning) utifrån SKR:s scenariobeskrivning. År 2020 innebär bedömningen minskade skatteintäkter med cirka 950 mnkr i förhållande till budget 2020.

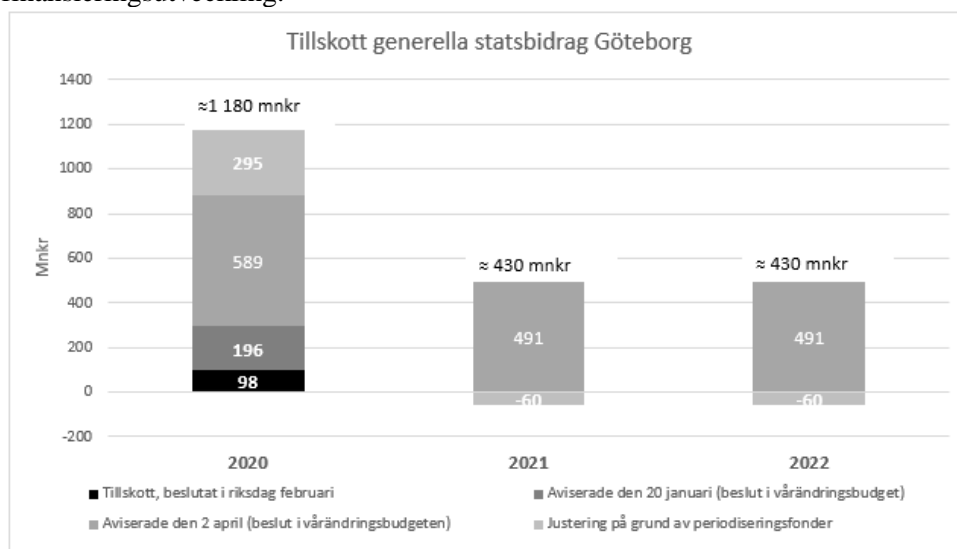

År 2020 kompenseras det nu bedömda bortfallet av skatteintäkter genom de beslutade och aviserade tillskotten avseende generella statsbidrag. Besked om utökade generella statsbidrag har kommit stegvis. I januari aviserade regeringen 5

miljarder i utökade generella statsbidrag till kommuner och regioner som kommer behandlas i vårändringsbudgeten. För Göteborg innebar detta tillskott 196 mnkr. I februari beslutade riksdagen om ytterligare 2,5 mdkr till kommuner och regioner. För Göteborg innebar detta ett tillskott på ytterligare 98 mnkr. Den 2 april aviserades ett ytterligare tillskott på 15 mdkr till kommuner och regioner som kommer behandlas i vårändringsbudgeten. För Göteborg innebär detta ytterligare 589 mnkr. Som ovan beskrivits utgår SKR också från att kommunerna fullt ut kommer kompenseras för minskat skatteunderlag 2019 på grund av periodiseringsfonderna. Enligt SKR:s beräkningar uppgår dessa effekter för Göteborg till 295 mnkr. Samtidigt minskar statsbidraget de påföljande åren till följd av periodiseringsfonderna då avsatta beloppen successivt återförs till beskattning.

Inkluderat compensationen för periodiseringsfonderna uppgår tillkommande statsbidrag 2020 till cirka 1 180 mnkr som inte fanns med i budget. Utifrån nuvarande scenario avseende skatteunderlagsutvecklingen täcker således de tillkommande statsbidragen bortfallet av skatteintäkter och ger sammantaget en bedömning som är drygt 200 mnkr högre än budget. Bedömningen avseende skatteunderlagstillväxten innehåller dock stora osäkerheter.

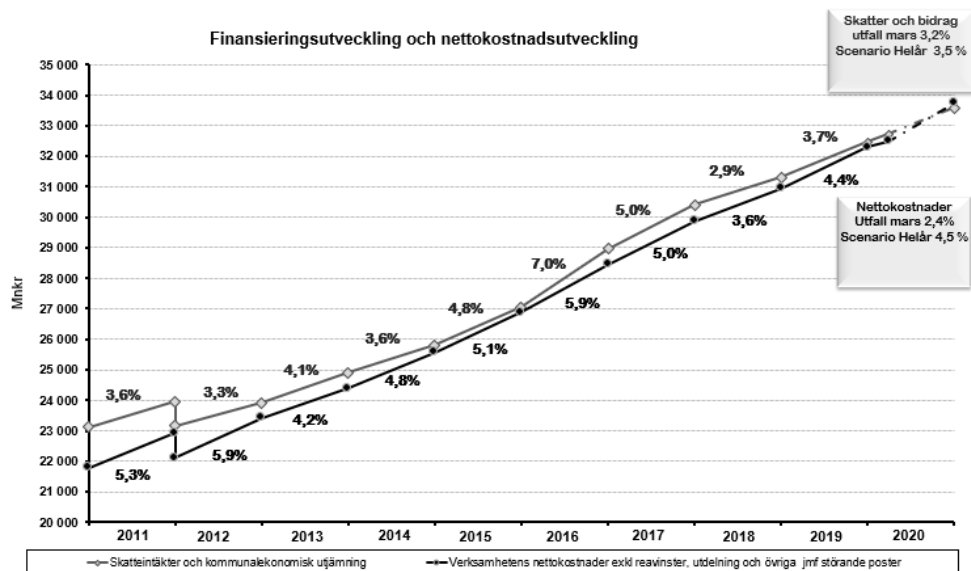
År 2021 sänks de generella statsbidrag med cirka 400 mnkr (exkluderat effekterna av periodiseringsfonderna) utifrån de beslut som finns i dagsläget. Därutöver kan konstateras att de införandebidrag som staden får år 2020, utifrån att staden påverkas negativt av förändringarna inom kostnadsutjämnningen, i princip helt försvinner år 2021. Eftersom vi sannolikt också kan förvänta oss en fortsatt svag skatteunderlagstillväxt kan konstateras att staden står inför en betydligt försvagad finansieringsutveckling.

Finansierings- och nettokostnadsutveckling

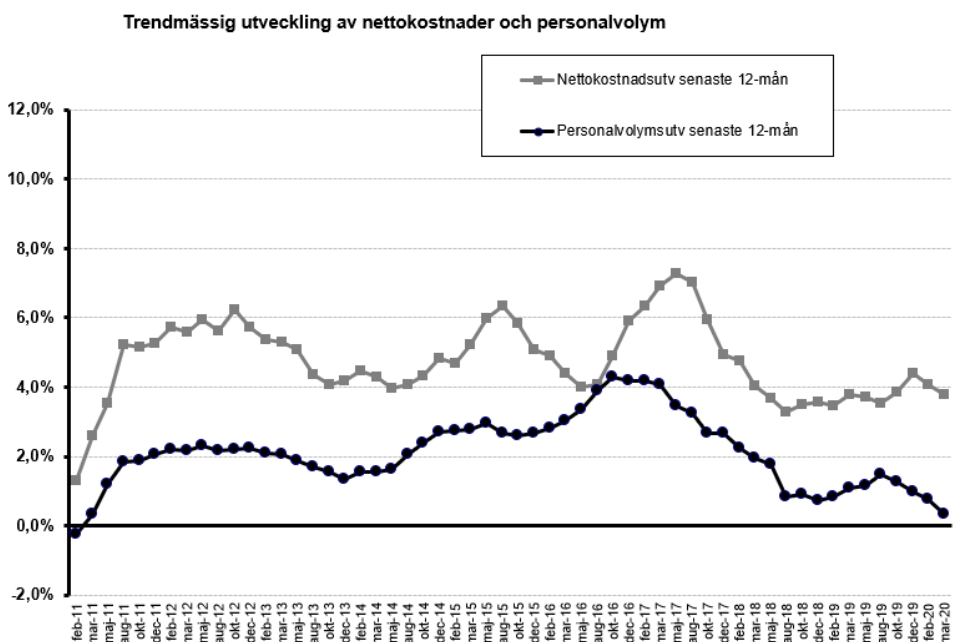
Efter tre månader har finansieringsutvecklingen i form av skatteintäkter och kommunalekonomisk utveckling ökat med 3,2 procent. Utifrån Sveriges kommuner och regioners (SKR) scenario bedöms utvecklingen för helåret uppgå till cirka 3,5 procent. Nettokostnadsutvecklingen uppgår till och med mars till 2,4 procent. För helåret bedöms den uppgå till cirka 4,5 procent. I bedömningen för helåret har samtliga i tabellen osäkra poster inarbetats. Bedömningen utgår därmed bland annat från att nämnderna utnyttjar den utökade rätten att nyttja eget kapital.

Nettokostnads- och personalvolymsutveckling

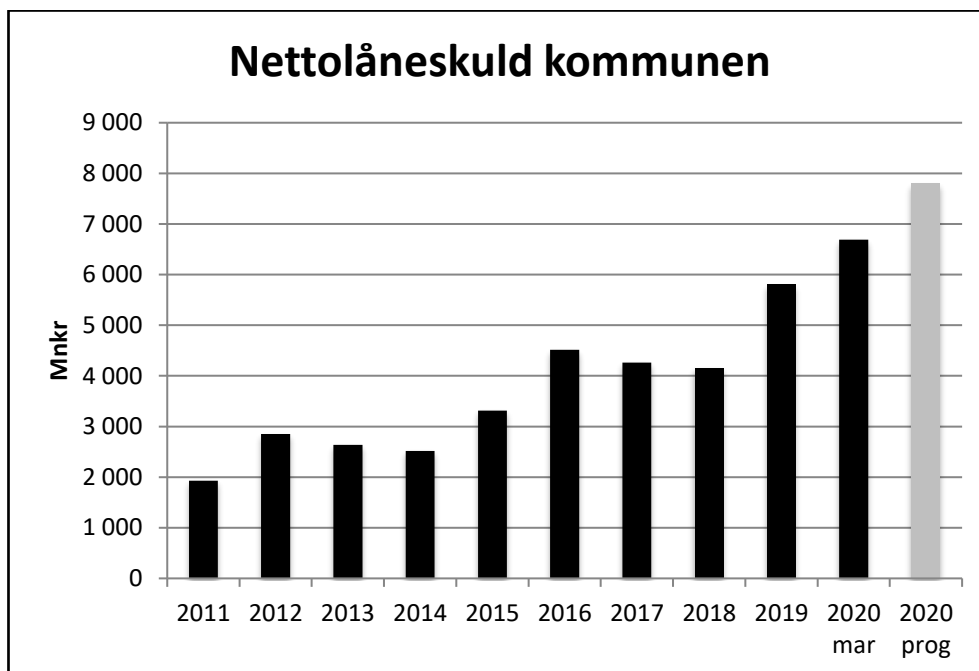
I bild nedan framgår nettokostnads- samt personalvolymsutveckling mätt som rullande tolv månader. Det vill säga utvecklingen de senaste tolv månaderna i förhållande till föregående tolv månadersperiod. Nettokostnadsutvecklingen uppgår till 3,8 procent och personalvolymsutvecklingen till cirka 0,3 procent. Utvecklingen innebär att såväl nettokostnads- som personalvolymsutvecklingen har dämpats under de senaste månaderna. Samtidigt kan konstateras att vilken nivå på nettokostnadsutveckling som staden över tid kan ligga på är beroende av finansieringsutvecklingen. Med en kraftigt dämpad skatteunderlagstillväxt kan även en nettokostnadsutveckling på fyra procent vara för hög för att över tid upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Skuldutveckling

Kommunens nettolåneskuld uppgår 31 mars till 6,7 mdkr vilket är en ökning sedan årsskiftet med 0,9 mdkr. Utvecklingen av nettolåneskulden framgår av diagrammet nedan. Ökningen under årets första månader beror främst på årlig pensionsfaktura i mars samt stora leverantörsbetalningsflöden i januari.

Nettolåneskulden ökar enligt prognos med 2,0 mdkr för att vid utgången av 2020 uppgå till 7,8 mdkr. Bedömningen utgår från den prognos över resultatet som nu lämnas samt ett erfarenhetsmässigt antagande om att nämnderna inte fullt ut kommer klara att öka investeringstakten enligt vad deras prognoser nu visar. Liksom för koncernen totalt råder en osäkerhet kring hur låneskulden utvecklas till följd av pandemin.

7.4 Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontorets bedömning är att det generellt råder en stor osäkerhet i koncernen om vilka resultateffekter som uppstår med anledning coronapandemin. De prognoser som lämnas måste därför värderas med stor försiktighet och samtidigt måste poängteras att det är den mer långsiktiga värderingen av krisens effekter som behöver hamna i fokus.

De största effekterna kan hittills avläsas i bolagen medan nämnderna samlat inte ännu uppvisar några större effekter.

Stadsledningskontoret gör ingen annan bedömning än nämnderna avseende det samlade resultatet för året förutom att investeringsrelaterade kostnader för lokaler på drygt 100 mnkr inte har tagits upp av vare sig lokalnämnden eller utbildningsnämnderna. Det är därför viktigt att nämnderna når en överenskommelse om ansvaret för kostnaderna för evakuering, rivning och utrantering.

En stor osäkerhet råder också om vilka likviditetseffekter som pandemin medför. Stadsledningskontoret bedömer dock att skuldutvecklingen ryms inom

kommunfullmäktiges lånetak för 2020 på 54 mdkr.

Pensionskostnaderna har tidigare år visat sig svåra att prognostisera. Stadsledningskontoret grundar sina prognoser på beräkningar från KPA. I år kan stadsledningskontoret konstatera att osäkerheten är större än tidigare då det aviserats att det under året kan komma att ske beräkningstekniska justeringar avseende pensionsskuldens storlek som får resultateffekter om de genomförs. Förändringarna kan påverka åt olika håll.

Stadsledningskontoret kan konstatera att det krävs en betydande ökning av investeringstakten under resterande del av året om nämnderna skall nå upp till prognostiserade investeringsvolymerna. Samtidigt bedömer trafiknämnden att det finns risk för att situationen med covid-19 påverkar framdriften i investeringsprojekten. Stadsledningskontoret har utifrån ovanstående överprövat nämndernas investeringsvolymerna i bedömningen av låneskuldens utveckling.

Stadshus AB rapporterar att fullmäktiges krav på utdelning 2020 med 540 mdkr sannolikt inte är möjlig, men att det finns utrymme till utdelning inom bolagets fria egna kapital under förutsättning att det likvidmässigt hanteras via lån. En sådan utdelning och finansiering påverkar bolagets soliditet och räntekostnad. Utdelningen innebär i sig en resultatförstärkning till kommunen men samtidigt innebär en finansiering av upplåning en belastning för koncernen när skulden ökar.

Fastighetsnämnden bedömer i reavinstererna till 500 mdkr i enlighet med budget. Fastighetskontoret bedömer dock att det föreligger vissa risker avseende reavinstererna, men kan i nuläget inte prognostisera i vilken utsträckning reavinstererna kan komma att påverkas. Reavinstererna kan minska samt förskjutas i tid beroende på förändrad betalningsvilja.

Förutsättningar för att använda resultatutjämningsreserv (RUR)

I bokslutet för 2020 har staden 3,0 mdkr i en resultatutjämningsreserv (RUR). Disponering av resultatutjämningsreserven får, enligt stadens regelverk, ske för att täcka ett negativt balanskravsresultat. Storleken på disponeringen får maximalt uppgå till motsvarande dubbla värdet som årets skatteunderlagsutveckling understiger det tioåriga genomsnittet. Det vill säga om skatteunderlagets utveckling understiger det tioåriga genomsnittet med 0,1 procent får ett belopp motsvarande 0,2 procent av stadens skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning disponeras.

Förutsatt de bedömningar som Sveriges kommuner och regioner (SKR) nu gjort av skatteunderlagsutvecklingen 2020 uppgår det tioåriga genomsnittet av rikets utveckling till 4,0 procent. Den underliggande utvecklingen 2020 uppgår 1,3 procent. Skillnaden mellan årets skatteunderlagstillväxt och det tioåriga genomsnittet uppgår således till 2,7 procent. Eftersom disponering får ske av det dubbla värdet av mellanskillnaden får disponering göras motsvarande 5,4 procent av stadens skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utdelning. Enligt nuvarande scenario kommer stadens skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning uppgå till knappt 33,6 mdkr. Total möjlig disponering av RUR uppgår utifrån dessa förutsättningar till cirka 1,8 mdkr.

8 Driftsredovisning

8.1 Nämnder

Mnkr	Utfall jan-mar	Budget jan-mar	Prognos helår	Budget helår	Utfall fg år
Arkivnämnden	0,3	0,0	0,0	0,0	2,0
Byggnadsnämnden	3,7	-4,1	0,0	0,0	8,4
Fastighetsnämnden	27,4	18,7	0,0	0,0	-7,6
Fastighetsnämnden (transfer)	2,5	0,0	3,0	0,0	6,3
Förskolenämnden	-32,0	-24,5	0,0	0,0	-5,6
Grundskolenämnden	-86,9	-141,3	0,0	0,0	5,8
Idrotts- och föreningsnämnden	-19,5	-26,1	-5,7	0,0	5,8
Inköp och upphandlingsnämnden	-1,1	-1,2	0,0	0,0	2,2
Kommunledning	15,4	10,3	10,0	0,0	27,5
Kretslopp- och vattennämnden	-1,7	-15,4	-50,7	-51,1	2,5
Kulturnämnden	6,1	3,1	-1,2	-2,2	2,8
Lokalnämnden	28,3	-1,9	8,0	0,0	-31,2
Miljö- och klimaternämnden	19,7	19,4	0,0	0,0	0,5
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning	9,3	7,5	26,9	0,0	26,3
Nämnden för Intraservice	-2,7	-1,9	0,0	0,0	0,0
Nämnden för konsument- och medborgarservice	0,6	-0,6	0,0	0,0	1,3
Park- och naturnämnden	6,2	-2,1	0,0	0,0	3,1
Revisorskollegiet	0,7	-0,6	0,5	0,0	1,3
SDN Angered	0,9	-11,2	-1,9	-1,9	0,1
SDN Askim-Frölunda- Högsbo	1,1	-0,1	0,0	0,0	28,8
SDN Centrum	-0,1	-1,3	0,0	0,0	7,4
SDN Lundby	1,8	-4,7	0,0	0,0	-3,5
SDN Majorna-Linne	6,0	-2,5	0,0	0,0	26,7
SDN Norra Hisingen	13,2	2,3	7,0	0,0	25,2
SDN Västra Göteborg	-2,0	-4,6	0,0	0,0	6,0
SDN Västra Hisingen	-10,8	-3,7	0,0	0,0	-8,9
SDN Örgryte Härlanda	8,6	-9,5	0,0	0,0	1,8
SDN Östra Göteborg	-0,3	0,3	0,0	0,0	36,8
SDN Resursramar	-0,9	-0,3	0,0	0,0	3,6

Social resursnämnd	-0,7	-6,8	5,0	0,0	9,6
Studieförbunden	1,7	1,7	0,0	0,0	0,0
Trafiknämnden	-1,2	-9,3	-22,0	0,0	-98,3
Utbildningsnämnden	-41,0	-38,8	0,0	0,0	-3,1
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1
Överförmyndarnämnden (arvoden)	-0,9	0,0	1,0	0,0	-1,9
SUMMA ALLA NÄMNDER	-48,5	-249,1	-20,2	-55,2	83,5
Kommuncentrala poster	41,8	-31,0	88,5	-316,8	95,0
RESULTAT FÖRE ENGÅNGSPOSTER	-6,7	-280,1	68,3	-372,0	178,5
Utdelning	20,0	0,0	560,0	540,0	540,0
Reavinster fastighetsförsäljningar	100,8	75,0	500,0	500,0	785,4
Övriga jämförelsestörande poster	0,0	0,0	54,0	0,0	0,0
RESULTAT KOMMUNEN TOTALT	114,1	-205,1	1 182,3	668,0	1 503,9

8.1.1 Nämndernas resultat mars

Kretslopp- och vattennämnden gör ett samlat resultat på -1,7 mnkr, jämfört med budget -15,4 mnkr, samt jämfört förra årets positiva periodresultat 3,2 mnkr. Både VA- och avfallsverksamheterna uppvisar positiva resultat jämfört med budget, om 6,4 mnkr respektive 7,4 mnkr. Inom VA-verksamheten är utfallet för intäkter från bidrag och statliga medel högre än planerat. För avfallsverksamheten avviker kostnader för köp av huvudverksamhet samt entreprenad och tjänster på grund av att kostnader inte har upparbetats i takt med periodiserad budget. Avvikelse både inom intäkter och kostnader syns också på grund av covid-19 beroende på att besöksnäringen minskat samt att behandlingsavgifterna är lägre.

Lokalnämnden uppvisar ett positivt resultat uppgående till 28,3 mnkr för första kvartalet, vilket är en avvikelse mot den periodiserade budgeten med +30,2 mnkr. Utfallet för samma period förra året var -23,3 mnkr. Den positiva avvikelsen för årets första månader förklaras bland annat av lägre mediakostnader på grund av mildare väderlek jämfört med ett normalår samt framflyttade underhållsåtgärder. Kapitalkostnaderna och utvecklingskostnader är inte heller upparbetade i enlighet med vad som budgeterats.

Av stadsdelsnämnderna är det endast Västra Hisingen som redovisar mer än en marginell negativ avvikelse mot det budgeterade resultatet för perioden. Avvikelsen på 7,1 mnkr förklaras i första hand av fortsatt höga kostnader för köpt vård och boende för barn och unga samt vuxna. Med anledning av avvikelsen har nämnden fattat beslut om en åtgärdsplan med förväntad effekt på 45 mnkr och att använda 6,5 mnkr av nämndens egna kapital.

Tre stadsdelsnämnder, Angered, Örgryte-Härlanda och Norra Hisingen redovisar positiva avvikelser på mer än 10 mnkr till och med mars.

Förskolenämnden redovisar till och med mars en negativ avvikelse mot det

budgeterade resultatet på 7,5 mnkr. Huvudförklaringen från nämnden är att utbildningsområdena inte är i balans. Till del förklaras avvikelserna också av skillnader i utfallet mot hur budgeten har periodiserats.

Utbildningsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot det budgeterade resultatet för mars på 2,2 mnkr. Stadsgemensamt har en negativ avvikelse på 3,2 mnkr och gymnasieskolorna en negativ avvikelse på 1,3 mnkr. Det uppvägs delvis av en positiv avvikelse för vuxenutbildningen.

Grundskolenämndens resultat till och med mars är 54 mnkr högre än det budgeterade resultatet för perioden. Utbildningsområdena har en negativ avvikelse till och med mars på 32 mnkr medan det förvaltningsövergripande har en positiv avvikelse på 86 mnkr. Den positiva avvikelserna förklaras bland annat av vissa engångsintäkter så som statsbidrag och återbetalning av Västtrafikkort för 2019. I resultatet ingår även kostnader som enligt försiktighetsprincipen bokats upp i 2019 års bokslut, men som sedan inte fallit ut eller fallit ut med ett lägre belopp vilket då gett ett positivt utfall för 2020. I nämndens resultat ingår inte fakturerade investeringsrelaterade driftskostnader från lokalnämnden på 6 mnkr då förvaltningarna inte är överens om vilken nämnd som ska bära dessa kostnader.

Nämnden för Intraservice visar ett underskott om 0,9 mnkr. Kostnadsökningarna inom IT till följd av volymökningar inom WAN, LAN och stadsnätet, samt felperiodiseringar inom kommunikation, ledning och styrning nämns som de största faktorerna.

Kommuncentralt redovisas en avvikelse mot periodens budget på drygt 70 mnkr. Avvikelsen mot periodens resultat förklaras i huvudsak av två poster. Pensionskostnaderna är cirka 40 mnkr lägre än budget för perioden. Framför allt är det den förmånsbestämda ålderspensionen (FÅP) som har lägre kostnader än budgeterat. Räntekostnaderna är cirka 15 mnkr lägre än budget för perioden. Avvikelsen beror på ett lägre ränteläge än vad som förutsattes i budget.

8.1.2 Nämndernas prognos helår

Samtliga nämnder berör att covid-19 kommer påverka årets utfall på olika sätt. Det är dock tidigt att nu prognostisera vilka effekterna kommer bli på helåret.

Idrotts- och föreningsnämnden gör bedömningen att resultatet för helåret blir -5,7 mnkr beroende på effekter kopplade till covid-19. Bedömningen utgår ifrån påverkan av covid-19 till och med maj månad, där intäktsbortfall på grund av uteblivna evenemang och cuper samt att föreningar har avbokat lokaler i förvaltningens anläggningar är den största anledningen. Lundbybadets stängning väntas också ge effekter i form av uteblivna intäkter.

Kretslopp- och vattennämndens taxekollektiv bedömer sammantaget ett resultat för året om cirka -50,7 mnkr, vilket är en positiv avvikelse mot budget med 0,4 mnkr. Avfallsverksamheten försämrar prognosen per mars med -7,6 mnkr jämfört med budget. Försämringen förklaras främst av kostnad för förbränningskatt om 7 mnkr som beslutades efter att budgeten fastställts samt beräknade effekter av covid-19 i form av lägre taxeintäkter samt något lägre kostnader. VA-verksamheten förväntas ha en positiv avvikelse om 8 mnkr mot budget när året är slut, -14 mkr mot -22 mkr i budget. Ej budgeterade skatteintäkter för dagvatten och skyfall samt senarelagda rekryteringar är viktiga orsaker.

Trafiknämnden bedömer att ett underskott om -22 mnkr kommer bli resultatet för helåret 2020. Nämnden har i ett kommande ärende i kommunstyrelsen begärt

ramjustering uppgående till 12 mnkr gentemot grundskolenämnden avseende resor med färdtjänst till fritidshem. Kapitalkostnaderna väntas bli högre beroende på att en stor andel reinvesteringsprojekt med kort avskrivningstid färdigställdes under 2019 samt första kvartalet 2020. Effekterna av covid-19 väntas också, där minskade parkeringsintäkter, kundförluster samt minskat resande med färdtjänst väntas ha negativ påverkan på nämndens resultat.

Nämnden för arbetsmarknad lämnar en positiv prognos på närmare 27 mnkr vilket i huvudsak förklaras av lägre priser för vuxenutbildningen i höstens avtal.

Grundskolenämnden har i sin prognos inte beaktat investeringsrelaterade driftskostnader för evakuering, rivning och utrangering som beräknas uppgå till cirka 110 mnkr 2020 då förvaltningen inte är överens med lokalförvaltningen om vilken nämnd som ska bära kostnaden. Motsvarande, men i lägre omfattning, gäller även för de övriga utbildningsnämnderna.

Kommuncentralt prognostiseras ett resultat om 88 mnkr vilket innebär en positiv avvikelse om cirka 400 mnkr. Avvikelsen förklaras i huvudsak av tre poster. Pensionskostnader bedöms bli cirka 180 mnkr lägre än budget. Framför allt är det kostnaderna för den förmånsbestämda ålderspensionen som enligt prognosen kommer bli betydligt lägre än budgeterat.

Inom ramen för kommuncentrala poster redovisas de kostnader och intäkter som är kopplade till stadens hantering av finansiella poster (koncernbanken). Sammantaget bedöms dessa poster ge en positiv avvikelse mot budget på cirka 70 mnkr. Avvikelsen beror till största delen på lägre ränteläge än vad som förutsattes i budget.

Kommuncentralt finns en budgeterad beredskapspost om 150 mnkr för nämndernas nyttjade av eget kapital. Denna post syftar till att möta eventuella underskott i nämnderna varför ett överskott uppstår kommuncentralt motsvarande 150 mnkr. I bilaga redovisas uppföljning av de kommuncentrala budgetposterna för särskilda ändamål.

Utänför det strukturella resultatet prognostiseras en positiv avvikelse om cirka 54 mnkr med anledning av justering av stadens avsättning för medfinansiering av överdäckning Götaleden. Justeringen beror på en förändrad bedömning av fördelning av slutligt anläggningsägande mellan staten och kommunen. Trafiknämnden behandlade justeringen avseende stadens kopplade investeringsprojekt i februari i nämnden. Därutöver har Renova AB återbetalat ett villkorat aktieägartillskott om 20 mnkr under första kvartalet som inte fanns inarbetat i stadens budget. I tabellen ovan redovisas denna post som en utdelning.

8.1.3 Stadsledningskontorets bedömning

Den för flera nämnder mycket svåra situationen i verksamheten till följd av covid-19 har till och med mars inte haft någon väsentlig påverkan på nämndernas resultat. Osäkerheten om utvecklingen och följd effekterna på verksamheterna är mycket stora och flertalet nämnder har därför inte kunnat göra någon bedömning av de ekonomiska effekterna i sina prognoser utöver vad som var känt vid prognostillfället.

Valnämnden har inkommit med hemställan att nyttja eget kapital. Ärendet inkom för sent för att kunna hanteras inom ramen för övriga framställningar av eget kapital, inför kommunstyrelsens möte sjätte maj. Hantering är anmält till tredje juni. Valnämnden hemställer hos kommunstyrelsen att under 2020 få ianspråka

eget kapital om 0,2 mnkr för utveckling av valdatasystemet Kaskelot.

8.2 Bolagsstyrelser

Belopp i mnkr (före bokslutsdispositioner och skatt)	Utfall jan-mars	Budget jan-mars	Avvikelse utfall - budget	Prognos helår	Budget helår	Utfall fg år
Energi	364	319	45	351	651	697
Bostäder	151	115	36	725	745	717
Lokaler	16	46	-30	21	189	86
Näringsliv	-13	-14	1	-46	-46	-50
Kollektivtrafik	19	11	8	-6	14	32
Hamn	71	56	15	221	221	189
Turism, Kultur & Evenemang	-186	-205	19	-249	-202	-61
Försäkrings AB Göta Lejon	5	2	3	9	9	-25
Göteborgs Stads Leasing AB	2	4	-2	14	14	28
Göteborgs Stads Upphandling AB	0	0	0	0	0	0
Gryaab AB	0	0	0	1	0	-3
Renova AB	64	79	-15	23	71	106
Grefab AB	-7	-7	0	1	0	0
Moderbolaget (Stadshus AB)	-74	-97	23	-321	-387	-332
Boplats	1	0	1	1	0	0
Elimineringar	97	85	12	274	339	248
Summa	511	394	117	1 018	1 619	1 632

8.2.1 Bolagens resultat mars

Konsekvenserna av regeringens beslutade restriktioner tillsammans med minskat utbud och minskad efterfrågan i ekonomin syns ännu inte tydligt i koncernens samlade marsresultat men får tydliga effekter i Stadshuskoncernens tolv månadersprognos.

Utfallet för bolagen och dess verksamheter för första kvartalet efter finansiella poster uppgår till 511 mnkr, vilket är 117 mnkr över budget men 53 mnkr lägre än samma period förra året. Den positiva budgetavvikelsen härrör främst från områdena Energi, Bostäder, Hamn samt Turism, Kultur & Evenemang samt moderbolaget Stadshus AB. Inom Energi är högre anslutningsavgifter samt lägre övriga kostnader orsaken till avvikelsen om 45 mnkr. Lägre värme- och nedskrivningskostnader samt att Göteborgslokaler AB inte ingick i Bostäder när budget gjordes är främsta förklaringarna till att utfallet är 36 mnkr högre än budgeterat. Högre intäkter i främst Energihamnen är förklaringen inom Hamn, med positivt utfall om 15 mnkr. Turism, Kultur & Evenemang uppvisar positivt utfall om 19 mnkr jämfört med budget eftersom Liseberg initierat ett sparpaket med

anledning av covid-19, samt att Got Event genomförde evenemang i början av året som inte var budgeterade. Stadshus AB har en positiv avvikelse på 23 mnkr som främst beror på det högre utfallet av finansnettot.

Negativa avvikelser i förhållande till lagd budget uppvisar Lokaler, Göteborgs Stads Leasing AB samt Renova AB. För Lokaler förklaras det negativa utfallet -30 mnkr jämfört med budget främst av realisationsresultat efter försäljning av byggrätter inom Älvstranden. Göteborgs Stads Leasing AB har gjort uppräknig av pensionsskulden i början av året, vilket utfaller negativt med -2 mnkr. Renova AB:s resultat avviker negativt om -15 mnkr på grund av riklig nederbörd, varmare temperaturer än beräknat, fallande råvarupriser och allmän global oro som påverkat energipriserna negativt.

8.2.2 Bolagens prognos helår

Bolagen bedömer i nuläget coronaeffekten till cirka 300 mnkr i minskat resultat för helåret. Tillsammans med effekter av den milda vintern och andra engångseffekter blir bedömningen totalt en helårsprognos efter finansiella poster på 1 018 mnkr, vilket är 600 mnkr lägre än budgeterat för året. Prognosen kännetecknas, precis som för övriga samhället, av stor osäkerhet. Skulle prognosen stå sig innebär det att de resultatutjämnningar inom Stadshuskoncernen som beslutats i kommunfullmäktiges budget kan finansieras men möjligheten till utdelning genom kassaflöden från den löpande verksamheten får betraktas som mycket osäkra. Det kan, trots sannolikt generellt dåliga marknadsförutsättningar för försäljning av kommersiella lokaler, finnas vissa möjligheter inom något marknadssegment vilket skulle kunna skapa möjlighet att leverera på kommunfullmäktiges utdelningskrav utan upptagande av lån.

Helårsprognosen inom Energi väntas bli cirka 300 mnkr lägre än det resultat, 651 mnkr, som har budgeterats. Den milda vintern samt minskade volymer till följd av covid-19 påverkar resultatet. Inom Lokaler är helårsprognosen väsentligt lägre än budgeterat utfall, 21 mnkr mot budget 189 mnkr, och orsakas främst av realisationsresultatet och effekter av covid-19, såsom minskade parkeringsintäkter, befarade kundförluster samt intäktsreduktion. Konsekvenser av covid-19 påverkar Kollektivtrafiks och Göteborgs Stads Buss helårsprognos negativt i och med kraftigt minskat resande, prognos är -6 mnkr jämfört med budgeterat resultat på 14 mnkr.

För Turism, kultur & evenemang är helårsprognosen svårbedömd på grund av den stora osäkerheten av konsekvenser till följd av covid-19. Liseberg senarelägger säsongöppningen och aviserar minskat resultat. Got Event lämnar en prognos i linje med budget utifrån nu kända förutsättningar, men vid långvarig stängning av evenemang kommer det bli nödvändigt att justera ned prognosen. Renova AB bedömer att helårsutfallet kommer utfalla cirka 50 mnkr lägre än budgeterat utfall 70 mnkr eftersom energiintäkter väntas utfalla lägre. Stadshus AB prognostiserar en positiv avvikelse mot budget genom utdelningar från Renova och Higab. För Renova avser utdelningen en återbetalning av ett tidigare lämnat villkorat aktieägartillskott och för Higab avser utdelningen reavinsten vid försäljning av Göteborgslokaler AB till Framtiden.

8.2.3 Stadsledningskontorets bedömning

I likhet med stadens nämnder påverkar covid-19 även bolagen, även om det inte går att utläsa någon större påverkan inom första kvartalet. Bolagen kommer att försämra resultatet när intäkterna sjunker i de bolag som är kopplade till event- och besöksnäring samt i de bolag som påverkas av nedgång i näringslivet i stort såsom till exempel de lokalägande bolagen och Göteborg Energi.

Det kan konstateras att prognoserna är osäkra och är beroende av utvecklingen och tidshorizonten för den pågående pandemin.

8.3 Kommunalförbund

8.3.1 Kommunalförbundens resultat mars

Räddningstjänstförbundet Storgöteborg, där staden är största delägare, redovisar ett utfall för perioden januari-mars på 8,5 mnkr (8,0 mnkr). Prognosen för året pekar på ett negativt resultat på -4,2 mnkr. Den negativa prognosen beror till stor del på pågående pandemi som resulterat i minskade externa intäkter för brandskyddskontroller och förebyggande arbete inom brandskydd samt minskad såld utbildning. För att motverka den negativa utvecklingen är förbundet restriktivt med återbesättande av vakanta tjänster. Förbundet har gjort en djupanalys av det ekonomiska läget i syfte att bromsa kostnaderna. Flera osäkerhetsfaktorer finns, bland annat när brandskyddskontrollerna kan återupptas.

9 Investeringsredovisning

9.1 Nämnder

Belopp i mkr	Utfall mars 2020	Prognos 2020	Budget 2020	Prognos 2020-2023	Budget 2020-2023
Fastighetsnämnden					
Inkomster	-	-	1	2	1
Utgifter	-16	-285	-286	-1 152	-1 192
Nettoinvesteringar	-16	-285	-285	-1 151	-1 191
Idrotts- och föreningsnämnden					
Inkomster	-	-	-	-	-
Utgifter	-13	-263	-471	-2 032	-1 894
Nettoinvesteringar	-13	-263	-471	-2 032	-1 894
Kretslopp och vattennämnden					
Inkomster	18	-	-	-	-
Utgifter	-127	-711	-748	-3 334	-3 334
Nettoinvesteringar	-109	-711	-748	-3 334	-3 334
Lokalnämnden					
Inkomster	-	-	-	-	-
Utgifter	-431	-3 185	-3 903	-15 190	-18 539
Nettoinvesteringar	-431	-3 185	-3 903	-15 190	-18 539
Park och naturnämnden					
Inkomster	-	-	-	-	-
Utgifter	-15	-164	-105	-499	-370
Nettoinvesteringar	-15	-164	-105	-499	-370
Trafiknämnden					
Inkomster	168	843	1 174	3 401	3 752
Utgifter	-375	-2 093	-2 424	-9 790	-10 141
Nettoinvesteringar	-207	-1 249	-1 250	-6 389	6 389
TOTALT NÄMNDER					
Inkomster	186	843	1 175	3 403	3 753
Utgifter	-977	-6 701	-7 937	-31 997	-35 740
Nettoinvesteringar	-790	-5 857	-6 763	-28 595	-31 717
EXPLOATERING					
Exploateringsinkomster	178	1 733	2 252	8 908	7 610
Exploateringsutgifter	-134	-1 771	-1 750	-7 507	-5 893
<i>varav Markutveckling</i>	-85	-816	-1 189	-3 281	-2 348

<i>varav</i> <i>Exploateringsfinansierad</i> <i>allmän plats</i>	-48	-733	-818	-3 406	-2 772
<i>varav Skattefinansierad</i> <i>allmän plats</i>	-1	-246	-257	-820	-773
Exploateringsnetto	44	-62	-12	1 401	1 717
Anslutningsavgifter VA	0	77	58	232	232
Utbyggnad VA	-28	-178	-115	-481	-481
Utbyggnadsnetto VA	-28	-101	-57	-249	-249
TOTALT KOMMUNEN INKL. EXPLOATERING					
Inkomster	364	2 653	3 485	12 543	11 595
Utgifter	-1 139	-8 674	-10 316	-39 985	-42 114
Nettoinvesteringar	-775	-6 021	-6 831	-27 442	-30 519

9.1.1 Nämndernas resultat och prognos

Nämndernas investeringsnetto för perioden januari-mars uppgår till 790 mnkr, vilket är cirka 80 mnkr högre än samma period föregående år. Framför allt trafiknämnden har ett betydligt högre utfall jämfört med motsvarande period föregående år. Samlat lämnar nämnderna en prognos för 2020 på 5,9 mdkr (netto), vilket skulle innebära en ökning med cirka 1 500 mnkr i förhållande till 2019. Samtliga nämnder bedömer ökade investeringsvolymerna i förhållande till 2019. Samtidigt konstaterar trafiknämnden att coronapandemin kan innebära en påverkan på framdriften inom investeringsverksamheten, men konstaterar att omfattningen är svår att bedöma i dagsläget.

Idrotts- och föreningsnämnden och lokalnämnden lämnar prognoser som är klart lägre än budget 2020. Park- och naturnämnden lämnar en prognos som är högre än budget. Övriga nämnder lämnar en prognos som är i nivå med tilldelade investeringsramar för 2020. Nedan kommenteras kort prognosen för de nämnder som prognostiserar avvikelser i förhållande till budget 2020.

Idrotts- och föreningsnämnden lämnar en prognos för året på 264 mnkr att jämföra med budget på 471 mnkr. Avvikelsen förklaras i huvudsak av förseningar inom ett antal projekt. Samtidigt, skriver nämnden, innehåller årets prognostiserade utfall en del investeringsutgifter för projekt som skulle slutförts 2019 men blivit försenade och istället belastar 2020 års utfall.

Lokalnämnden lämnar en prognos för året på 3 185 mnkr att jämföra ned budget på 3 903. Lokalnämnden skriver att minskningen till stor del beror på att projekt har flyttats fram i tid. Framflyttningen av projekt beror på att beställningarna av projekten kommit in i ett senare skede än vad som tidigare antagits men också på att förvaltningen har gjort uppdaterade bedömningar av rimligheten i genomförandet av vissa projekt.

Park- och naturnämnden lämnar en prognos för året på 164 mnkr att jämföra med budget på 105 mnkr. Nämnden beskriver avvikelsen med att det under planperioden 2016–2019 fanns några projekt som av olika anledningar försenades. Bland annat försenades upprustningen av Packhuskajen etapp 1 med 40 mnkr. Då dessa utgifter istället belastar 2020 lämnar nämnden en prognos som är högre än

tilldelad ram 2020.

Förutom prognos för 2020 har nämnderna även lämnat en bedömning för hela perioden 2020–2023. Även för fyraårsperioden har lokalnämnden dragit ned bedömningen i förhållande till fullmäktiges budget. Förklaringen är densamma som för avvikelsen 2020. Det vill säga att det skett en framflyttning av projekt. Park- och naturnämnden och idrotts- och föreningsnämnden bedömer något högre volymer i förhållande till fullmäktiges budget som beror på att projekt som planerades för perioden 2016–2019 har förts över till kommande period. Idrotts- och föreningsnämnden konstaterar samtidigt att det kan komma att ske ytterligare framskjutningar som påverkar denna bedömning.

Vad avser exploateringsverksamhetens utgifter är utfallet per mars måttligt i förhållande till budget och prognos, men är i storleksordningen drygt 50 mnkr högre än för motsvarande period 2019. För 2020 prognostiseras både lägre inkomster och utgifter än budgeterat, som medför ett försämrat prognostiserat exploateringsnetto för året med cirka 50 mnkr. Förändringarna förklaras främst av förskjutningar i tidplaner.

Vad avser VA-utbyggnaden inom ramen för exploateringsverksamheten prognostiserar kretslopp- och vattennämnden kraftigt ökade utgifter, cirka 50 procents ökning, i förhållande till budget. Det är en kraftig prognosförsämring som inte vägs upp av motsvarande ökning av anslutningsavgifterna.

Utöver prognosen för 2020 har verksamheterna även lämnat en bedömning av kommande års utfall 2021-2023. Denna prognos pekar på både ökade exploateringsinkomster och -utgifter, men där utgifterna ökar i högre utsträckning och pekar på ett försämrat exploateringsnetto med cirka 300 mnkr. Förskjutningar i tidplaner samt tillkommande projekt och detaljplaner i förhållande till de tidiga prognoserna i nomineringsunderlaget för 2020 redovisas som orsak till den förändrade prognosen.

9.1.2 Stadsledningskontorets bedömning

Nämndernas prognos innebär ökade nettoinvesteringar med över 1,5 mdkr jämfört med föregående år. Stadsledningskontoret kan konstatera att investeringarna visserligen har ökat jämfört med motsvarande period föregående år, men att det samtidigt krävs att investeringsvolymen accelererar kraftigt under resterande del av året om nämnderna skall nå upp till prognostiserade volymer. Därutöver, konstaterar trafikinämnden, finns risk för att pandemin påverkar framdriften i investeringsprojekten.

Idrotts- och föreningsnämnden bedömer något högre volymer i förhållande till fullmäktiges budget för fyraårsperioden 2020–2023. Det beror på att projekt som planerades för perioden 2016–2019 har förts över till kommande period. Idrotts- och föreningsnämnden har gjort en framställan om utökad ram som anmälts till kommunstyrelsens sammanträde den 6 maj.

Park- och naturnämnden lämnar en prognos för året på 164 mnkr att jämföra med budget på 105 mnkr. Nämnden beskriver avvikelsen med att det under planperioden 2016–2019 fanns några projekt som av olika anledningar försenades och istället belastar 2020. Bland annat försenades upprustningen av Packhuskajen etapp 1 med 40 mnkr. Även för fyraårsperioden lämnar nämnden en prognos som avviker mot fullmäktiges budget. Stadsledningskontoret konstaterar att park- och naturnämnden inte gjort någon framställan om utökad investeringsram.

Vad avser exploateringsverksamheten innebär prognoserna ökade investeringsutgifter med i storleksordningen 650 mnkr i förhållande till utfallet för 2019. Det skulle innebära en 50-procentig utfallsökning och förutsätter att det sker ett kraftigt ökat kassaflöde under resten av året. Till del avser det en normal trend inom verksamheten med större utgiftsvolymer under andra halvan av året. Fastighetsnämnden konstaterar att det i dagsläget är för tidigt att säga något om hur prognosen står sig för året eller för kommande år med anledning av effekterna av pågående pandemi.

Vad avser kretslopp- och vattennämndens kraftiga prognosförändring kopplat till utbyggnaden av VA ligger det i linje med den trend som speglades redan i utfallet för 2019. Hur nämnden avser att hantera denna prognostisering är inte klart i dagsläget. De kraftiga prognosförändringarna både under 2019 och 2020 pekar på att nämnden fortsatt har ett utvecklingsbehov tillsammans med fastighetsnämnden vad avser att samordna planering, volymer och utbyggnadstakt. Stadsledningskontoret kan även konstatera att om trenden håller i sig medför det ytterligare försämring av täckningsgraden från anslutningsavgifter, vilket kommer att belasta VA-kollektivet som helhet.

9.2 Bolagsstyrelser

Belopp i mnkr	Utfall perioden	Prognos helår	Budget helår	Avvikelse budget - prognos
Energi	209	1 000	1 300	-300
Bostäder	887	4 387	4 423	-36
Lokaler	47	772	916	-144
Näringsliv	0	0	0	0
Kollektivtrafik	8	52	51	1
Hamn	52	459	551	-92
Turism, kultur och evenemang	116	509	518	-9
Försäkrings AB Göta Lejon	0	0	0	0
Göte borgs stads leasing AB	149	555	554	1
Gryaab AB	7	53	47	6
Renova AB	49	449	449	0
Grefab AB	0	10	10	0
Moderbolaget (Stadshus AB)	0	0	0	0
Boplats	0	0	0	0
Summa Göteborgs Stadshuskoncern	1 524	8 246	8 819	-573

9.2.1 Bolagens resultat och prognos

Stadshuskoncernens investeringar under perioden januari till mars uppgår till 1 524 förhållande till budget. Avvikelsen finns framförallt inom Energi och Lokaler.

Inom Energi är orsaken främst markköp för fjärrvärmeproduktion som utgår från plan, förändrad investeringsstrategi i fjärrvärmenät samt minskning vid översyn av investeringsplanen efter effekter på resultatet som följd av covid-19. För Lokaler är det förskjutning av byggstart tillfälligt parkeringshus vid Heden samt förskjutning av investering i Frihamnen.

9.2.2 Stadsledningskontorets bedömning

Bolagens investeringsvolym för helåret når inte upp till budgeterad volym, främst inom Energi och Lokaler. Även här påverkar effekter av covid-19 i viss utsträckning, samt att byggstarter och investeringar skjuts på framtiden inom framför allt Lokaler.

Kommuncentrala poster för särskilda ändamål
Bilaga 1

Beredskap för särskilda ändamål, tkr	Budget	Prognos	Avvikelse	Kommentar
Beredskap för nämndernas användning av eget kapital	150 000	0	150 000	Syftar till att täcka nämnders eventuella underskott. Inget utfall kommuncentralt
Summa beredskap för särskilda ändamål	150 000	0	150 000	
Budgerade kostnader för särskilda ändamål				
Personal-/kompetensförsörjning	50 000	50 000	0	
Kostnader för assistansersättning	222 000	222 000	0	
Medfinansiering av centrum för hållbar stadsutveckling (Mistra)	2 000	2 000	0	
Revisorskollegiet (budgetberedning görs av KF's presidie)	35 300	35 300	0	
Utvecklingsbidrag till Stiftelsen Korsvägen för utbyggnad av universeum	3 485	3 485	0	
Tillköp kollektivtrafiken	186 500	193 500	-7 000	Prognos från västtrafik
Indexering infrastrukturella avsättningar	22 800	15 100	7 700	Uppdaterad indexbedömning samt justering avsättning Götaleden ger lägre kostnader.
Bidrag politiska partier	30 100	30 100	0	
Lindholmen science park grundfinansiering (aktieägartillskott)	3 000	3 000	0	
Lindholmen science park Visual Arena	3 200	3 200	0	
Johanneberg science park (aktieägartillskott)	2 000	2 000	0	
Göteborgs Symfoniker bidrag	2 500	2 500	0	
Win Win Gothenburg sustainability award	1 500	1 500	0	
Kommunövergripande avgifter	61 900	61 900	0	
Eccar	70	70	0	
Räddningstjänsten brandvatten	3 800	3 800	0	
Borgerliga vigslar	2 100	2 100	0	
Extern visselblåsarfunktion	700	700	0	
Pensionskostnader	2 260 000	2 080 000	180 000	Lägre bedömda kostnader förmånsbestämd ålderspension
Finansiering via intern pensionsavgift	-1 338 600	-1 338 600	0	
Finansiering via intern avgift	-13 500	-13 500	0	
Pensioner räddningstjänsten	75 221	79 439	-4 218	Underlag från RSG

Kommuncentrala poster för särskilda ändamål

Bilaga 1

Stadsutveckling	10 900	10 900	0	
Valhallagatan/evenemangsområdet *				
Genomförande av organisationsförändringar	40 000	40 000	0	
Jubileumsparken	3 500	3 500	0	
Etablering av stödcentrum	900	900	0	
Johanneberg Science park Celsius 2.0	1 500	0	1 500	
Summa budgeterade kostnader för särskilda ändamål	1 672 876	1 494 894	177 982	
<i>*Budgetposten har justerats under året. Uppgick ursprungligen till 25 mnkr.</i>				
Poster nedan som hanteras genom beslut av andra nämnder styrelser				
<u>Medel som hanteras genom beslut av Göteborg& Co</u>				
Jubileumsplanen Göteborg 400 år (GBG & Co)	10 000	10 000	0	
<u>Medel som hanteras genom beslut av Kretslopp och vattennämnden</u>				
TAGE	4 100	2 000	2 100	Beslut i nämnd
Dagvatten och skyfall	5 000	5 000	0	
Utökad finansiering skyfallsarbete	5 500	5 500	0	
Västsvenska paketet	2 000	2 000	0	
Skattekollektivets ekonomiska ansvar för nedlagda deponier	1 000	1 000	0	
<u>Medel som hanteras genom beslut av SDN Örgryte-Härlanda</u>				
Bostäder för funktionsnedsatta expansion 2019	72 219	72 219	0	
Bostäder för funktionsnedsatta expansion 97 000	97 000	97 000	0	
<u>Medel som hanteras genom beslut av Lokalnämnden</u>				
Hysesmodell	45 000	45 000	0	
<u>Medel som hanteras genom beslut av Fastighetsnämnden som fördelar medlen mellan berörda nämnder</u>				
Enkelt avhjälpna hinder 20 000	20 000	20 000	0	
<u>Medel som hanteras genom gemensamt beslut av Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden, Park- och naturnämnden samt Trafiknämnden</u>				
Jubileumssatsningen bostäder, BoStad 2021	10 000	7 400	2 600	Beslut i nämnder
<u>Medel som hanteras genom beslut av Social resursnämnd</u>				
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	11 400	11 400	0	
<u>Medel som hanteras genom beslut av Fastighetsnämnden</u>				
Beredskap för ökade kostnader för temporära bostäder	17 400	17 400	0	
Summa poster som hanteras genom beslut av andra nämnder/styrelser	300 619	295 919	4 700	